GLASILO SZDL OBČINE KAMNIK

Kamniški občan

ŠT. 21 LETO XXIII. KAMNIŠKI OBČAN / 12. DECEMBRA 1983

● Programsko-volilna seja SZDL

Vsa prizadevanja morajo biti usmerjena v izvoz

Socialistična zveza delovnega ljudstva še nikoli ni bila tako povezana z gospodarsko dejavnostjo, kot sedaj, toda v zadnjih časih ni bilo lahko politično delati, saj so številni ukrepi mnogokrat prihajali nenadoma in nenapovedano.

To je bila le ena od ugotovitev volilno programske konference OK SZDL Kamnik. Jasno je, da morajo biti sedaj vsa prizadevanja usmerjena v izvoz, saj je bil ta letos glede na enako obdobje lani za 11,4 odstotka nižji Problemi so tudi v stanovanjski samoupravi, saj ima od 187 stanovanjskih hiš le 130 ustanovljeno skupnost stanovalcev. V družbenem proizvodu prevladuje industrija, delež kmetijstva pa upada. In še kaj bi lahko našteli. Problemov, s katerimi se bo v naslednjih letih ubadalo novo predsedstvo, bo torej še in še.

Nekaj bo treba storiti glede naložb. V zadnjih letih jih ni bilo veliko. Zaradi tega kamniško gospodarstvo zaostaja za gospodarskim razvojem republike. Vzrokov za to je več, v poročilu za obdobje 1979 do 1983 so našteli le najbolj pereče: industrija v Kamniku je zelo heterogena in slabo povezana v okviru širših grupacij, njena značilnost je da je sorazmerno stara in tradicionalistična, povečuje se zaostajanje za tehnološkim razvojem, pada kvalifikacijska struktura zaposlenih. V občini v zadnjem času niso namenili dovolj pozornosti kmetijstvu. Predvsem zasebno kmetijstvo v hribovitih predelih bi moralo biti deležno večje podpore.

Malo boljša je situacija pri občinskih društvih, ki jih je okrog 150, predvidevajo pa, da jih je vsaj še 30, ki niso vpisane v register društev. Okrog 1000 občanov v njih aktivno deluje, vsaj še šestkrat toliko pa jih je pasivno vključenih vanje. Najaktivnejša so telesnokulturna društva, na konferenci pa so omenili, da pogrešajo tesnejšo povezavo s SZDL. Društva se nanjo največkrat obračajo samo zaradi finančnih težav.

V občini je bilo tudi veliko ukrepov družbenega varstva in zaradi tega je nujna globalna analiza, ki bi pokazala vzroke zanje, in ali so bili rezultati taki, kot so pričakovali. Eno od vprašanj, na katera bo treba odgovoriti je tudi: Ali imamo vedno, ko se odločamo za ukrep družbenega varstva tudi ustrezne kadre, ki naj bi ta ukrep izvajal?

MARKO JENŠTERLE

● Na volilno-programski seji občinske konference SZDL je bil za predsednika izvoljen Anton Fišer, ki to funkcijo opravlja od aprila preteklega leta. Funkcije podpredsednika je bila razrešena Ana Kastelic, izvoljen pa je bil Franc Svetelj. Dolžnosti sekretarja je bil razrešen Jože Zagorc, za novega sekretarja pa izvoljen Janez Markovič, dosedanji predsednik OK ZSMS Kamnik. Poleg njih so bili v predsedstvo OK SZDL izvoljeni še Ivan Justinek, Marta Žerko, Franc Sikošek, Lado Podbevšek, Janez Prezelj, Zvone Cvek, Franc Spruk, Janez Matjašič, Olga Adamič, Janez Kimovec, Zdenka Poljanšek, Valerija Podjed, Milan Marinič, Dragica Drolc, Dore Bračič, Jože Zagorc, Tine Romšak, Peter Burger in Boris Zakrajšek. V predsedstvu bo po funkciji tudi novi predsednik mladinske organizacije. Na seji so izvolili tudi žirijo za podeljevanje priznanj OF, volilno komisijo, nadzorni odbor in finančno-administrativno komisijo.

Ob dnevu JLA

Danes, več kot štirideset let po ustanovitvi prve redne vojaške enote se lahko s ponosom ozremo na prehojeno pot.

Letošnje praznovanje 22. decembra sovpada s praznovanjem štiridesete obletnice II. zasedanja AVNOJ, ki je takrat postavil temelje nove države – izvirajo iz skupne odločitve narodov, ki so šli v narodnoosvobodilni boj popolnoma prostovoljno z občutkom enakopravnosti v boju, pa tudi pri graditvi nove družbene ureditve in prihodnosti.

Zahtevno in obširno bi bilo pisati o avnojskih načelih in o vsem dosedanjem razvoju naše družbe kot celote. Ob praznovanju dneva JLA je prav, da več pozornosti posvetimo slednjemu.

Dan JLA je sinonim za praznik, ki ni več in ne sme biti samo praznik pripadnikov enot in štabov Jugoslovanske ljudske armade, ampak praznih vseh delovnih ljudi in občanov naše samoupravne socialistične družbe.

Jugoslovanska ljudska armada je zrasla iz ljudstva in se s konceptom splošne ljudske obrambe z ljudstvom ponovno spojila, kajti naš današnji koncept obrambe ni nič drugega kakor dosledna in odločna uporaba izkušenj iz narodnoosvobodilne vojne v današnjih razmerah, obogatena z novimi vidiki vojaške taktike in strategije.

Koncept splošne ljudske obrambe pomeni tudi podružbljanje obrambne in varnostne funkcije države.

Ni samo Jugoslovanska ljudska armada tista, ki varuje pridobitve revolucije in osvobodilne borbe, temveč smo in moramo biti to vsi, vsak po svojih močeh in zmožnostih.

Predvsem zaradi podružbljanja ljudske obrambe ne moremo in ne smemo o dvaindvajsetem decembru govoriti kot o prazniku Jugoslovanske ljudske armade, ampak o prazniku vseh organiziranih socialističnih sil. JLA je tisti del naših oboroženih sil, ki ima najodgovornejšo nalogo in ki je prvi poklican, da brani neodvisnost in integriteto naše države.

Obramba neodvisnosti in državne integritete postaja družbena funkcija, ki jo vsakodnevno izvršujejo delovni ljudje in občani neposredno v oboženih silah, civilni zaščiti, temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnosti, družbeno političnih ter drugih organizacijah in društvih, v samoupravnih interesnih in drugih skupnostih.

Na tem mestu moramo izpostaviti zvezo rezervnih vojaških starešin, ki je s svojo dejavnostjo prek svojega članstva prisotna v obrambno zaščitnih aktivnostih vseh subjektov naše družbe. Njeni programi so naravnani tako, da bodo člani ZRVS aktivisti v svojih bivalnih in delovnih okoljih ter pomemben dejavnik pri utrjevanju socialističnega samoupravljanja, zlasti na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Čas, v katerem živimo, aktualiziranje avnojskih načel in borbe naših narodov v narodnoosvobodilni borbi nas obvezuje, da se pripravljamo in usposabljamo za obrambo v težkem boju pridobljene svobode, neodvisnosti, bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti, naše samoupravne socialistične skupnosti.

ZVONE CVEK

Revolucija, ki traja

40-letnico drugega zasedanja Avnoj so Kamničani počastili 25. novembra na proslavi, ki jo je v avli Izobraževalnega centra Rudolf Maister, pripravila Občinska koferenca SZDL Kamnik. Slavnostni govornik je bil mag. Ivan Justinek, predsednik občinske skupščine. V kulturnem programu so sodelovali združeni pevski zbori in pa MKD Pedenjmočic z recitalom, v katerem so na svojski način prikazali vizijo svobode, kot jo občuti generacija, rojena po letu 1943.

Drugo zasedanje AVNOJ je za graditev nove Jugoslavije pomembno z več vidikov: kapitalistični razred se je z zmago revolucije moral umakniti delavskemu razredu; postavljeni so bili formalni državnopravni temelji nove ljudske oblasti s celotno organizacijo od narodnoosvobodilnih odborov do Avnoja in NKOJ kot osrednjih organov ljudske oblasti; sklepi Avnoja izražajo spreminjanje države tako po vladavini (republika namesto monarhije) kot po državni ureditvi (federacija namesto unitaristične ureditve bivše Jugoslavije).

Spomin na 29. november 1943 pomeni nenehno obnavljanje izročila revolucije, predvsem pa njenega zaupanja v ustvarjalne sposobnosti in moč ljudskih množic. AVNOJ je tudi nepogrešljiv temelj zgodovinske zavesti presnavljajoče se jugoslovanske družbe in temelj vseh miselnih tokov o pomenu in nujnosti skupnega življenja vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti. V odločitvah drugega zasedanja AVNOJ imamo tudi trajne izvore pobud za demokratični razvoj naše družbe.

Mag. Ivan Justinek je v slavnostnem govoru ob počastitvi 40-letnice drugega zasedanja AVNOJ dejal: »Z novo ustavo smo resnično zgradili novo Jugoslavijo doslednje na avnojskih načelih resnične enakopravnosti narodov in narodnosti. Toda praktično življenje in problemi, ki ga spremljajo, pogosto ne gredo dosledno po ustavnih tirnicah. Sedanje gospodarske težave so nekaterim izkrivljenim tendencam v našem družbenem razvoju enkratna priložnost za ponovno oživljanje centralizma in etatizma pa tudi tendenc nacionalizma. Zato je še kako pomembno, da v teh težkih trenutkih vztrajamo pri tistih poteh razvoja, ki krepijo Jugoslavijo kot federativno samoupravno skupnost.«

Potemtakem ne gre samo za »nadaljevanje poti, ki je bila začrtana na zasedanju AVNOJ«, ko je bila nova Jugoslavija uresničljiva utopija. Gre za reševanje dilem realitet socialistične Jugoslavije, v kateri so nekoč učinkovite in takrat potrebne parole po logiki zgodovine pač izgubile svojo vsebino, če lahko tako označimo njihov sedanji abstraktni pomen, ki prekriva dejansko zoperstavljene interese.

Mag. Ivan Justinek je v nadaljevanju poudaril: »Danes je vsem jasno, da ni vrnitve nazaj v čas, ko ljudskim množicam in delavskemu razredu ni bilo dano, da bi odločale o svojem delu. To, kar smo ustvarili, pomeni že zametke neke nove civilizacije, čeprav zaenkrat na mikro prostoru, vendar je vseeno razgibala svet. Zametki nove civilizacije pa zahtevajo drugačno, človeško naprednejšo moralo v odnosih med ljudmi, ki pa ji nekateri nasprotujejo. Tudi sedanje težave v gospodarstvu in v družbi nasploh bi radi izkoristili za blatenje tistega, kar smo po drugem zasedanju AVNOJ najveličastnejšega dosegli – to je samoupravljane. Resnici na ljubo moramo priznati, da smo dopustili stopiti na pot našo najljubšo zahrbtnico – to je nedoslednost in neodgovornost v izvajanju samoupravnih odločitev. Potem pa so nekateri začeli bičati samoupravno dogovarjanje in sporazumevanje, namesto da bi bičali nesamoupravno obnašanje v izvajanju samoupravnih odločitev.« Mag. Justinek je dejal, tudi, da »so premnoge temeljne organizacije združenega dela začele razvijati neke vrste zaproto in drobtinčarsko gospodarsko politiko ter razvijati miselnost o gospodarskih težavah, da imajo te svoje izvore zunaj njih in zato bodo rešitve problemov prišle od zunaj, da bo vse to rešila neka abstraktna družba, ki bo plačala izgube in dolgove, ne da bi pomislili, da take družbe ni, in da obstoji za vse to le ena in edina družba, ki to zmore, to je druženo delo samo. Res pa je, da je rastoča serija restriktivnih ukrepov tako miselnost spodbujala.«

Tako se ob štiridesetletnici nove Jugoslavije kaže predvsem zavedati dejstva, da parole o »revoluciji, ki še traja« lahko pomeni tudi spopad v aktualnih razmerah razrednega boja. In ni potrebno, da bi ta spopad potekal kot intrigarjenje v »eliti oblasti« (kar je v deželah »realnega socializma« najpogostejša oblika notranjih konfliktov), ampak so dani pogoji za odprt nastop širokih demokratičnih sil. Ti pogoji pa so tista pridobitev Avnoja, ki je za nobeno ceno ne kaže izgubiti.

ROMANA GRČAR

MKD Pedenjmožic je nastopilo z recitalom na temo svobode, ljubezni in bratstva

Tradicionalni pohod na Kostavsko planino

Kot že vrsto let, tudi letos organizira krajevna organizacija ZRVS Matija Blejc iz Zg. Tuhinja tradicionalni pohod v spomin na neenako borbo borcev Kamniškega bataljona z mnogoštevilčnejšim okupatorjem 24. decembra 1942 na Slevcu na Kostavski planini. V tej borbi je izgubilo življenje 16 borcev, med njimi tudi priljubljeni komandant Matija Blejc-Matevž.

Pohod bo v nedeljo, 25. decembra 1983. Pohodniki bodo krenili na pot ob 8. uri iz Laz. Iz Kamnika je organiziran prevoz z avtobusom, ki bo z avtobusne postaje odpeljal ob 7.30 uri.

Organizator pričakuje tako številno udeležbo, kot je bila običajno vsa leta.

Načrtovanje naj bo stvarno

Ob osnutku resolucije o politiki izvajanje družbenega in gospodarskega razvoja SR Slovenije v prihodnjem letu in osnutku resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine Kamnik v prihodnjem letu je eden izmed razpravljalcev opozoril, da je pri načrtovanju za prihodnje leto potreben predvsem realizem, saj bi nas tako optimizem kot pesimizem, ki ju je ponekod v načrtovanju čutiti, lahko zavedla.

Misel, izrečena na zborih se zdi – v luči podatkov letošnjega devetmesečnega uresničevanja družbenega plana občine – posebej tehtna. Na sejah smo namreč slišali, da podatki o gospodarjenju v letošnjih devetih mesecih odstopajo od zastavljenih ciljev. Likvidnost gospodarstva je slabša, rast industrijske proizvodnje je nižja od predvidene, nižji od načrtovanega je tudi izvoz, preko načrtovane meje je poskočila skupna poraba, itd. Ugodni rezultati so le v kmetijski proizvodnji, kjer sta se povečali prireja mesa in proizvodnja mleka. Primerjave s pokazatelji za SR Slovenijo in primerjave s pokazatelji izračunanimi za ljubljansko regijo so nespodbudne rezultate kamniškega gospodarstva potrdile.

Zaostajanje samo po sebi seveda ni katastrofa, prav realistično zastavljeni cilji za prihodnje leto – ki izhajajo iz dejanskih letošnjih rezultatov – pa so v takih razmerah pogoj in spodbuda za bolj kvaliteten družbenogospodarski razvoj občine v prihodnjem letu. Ob tem velja gotovo upoštevati tudi težave, ki jih je ob pripravi osnutka občinske resolucije za prihodnje leto imel

(Nadaljevanje na 3. strani)

Odkritje dveh spomenikov v Šmartnem

Bila je pusta jesenska nedelja, 27. novembra 1983, iz črnih oblakov je močno padal dež, a nas mladih to ni zadržalo doma. Zbrali smo se v Hruševki na slovesnem odkritju spomenika Tančičevi družini.

Poleg nas so sodelovali v kulturnem programu še učenci osnovne šole Šmartno pod vodstvom tov. Turkalj, žalostni dogodek izpred štiridesetih let pa nam je opisal Franc Hribar-Lovro. Kako je bilo pri srcu edinemu preživelemu iz Tančičeve družine, ko se je vrnil domov iz partizanov, in našel le grob ob poti domov, je bilo strnjeno v kratko zgodbo, ki jo je prebral Jernej Korošec.

Kljub slabemu vremenu se je zbralo veliko ljudi in tako počastilo spomin na žrtve.

Prejšnjo nedeljo, 20. novembra, ko nam je bilo vreme bolj naklonjeno, saj je sijalo toplo sonce, smo odkrili spomenik osemnajstim talcem v Šmartnem. Tudi pri tem kulturnem programu smo sodelovali mladinci, učenci osnovne šole Šmartno pod vodstvom tov. Hribar, moški pevski zbor Šmartno. Zločinski dogodek je tudi tokrat opisal Franc Hribar-Lovro. Po končanem programu smo zbrane pogostili z vročim čajem. Organizacija zveze borcev nam je zaupala in mi smo ji hkrati obljubili, da bomo za oba spomenika skrbeli in se večkrat spomnili na padle s šopki cvetja in svečkami.

Zahvaljujemo se vsem občanom, ki so se slovesnosti udeležili, vsem, ki so sodelovali v kulturnem programu, praporščakom, zvezi borcev, posebno pa še Francu Hribarju-Lovru, ker je z njegovim pripovedovanjem pred nami nastajala živa slika teh krvavih dogodkov iz NOV. Njegove besede so ganile vsakega izmed nas.

VERA PAVLIČ

Tuji delavci kot preskusni kamen

Ekonomska kriza očitno posega tudi na druga področja in tako spreminja razmere, za katere se je še do nedavnega zdelo, da predstavljajo soliden temelj neke ureditve oziroma stanja. V Zahodni Evropi se namreč vse bolj širijo gibanja, ki menijo, da so za vse gospodarske težave krivi tuji delavci. Vsa prepričevanja o tem, da so prav ti delavci pred deset in več leti pripomogli h gospodarskemu razcvetu, ne zaležejo dosti, kar pa je po svoje tudi razumljivo: v državah Zahodne Evrope je trenutno brez dela nekako 12 milijonov ljudi. Čeprav je med nezaposlenimi velika večina tistih, ki so prišli iz drugih držav, pa gibanja s predznakom »tujci ven« dobivajo čedalje večjo moč. Toda ta moč ne izvira samo iz sedanjih ekonomskih težav, pač pa se napaja tudi iz izvira rasizma in nacionalizma.

V ZR Nemčiji so se precej razgovorili ob predlogu, naj bi tuji delavci, ki so pripravljeni za stalno zapustiti državo, dobili primerno odpravnino oziroma odškodnino. Če bi bila takšna odločitev res le izraz zgolj ekonomskih problemov, potem verjetno o vsej stvari ne bi kazalo izgubljati besed. A se vendarle zdi, da je marsikje prava osnova takšnega ukrepa naraščajoči rasizem, ki se v nekaterih nemških mestih ne kaže zgolj v verbalnem prepričevanju o umestnosti takšne odločitve. Nemška in s tem svetovna, posebej pa še evropska zgodovina, dokazujejo, da takšno razpoloženje in tudi početje le ni tako pozabljeno. Morda je res, da je javno mnenje toliko bolj občutljivo na dogajanje v rojstni deželi nacizma in manj na podobne dogodke, recimo, v Franciji ali katerikoli drugi evropski državi. Zgodovine pač ni mogoče na hitro pozabiti, je pa res tudi to, da je gibanje proti tujim delavcem dobilo najbolj ekstremne oblike prav v ZR Nemčiji. Seveda je zanimivo in pomembno vprašanje, koliko časa bodo lahko trezni zagovorniki teze o racionalni in smiselni ureditvi tega problema vzdržali pred sorazmerno nasilnimi in ostrimi napadi nasprotnikov tujih delavcev. Verjetno bo držalo, da je od izhoda te »bitke« odvisno ravnanje drugih zahodnoevropskih držav in da je od tega odvisno tudi to, v kakšnih medsebojnih odnosih bodo posamezne evropske države. Končno ne bi smeli pozabiti, da je v ZR Nemčiji še sedaj skoraj pet milijonov tujih delavcev in da prav ta država predstavlja nekakšen preskusni kamen, ki bi lahko sprožil plaz nepredvidljivih razsežnosti.

J. KOVAČIČ

SKI – MONT

Smučarski servis

Bogovič Miro

Veselovo nabrežje 12
Mengeš, tel. (061) 737-651

Opravljam strokovno montažo vseh vrst varnostnih vezi za smuči, popravilo mase, brušenje robnikov, impregnacija itd. Brušenje drsalk za športno in umetnostno drsanje.

● *S sej SIS družbenih dejavnosti*

Ugotoviti odgovornost

Delegati zborov skupščin samoupravnih interesnih skupnosti za izobraževanje, otroško varstvo in socialno skrbstvo so se po poletnih počitnicah ponovno sestali konec preteklega meseca. Zakasnitev je povzročil ukrep družbenega varstva v skupni strokovni službi SIS družbenih dejavnosti.

Začasni kolegijski poslovodni organ, ki ga vodi Jože Zagorc, je namreč do novembrskih sej skupščin moral pripraviti informacijo o izvajanju ukrepa družbenega varstva v skupni strokovni službi. Informacija – objavili smo jo v celoti v zadnji delegatski prilogi – je orisala zatečeno stanje ob izreku ukrepa, analizirala vzroke za tako stanje in nakazala koncept bodoče organiziranosti skupne strokovne službe. Na sejah ni bilo posebne razprave o informaciji; delegati so iz svojih okolij prenesli podporo izrečenemu ukrepu, hkrati pa so izrazili zahtevo, da se informacija dopolni s podatki o odgovornosti za nastalo stanje. Začasni kolegijski organ naj bi jo pripravil do naslednjih sej skupščin.

Ko je ob izreku ukrepa začasni kolegijski organ pregledal samoupravne akte vseh treh SIS, je ugotovil, da imajo le-ti večje ali manjše nepravilnosti, oziroma, da so neusklajeni z ustavnimi in zakonskimi določili. Zato je delegatskim skupščinam predložil v obravnavo ustrezne spremembe in dopolnitve teh aktov. Delegati so jih na sejah ponovno pregledali, dodali svoje in sklenili, da se predlagane spremembe in dopolnitve posredujejo v javno razpravo, ki bo tekla do 10. decembra.

Na sejah vseh treh SIS so pregledali tudi devetmesečno finančno poslovanje skupnosti, pri čemer niso bila ugotovljena večja odstopanja od zastavljenih programov. Čeprav so SIS med letom zniževale prispevne stopnje, so bili prihodki povsod višji kot odhodki in na skupščinah so sklenili, da se presežki prenesejo v zadnje četrtletje letošnjega leta.

Ob pregledu devetmesečnega poslovanja so na seji skupščine skupnosti otroškega varstva ponovno opozorili na skromen odstotek otrok, ki so vključeni v organizirane oblike vzgoje in izobraževanja. Le 23,7% kamniških otrok v starosti do 7. leta je vključenih v VVO, kar uvršča Kamnik na predzadnje mesto v Sloveniji. Glede na omejena investicijska vlaganja tudi v prihodnje ni videti skorajšnjega izboljšanja.

Tako občinska izobraževalna skupnost kot skupnost otroškega varstva in socialnega skrbstva so na novembrskih sejah valorizirale svoj program za letošnje leto. Prvotno je bilo delegatom vseh treh skupnosti predlagano, da nominalne vrednosti svojih programov valorizirajo na skupen indeks 116, na skupščinah pa je bil naknadno – z ozirom na dejanske možnosti – predlagan in sprejet indeks 119.

Delegati skupnosti otroškega varstva so ob prikazu oziroma obrazložitvi izračuna cen storitev za letošnje leto sklenili, da v okviru možnosti soglašajo z valorizacijo osebnih dohodkov in materialnih stroškov za letošnje leto, tako da bo v cene storitev skupnosti otroškega varstva vnešeno 19,5% povečanje dohodkov in 30% povečanje materialnih stroškov.

Soglasje k valorizaciji cen storitev za letošnje leto so potrdili tudi delegati občinske izobraževalne skupnosti, odložili pa so sprejem ukrepov za uskladitev programa vzgoje in izobraževanja s predvidenimi materialnimi možnostmi za letošnje leto. Na seji so ocenili, da bi ukrepi prizadeli predvsem socialno šibke in po učnem uspehu slabe učence, pa tudi mnenja staršev o predlaganih ukrepih so do novembrske seje skupščine niso pridobili, tako bodo o predlaganih ukrepih razpravljali na decembrski seji skupščine.

Na seji izobraževalne skupnosti so delegati ponovno opozorili na veliko in nenehno zaostajanje osebnih dohodkov šolnikov za osebnimi dohodki v gospodarstvu. Sklenili so, da na občinski izvršni svet naslovijo vprašanje, zakaj prihaja do tolikšnega zaostajanja osebnih dohodkov prav na tako pomembnem področju družbenih dejavnosti, kot sta vzgoja in izobraževanje.

Ker se bliža konec leta, so na sejah skupščin SIS pregledali osnutke programov skupnosti za prihodnje leto in menili, da so leti zaenkrat predvsem orientacijski. Sklenili so, da gredo osnutki do 15. decembra v javno razpravo.

Za predlog rebalansa finančnega načrta pa so delegati izobraževalne skupnosti sklenili, da ga preložijo na naslednjo skupščino; delegati skupnosti otroškega varstva pa so predlagan rebalansiran finančni načrt sprejeli kot začasen in ga bodo dokončno potrdili šele na naslednji skupščini.

Na izobraževalni skupnosti je razprava ponovno tekla tudi o sanaciji napak na kupolasti strehi ICRM. Slišali smo, da so tam razmere takšne, da ob vsakem deževju podstavljajo že 65 veder, v katere med poukom kaplja iz razpok na kupoli, kar močno moti pedagoški proces. Ker so o tem na izobraževalni skupnosti že tolikokrat razpravljali in zahtevali, da se napake odpravijo, so tokrat sklenili, da bodo od izvajalca dela SGP Graditelj zahtevali, da odpravi napake. V kolikor tega ne bo storil v danem roku, bo investitor postopal po določbah 28. člena gradbene pogodbe.

Na vseh treh skupnostih so delegati soglašali tudi s predlogi za pripravo stabilizacijskega programa svojih skupnosti in imenovali komisije za izdelavo tega programa, z njim naj bi čimbolj racionalizirali delo posameznih skupnosti.

Na vseh skupščinah so delegati opravili še precej drobnega delegatskega dela: delegati izobraževalne so potrdili pravilnik o organiziranju in delovanju samoupravne delavske kontrole, sogalašali s sklenitvijo sam. sporazuma o združevanju sredstev za uvedbo in izvajanje enotne skupne evidence prejemnikov socialno varstvenih pomoči in enotnega načina uveljavljanja socialno varstvenih pravic, imenovali delegata v odbor za družbenoekonomske odnose svoje skupnosti.

Na seji skupščine socialnega varstva so delegati poslušali informacijo o delu in razvoju Centra za usposabljanje in varstvo invalidnih oseb Domžale–Kamnik. Center je bil ustanovljen septembra 1978 kot medobčinski in ima status ustanove posebnega družbenega pomena. Ustanovitev centra je pogojevala potreba, da bi vanj zajeli vso invalidno populacijo, ki ni zmožna za delo v običajnih pogojih.

Delegati skupnosti otroškega varstva so soglašali z dopolnitvijo dogovora o enotnih merilih za pridobitev pravice do minimalnega obsega denarnih pomoči otrokom ter dopolnili sklep o višini denarnih pomoči in dohodkovnih pogojev v občini za letošnje leto, ter valorizirali denarne pomoči za območje občine v letošnjem letu.

Odbor za družbeno planiranje in svobodno menjavo dela skupnosti otroškega varstva je delegatom obeh zborov skupščine predlagal, da se minimalne denarne pomoči otrokom od 1. septembra dalje valorizirajo tako, da se zneski v posamezni dohodkovni skupini linearno valorizirajo za 200 din.

Delegati zbora uporabnikov skupnosti socialnega skrbstva so na seji dali soglasje k predlogom aneksov k samoupravnim sporazumom o svobodni menjavi dela za: Dom upokojencev, Center za usposabljanje in varstvo invalidnih oseb Domžale–Kamnik in Zavod za usposabljanje invalidne mladine Kamnik in sprejeli predloga dveh samoupravnih sporazumov.

Povejmo še to, da so delegati skupnosti socialnega skrbstva pohvalili gradivo za sejo, s katere poročamo. Menili so, da je bilo gradivo pripravljeno racionalno; to je kratko in jasno.

M. C.

Rudolf Matošević,
član CK ZKJ, v naši občini

Združevanje dela in sredstev je ena od osnov naše politike, a ko jo je treba uresničevati, ji pogosto zapirajo pot tudi posamezniki. V takih primerih bi morali premakniti fotelje. Naložili bi si zelo težko delo, če bi hoteli odgovornost uveljavljati za preteklost, to naj opravijo predvsem sodni organi, v prihodnje pa bi morali biti na tem področju dosledni, tako kot pri opiranju na lastne sile in pri pravem nagrajevanju proizvodnega in ustvarjalnega dela, saj je materialna stimulacija veliko priznanje za opravljeno delo. Tak primer je v Titanu, kjer so sami izdelali strojno opremo, ki bi jo morali sicer uvoziti. Čeprav so delali v rednem delovnem času, ne bi smeli biti skopuški pri nagrajevanju takega dela.

Teh nekaj misli je povzetih iz razprave Rudolfa Matoševića, člana centralnega komiteja ZKJ, na zadnji seji občinskega komiteja ZK. Rudolf Matošević, ki je bil na obisku v naši občini dva dni, je obiskal tudi delovne kolektive Svilanit, Titan in Utok, kjer se je, tako kot s predstavniki občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij pogovarjal o gospodarjenju v občini in o tem, kako bomo uresničevali sklepe zadnje seje CK ZKJ.

Sicer pa so na seji občinskega komiteja osrednjo pozornost namenili devetmesečnim rezultatom gospodarjenja in osnutku resolucije za prihodnje leto.

V razpravi, v kateri so sodelovali Uroš Zupanc, Kazimir Keržič, Miro Fornazarič, Slobodan Miladinović, Boris Zakrajšek, Nada Irt, Ivan Justinek in Janez Novak, je bila kritična in samokritična do poslovnih rezultatov, s katerimi ne moremo biti zadovoljni, zlasti ker sta fizični obseg proizvodnje in izvoz krepko pod načrti. Ob tem je bilo opozorjeno na izgovore združenega dela, ki niso povsem sprejemljivi in odpirajo vprašanje, kako realno je načrtovalo kamniško gospodarstvo letošnje plane; to pa samo po sebi terja tudi preverjanje (ne)odgovornosti. Težo izvoza sicer res nosijo največje štiri tovarne, ki pa imajo tudi največ zaposlenih. S temi se ne morejo primerjati majhni izvozniki, ki pa bi svoj izvoz lahko še bolj povečali, če bi imeli za proizvodnjo kvalitetnejše surovine. Tudi tokrat so opozorili na investiranje v proizvodnjo, kjer smo krepko zaostali – odpisanost strojne opreme je okrog devetdesetodstotna – predvidena investicijska sredstva pa tudi ne obetajo razcveta. Torej bi morali v gospodartvu pri naložbah delati bolj z roko v roki, pri čemer bi morali bolj zaupati ljudem, ki smo jih postavili na najodgovornejša mesta v gospodarstvu, da bi tudi na ta način uspešneje iskali še neizkoriščene notranje rezerve v gospodarstvu in povečali izvoz.

Na seji so obravnavali tudi analizo obveščanja v občini, pripravila jo je komisija za obveščanje, ki so jo razpravljalci dopolnili, opozorili na pomanjkljivosti v obveščanju, zato bo gradivo posebna delovna skupina še dopolnila.

J. T.

OD VSEPOVSOD

● Majhni, a večkratni davki

Po nekaterih ocenah so jugoslovanski davki med najnižjimi v svetu, so pa po drugi strani zelo visoki različni prispevki, ki jih plačujejo delovne organizacije, zato so nujne spremembe v davčni politiki. Tako so med drugim menili, na seji sekcije ZK SZDLJ za družbenogospodarska vprašanja in gospodarsko politiko, na kateri so govorili o uresničevanju dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije na področju davčne politike. Na seji je bilo ob tem slišati da davčna politika marsikdaj stoji na stališču, da so naši ljudje bogati, ne pa da jih skoraj 40 odstotkov dobiva osebni dohodek, ki zadošča za eksistencialni minimum. Hkrati pa bi morali vedeti, da je skoraj vsak Jugoslovan vsaj petkrat obdavčen, kar je spet dodatna podoba davčnega sistema in politike.

● Izgube slovenskega gospodarstva naraščajo

V devetih letošnjih mesecih je slovensko gospodarstvo ustvarilo za 1531,4 milijarde dinarjev celotnega prihodka, kar je za 40,7 odstotka več kot v enakem obdobju lani. Približno 158 milijard dinarjev je ustvarilo z izvozom, kar je za skoraj 72 odstotkov več kot v enakem lanskem času. Pomembni so tudi podatki o izgubah slovenskega gospodarstva. V tem času so imele slovenske DO 13,1 milijarde dinarjev izgub, kar je za približno 70 odstotkov več kot v istem obdobju lani in za 54 odstotkov več kot ob lanskem zaključnem računu. Ob devetmesečnem obračunu je izgubo imelo 283 organizacij združenega dela; 176 jih je iz industrije in rudarstva. V devetih mesecih je največji delež izgube odpadel na SOZD Gorenje, saj so njihove štiri delovne organizacije »ustvarile« 46,3 odstotka celotne izgube slovenskega gospodarstva.

● Ugoden izvoz slovenskih vin

Slovenski vinogradniki se letos srečujejo s precejšnjimi težavami, saj jim je v kleteh ostalo še veliko lanskega vina, pa tudi letošnji pridelek je obilen. Tako so vinogradniki pridelali nekaj več kot 438 tisoč hektolitrov vina (kar je sicer za osem odstotkov manj kot so načrtovali), največ žlahtne kapljice pa so v sode natočili na Primorskem (218 tisoč hektolitrov). Vsekakor so ob vsem tem pomembni tudi podatki o zvozu naših vin. Slovenija je v letošnjih desetih mesecih izvozila 31.530 hektolitrov vina z geografskim poreklom s podravskega, posavsega in primorskega vinorodnega okoliša.

● Dobro poslovanje jugoslovanskih železnic

Izgube na Jugoslovanskih železnicah so sedaj za polovico manjše kot so bile v enakem obdobju lani, kar je predvsem rezultat boljšega dela in učinkovitejše pomoči gospodarstva. Konec septembra so imele Jugoslovanske železnice nekako 2,2 milijarde dinarjev izgub, lani v tem času pa 4,3 milijarde dinarjev. Kot so povedali na skupščini skupnosti Jugoslovanskih železnic, so brez izgub poslovali v ŽG Ljubljana, ŽTO Priština in ŽT Beograd. V tem času se je prevoz potnikov povečal za 5,6 odstotka, prevoz blaga pa za štiri odstotke, pri čemer znaša dohodek nekako 14 milijard dinarjev. Na železnici menijo, da bi bil dohodek še večji, če jim ne bi stalno primanjkovalo vagonov. Trenutno bi jugoslovanske železnice potrebovale vsaj 2500 vagonov.

● Število zaposlenih se povečuje

Do konca avgusta je bilo v družbenem sektorju zaposlenih 6,13 milijone delavcev, kar je za 1,6 odstotka več kot v istem času lani. Po zadnjih podatkih zveznega statističnega zavoda dela v gospodarstvu približno pet milijonov, v negospodarstvu pa 42.500 ljudi.

Načrtovanje naj bo stvarno

(Nadaljevanje s 1. strani)

predlagatelj. Razmere so pač takšne, da vsi kazalci še niso znani in nekatera usklajevanja še niso zaključena. Poročevalec na sejah skupščine je povedal, da se predlagatelj zaveda pomanjkljivosti v osnutku in jih bo poskušal zmanjšati, oziroma odstraniti do izdelave predloga, vanj pa bo vključil tudi vse spremembe, popravke in predloge, ki se bodo v tem času pojavili.

● ***Na sejah zborov so svoje pripombe, mnenja in predloge k osnutku tako slovenske kot občinske resolucije posredovali tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine; predlagatelj jih bo pri izdelavi osnutka upošteval.***

Čeprav je bilo prvotno predlagano, da bi javna razprava o osnutku tekla le do 5. decembra, so delegati družbenopolitičnega zbora opozorili, da je zaradi praznovanja dneva republike rok prekratek. Sklenili so, da zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti predlagajo podaljšanje javne razprave do 10. decembra t.l. Delegati obeh zborov so se s stališčem družbenopolitičnega zbora strinjali.

● ***Priprave, obravnave in sprejemanje občinske resolucije bo potekalo po naslednjem terminskem planu:***
– od 22. do 24. 11. so osnutek obravnavali zbori skupščine
– do 1. 12. bo končana obdelava ankete »Predvidevanja in načrti OZD za prihodnje leto«
– do 9. 12. bo na komiteju za DER tekla priprava in izdelava predloga resolucije
– do 10. 12. bo tekla javna razprava
– do 12. 12. bo na komiteju za DER tekla obravnava predloga resolucije
– do 13. 12. bo o predlogu resolucije razpravljal izvršni svet
– do 28. 12. bo obravnava in sprejem predloga resolucije.
Komite za družbenoekonomski razvoj poziva delegate in občane Kamnika, da se v svojih sredinah vključijo v javno razpravo. Pripombe, mnenja in predloge iz javne razprave bo komite sprejemal do izdelave predloga.
Predlagatelj bo te pripombe zbral in komentiral, zakaj jih je ali ni upošteval pri izdelavi predloga.

Delegati so v razpravi ob osnutku občinske resolucije opozorili predlagatelja, da je potrebno do izdelave predloga resolucije pripraviti vse spremljajoče dokumente, ki so v osnutku navedeni, da bi tako vrednotenje predloga občinske resolucije za prihodnje leto bilo kvalitetno.

V razpravi je bilo tudi opozorjeno, da ne bo mogoče doseči planiranga izvoza za prihodnje leto ob tako iztrošeni opremi, zastareli tehnologiji, težavah z repromaterialom in delitvijo ustvarjenega deviznega priliva. Delegacija skupnosti obrtnikov pa je izpostavila vprašanje lokacij poslovnih prostorov za drobno gospodarstvo in terjala čimprešnjo rešitev tega problema.

Zbori skupščine so v nadaljevanju seje razpravljali o predlogu stališč in usmeritev v nadaljnjem razvoju krajevnih skupnosti. Poročevalc je v povzetku poudaril, da bo potrebno več napora vgrajevati v samoupravno organiziranost krajevnih skupnosti in manj težiti k-zgolj-zagotavljanju materialnih sredstev za krajevne skupnosti. Pri tem je ostalo nedorečeno, kdo in kako bo kraru krajevnih skupnosti sta bila razen zgoraj navedenega osnutka dogovora predložena še dva osnutka odlokov iz področja davčnih zadev. To sta: osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov (ki vsebuje vse spremembe, predlagane v osnutku dogovora o usklajevanju davčne politike v letu 1984) in osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o občinskem posebnem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve, s katerim se skuša stopiti na prste popravljalcem in preprodajalcem rabljenih motornih vozil. Davčna uprava je namreč ugotovila, da se je ta oblika zaslužkarstva v občini precej razširila, zato naj bi jo s povišano davčno stopnjo zajezili.

Javna razprava za oba odloka bo tekla do 5. decembra, pripombe in predloge bo zbirala uprava za družbene prihodke.

S področja davčnih zadev je bilo na zboru združenega dela postavljenih več delegatskih vprašanj, na katere je direktor uprave za družbene prihodke odgovoril neposredno na seji.

Ob koncu dnevnega reda sej zborov so delegati sprožili nekatere pobude in zastavili delegatska vprašanja. Tako sta delegaciji KS Podgorje in DSS KIK Kamnik predlagali, da se seje zborov v primerih, ko so dnevni redi povsem identični, združijo. Ker bo o predlogu obeh delegacij moralo razprvljati predsedstvo skupščine, bosta delegaciji prejeli pismeni odgovor.

Tudi na preostala delegatska vprašanja bodo delegacije prejele pismene odgovore.

M. C.

● ***Občinski prometni davek naj bi bil povišan od dosedanjih 4% na prodajo vozila v roku dveh let na 15% za vozila, ki bi bila prodana pred potekom enega leta od pridobitve, oziroma na 10% za vozila, prodana po poteku enega leta do dveh let lastništva. Po poteku dveh let lastništva, promet ni več obdavčen. Oprostitev plačila davka od prodanih vozil je povzeta iz sedaj veljavnega odloka.***

● ***Zbori skupščine so opravili tudi nekatere volitve in imenovanja ter razrešitve. Tako so za sodnika Temeljnega sodišča v Ljubljani izvolili: Vando DEJAN, Primoža KOVAČA, Mihaelo LESAR in Barbaro ŠEFER-BAN.***

● ***S soglasjem vseh treh zborov pa sta bila opravljanja funkcije članov delavskega sveta v kamniškem zdravstvenem domu razrešena: Nevenka MARIJAN in Slavica KOBILŠEK, namesto njiju pa imenovana: Igor FERBEŽAR in Breda ZLOBKO. Članstva v odboru samoupravne delavske kontrole v kamniškem zdravstvenem domu je bila razrešena Martina ERMAN, imenovan pa je Janez Marković.***

● ***Zbori so soglašali z razrešitvijo naslednjih članov skupine delegatov za delegiranje delegata za zbor občin Skupščine SR Slovenije: Ane FIDLER, Marije Jarc, Iva OREHOVCA in Ivanke PEČEČNIK, ter namesto njih izvolili: Bredo HOMAR, Franca HUMARJA, Petra MIKUŠA in Bogdana SELJAKA.***

drugi pa so opozorili na slabo nagrajevanje delavcev, zaposlenih v družbenem delu gostinstva. Ustanovitev turistično poslovne skupnosti so ocenili kot dobro, vendar so poudarili, da je potrebno vanjo vključiti vse, kot je to primer drugod.

Zbori skupščine so izrekli soglasje tudi k osnutku dogovora o usklajevanju davčne politike v Sloveniji v prihodnjem letu. Osnutek dogovora prinaša nekatere kvalitetne spremembe le na področju kmetijstva, obrtne in poklicne dejavnosti. O osnutku bo tekla do 5. decembra javna razprava; pripombe in predloge, ki se bodo v razpravi oblikovali, bo sprejemala Uprava za družbene prihodke SO Kamnik.

Zboru združenega dela in zbojevnim skupnostim pri tem pomagal, saj je za kvalitetnejše delo peščica zagnancev premalo, profesionalizacija teh del pa najbrž – tako za krajevne skupnosti kot za širšo družbeno skupnost – ni sprejemljiva.

O stanju na področju gostinstva in turizma v občini je bilo za delegate pripravljeno poročilo, ki so ga delegati na sejah precej kritično ocenili. Nekateri so menili, da je poročilo prezrlo pomembna področja, kot so: kmečki turizem, izobraževanje in usmerjanje kadrov za to področje, oddajanje turističnih sob,

● ***Zbor združenega dela je sklenil, da se funkcije člana skupine delegatov za delegiranje delegata za zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije – za področje gospodarstva – razrešita: Janja ŠPARL in Konrad VAVPOTIČ, namesto njih pa je izvolil Matjaža DRČARJA in Franjo JANŠO.***

● ***Članstva v svetu Glasbene šole Kamnik je bila razrešena Mira MALEŠIČ, novo imenovana pa Ljudmila ŽAGAR.***
V svet Centra za socialno delo je bila imenovna Martina ERMAN.

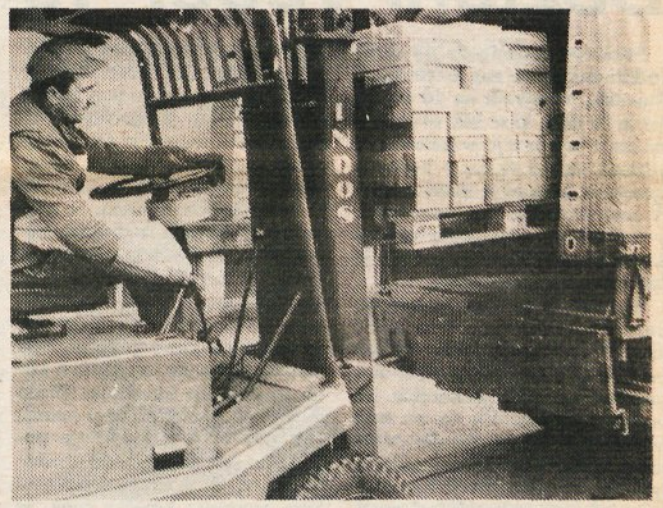

● *Mladinski kviz*

Graditev nove Jugoslavije

V soboto, 26. novembra je bil v avli Srednješolskega centra Rudolfa Maistra mladinski kviz Graditev nove Jugoslavije, ki ga je pripravila Občinska konferenca ZSMS Kamnik. S tem kvizom naj bi mladi Kamničani počastili praznik 29. november – 40-letnico II. zasedanja AVNOJ.

Kazalec se je že bližal 19. uri, a klopi v avli so se le počasi polnile. Na njih so v glavnem sedeli mladi. Res škoda, ker je bilo tako malo obiskovalcev, saj je bil program zelo zanimiv. V kvizu so sodelovale štiri ekipe: ekipa SŠCRM, ekipa Zg. Tuhinja, ekipa Soteske in ekipa Duplice. Vse ekipe so se že prej z ostalimi ekipami pomerile v predtekmovanju, kjer so zasedle prva štiri mesta in se tako uvrstile na to tekmovanje. Ekipe so tekmovale v treh krogih. Po teh vprašanjih še ni bilo dokončnega zmagovalca, ker sta ekipi SŠCRM in Zg. Tuhinj imeli enako število točk. Zato sta odgovarjali še na dodatna vprašanja in v četrtem krogu smo končno dobili zmagovalca, ekipo SŠCRM, ki pa ji je pri vprašanju nevede pomagal napovedovalec, ko je po vprašanju začel brati še prvi del odgovora. Končni vrstni red je torej bil: 1. mesto ekipa SŠCRM, 2. mesto ekipa Zg. Tuhinja, 3. mesto ekipa Duplice in 4. mesto ekipa Soteske. Vsaka ekipa je v spomin na sodelovanje dobila paket štirih knjig, ki jih je prispevala OK ZSMS in delovne organizacije.

V zabavnem delu so mladi Kamničani prikazali svojo aktivnost v različnih sekcijah. Tako so se gledalcem predstavili lokostrelci, ki so kar naravno prikazali svoj šport. Postavili so namreč majhno tarčo in nekajkrat ustrelili vanjo in lahko rečem, da so vsi zadeli v črno. Naslednji so bili na vrsti radio-amaterji, ki so nekaj povedali o svojem delu. S seboj so imeli »voki-tokije«, da so lahko praktično pokazali, kaj vse moraš povedati po svetovnih predpisih za radio-amaterje, ko se oglasiš na klic. Planinci in jamarji so namesto z besedami, lepote gora in mikavnosti spuščanja v jame raje prikazali z diapozitivi. Poskušali so tudi opisati svoje občutke na vrhu gore ali pa v jami, toda rekli so, da se z besedami to težko opiše, zatorej raje sami poskusite. Brigadirji dr. Emil Orožen so opisali življenje v brigadi, vse njegove dobre in slabe strani, prevladujejo vsekakor dobre. Tudi taborniki so nam nekaj povedali o svojem delu in življenju. Na koncu je nastopil še karate klub Kamnik. Precej nazorno so prikazali svojo dejavnost in kar vse me je bolelo, ko sem videla, kako so nekateri trdo padli na tla v avli. Zatorej dekleta, če se hočete obvarovati nadležnih fantov, vpišite se v karate klub, kjer vam bodo pokazali vse potrebne prijeme. To je zraven le za šalo, saj je trener karate kluba povedal, da vse take, ki bi se učili karateja le za pretepanje, že kmalu odslovijo, ker je to resen šport.

V glasbenem delu se nam je predstavila folklorna skupina Komenda-Moste, ki je zelo lepo zaplesala. Med vsemi temi dejavnostmi pa je igral ansambel Pušeljc, ki si je to ime nadel šele tisti dan. Ves program je povezoval napovedovalec Franc Pestotnik-Franček. Uradni in zaključni govor je imel predsednik OK ZSMS Janez Marković; strogo komisijo za ocenjevanje odgovorov ekip pa so sestavljali: Dare Spruk, Olaf Grbec in Brigita Radej.

Lahko vam je žal, da niste prišli!

J. T.
OO ZSMS SŠCRM

Izvažati, in še enkrat izvažati!

Da bo potrebno v prihodnje več izvažati in v tej smeri okrepiti prizadevanja so – ob pregledovanju rezultatov devetmesečnega gospodarjenja v občini – bili enotnega mnenja vsi razpravljalci na zadnji seji izvršnega sveta.

Ocena je temeljila na kazalcih, navedenih v analizi o uresničevanju resolucije o družbenoekonomskem razvoju občine v prvih devetih mesecih letošnjega leta. Ti so namreč pokazali, da so se negativne tendence gospodarskih gibanj v tretjem trimesečju letošnjega leta še poglobile. Odrazile so se v visoki rasti, tako cen kot inflacije, slabši likvidnosti gospodarstva, nizki rasti industrijske proizvodnje ter hitrejši – od predvidene rasti skupne porabe, očiten pa je tudi nižji izvoz.

Čeprav je bil v resoluciji za letošnje leto izvoz opredeljen kot ključna naloga kamniškega gospodarstva, je iz podatkov analize razvidno, da so odstopanja precejšnja, tako da ni mogoče govoriti o doseganju zastavljenega cilja.

Poglejmo: organizacije združenega dela so v devetih mesecih izvozile za 945.719 tisoč din svojih izdelkov; v istem obdobju lani pa za 1.067.664 tisoč din (obračunano po tečaju 1 $= 63,40 din). Izraženo v odstotkih je letošnji celotni izvoz za 11,4% nižji od lanskega.

Med delovnimi organizacijami je Titan največji izvoznik (215.720 tisoč din), sledijo mu: Utok (203.839 tisoč din), Svilanit (128,154 tisoč din), Stol (10,820 tisoč din), Kemijska industrija (92,684 tisoč din) in ostali, kot je razvidno iz spodnje tabele:

Podrobnejša interpretacija podatkov, ki smo jih navedli, pokaže naslednje: med tradicionalnimi izvozniki v občini je samo Svilanit dosegel za 2,6% višji izvoz, medtem ko je npr, v Utoku celoten izvoz nižji kot v lanskem letu, vendar je njegova struktura ugodnejša, saj beležijo 18% povečanje izvoza na konvertibilno področje. Zaradi izpada izvoza v Irak ter nižjega izvoza na Švedsko in v Ameriko, je Stol izvozil za 16,3% manj, za 3,1% manj so izvozili tudi v Titanu, čeprav so izpad pri izvozu fitingov v Italijo oktobra pokrili. Na konvertibilnem področju pa je bilo povpraševanje po proizvodih Kemijske industrije za četrtino manjše. Obratno pa so izvozni uspehi najbolj poskočili pri novih izvoznikih, torej pri tistih delovnih organizacijah, ki so šele pred kratkim začutile, da je izvoz imperativ njihovega obstoja. V tej skupini prednjači Alprem s 534% povečanjem, sledita pa mu Donit – TOZD Kemostik s 94% in Eksperimentalna tkalnica z 32% povečanjem izvoza.

V istem času so organizacije združenega dela uvozile za 548,664 tisoč din, kar je za 5% manj kot lani. Uvažale so predvsem repromaterial, medtem ko je delež opreme v skupnem uvozu le 4%,

Ob skromnih možnostih za uvoz opreme v letošnjem letu in ob nakazanih skromnih možnostih tudi za prihodnje leto, je iz gospodarstva slišati vse več opozoril, da tako nadaljevati ni več mogoče. Iztrošenost opreme je namreč velika, zato brez večjih investicijskih vlaganj ne bo več mogoče dosegati večjega izvoza. Kako se torej mobilizirati ob tako tesno sklenjenem krogu je bilo ključno vprašanje, na katerega so iskali odgovor na seji. Našli so ga v tem, da so v kamniškem gospodarstvu kljub vsemu še rezerve, ki jih je potrebno izčrpati do konca. Te so v bolj racionalni notranji organizaciji, močnih marketinških službah in izvozno usmerjenih programih, ki bodo ponudili mednarodnemu trgu izdelke, v katere bo vgrajeno več znanja, idej in ne nazadnje sodobnega oblikovanja.

Sklenili so tudi, da bo izvršni svet ob sodelovanju občinskega odbora Gospodarske zbornice občin ljubljanske regije vodil z gospodarstveniki aktivni dialog in priskočil na pomoč, kjer bo mogoče. Na razmere, ki industriji »režejo peroti« pa bo opozoril tudi pristojne republiške organe, saj se zdi, da so nekatere razmere tipične prav za slovenski prostor.

M. C.

IZVOZ IN UVOZ V OBČINI V III. ČETRTLETJU 1983

DO, OZD, TOZD	IZVOZ I-IX 1982			IZVOZ I-IX 1983			INDEKS	UVOZ		
	KONVERTIBILA	KLIRING	SKUPAJ	KONVERTIBILA	KLIRING	SKUPAJ		1982	1983	IND
UTOK KAMNIK	145.100	87.371	232.471	171.130	32.808	203.938	87.7	202.527	213.963	105
TITAN KAMNIK	161.533	61.161	222.694	163.199	52.521	215.720	96.9	118.590	113.762	95
STOL KAMNIK	251.063	738	251.801	208.376	2.444	210.820	83.7	86.810	55.981	64
KEMIJSKA INDUSTRIJA	124.894	1.032	125.926	92.595	89	92.684	73.6	36.557	68.945	188
MENINA ŠMARCA	9.412	-	9.412	11.649	-	11.649	123.8	2.175	3.486	160
SVIT-ELEKTROELEMENT	18.428	21.363	39.791	24.533	839	25.372	63.8	9.381	5.451	57
ETA KAMNIK	31.156	11.788	42.944	21.055	-	21.055	49.0	6.908	10.61[illegible]	[illegible]3
SVILANIT KAMNIK	119.535	5.360	124.895	125.504	2.650	128.154	102.6	66.583	[illegible]	[illegible]3
DONIT - TRIVAL	2.052	4.956	7.008	2.144	-	2.144	30.6	8.342	[illegible]	[illegible]
EKSPERIMENTALNA TKALNICA	6.763	-	6.763	8.915	-	8.915	131.8	699	[illegible]	[illegible]
DONIT - KEMOSTIK	3.279	376	3.656	2.675	4.416	7.092	194.0	20.522	[illegible]	[illegible]
ALPREM KAMNIK	274	-	274	18.179	-	18.179	663.5	162	[illegible]	[illegible]
RUDNIK KAOLINA ČRNA	-	-	-	-	-	-	-	8.208		[illegible]
KOZOROG KAMNIK	30	-	30	-	-	-	-	258	-	[illegible]
ZARJA KAMNIK	-	-	-	--	-	-	-	7.373	1.145	[illegible]
KOMUNALNO PODJETJE	-	-	-	-	-	-	-	-	[illegible]	-
GOLFTURIST	-	-	-	-	-	-	-	-	106	-
GRADITELJ KAMNIK	-	-	-	-	-	-	-	1.038	-	-
LONČARSKO PODJETJE	-	-	-	-	-	-	-	351	-	-
KOČNA KAMNIK	-	-	-	-	-	-	-	773	-	-
SKUPAJ:	873.519	194.145	1.067.664	849.953	95.767	945.719	88.6	577.257	548.664	95

Vir podatkov: carinske deklaracije

Obračunano po tečajni listi v [illegible] 1 $ = 63,40

Etinih šestdeset let

Začetki kamniške »Ete« segajo v leto 1923, ko je mali obrat na izrazito obrtniški način proizvajal gorčico, sadne sirupe, kompote in džeme. Lastnica firme je bila Žargi Melanija.

Leta 1948 je bilo podjetje nacionalizirano: v tem letu je proizvedlo 91 ton marmelade, 13 ton gorčice in sadnega sirupa 6 ton. Zaposlenih je bilo 10 sezonskih delavcev. Leta 1950 sta se Eti pridružila še obrat v Mengšu, ki je proizvajal kvas in obrat v Šmarci, ki je proizvajal testenine. Zaradi nerentabilnosti in zastarelosti opreme je bil leta 1963 obrat v Šmarci ukinjen, leta 1972 pa so v obratu Mengeš ukinili proizvodnjo kvasa, objekt pa rekonstruirali za predelavo povrtnin.

Tedanji obrat Ete je stal na prostoru sedanje Metalke. Bil je neprimeren za živilsko industrijo in je tudi na zunaj kazal videz obrtne delavnice. Leta 1961 je podjetje zaposlovalo 62 delavcev, ki so se dobro zavedali, da si lahko le z dobrim in zavestnim delom ustvarijo boljši jutri. Kolektiv se je zavestno odrekel delu osebnih dohodkov in večinoma z lastnimi sredstvi začel graditi nov obrat za predelavo sadja, zelenjave in izdelovanje gorčice – Eta v Kamniku. Gradnja se je začela leta 1961, dokončana je bila leta 1963, slovesna otvoritev novega obrata je bila 7. XII. 1963.

Ob postavitvi novega obrata Ete je bilo treba nabaviti tudi novo strojno opremo, ki se je izboljševala vse do leta 1975, saj je bila proizvodnja v letu 1964 samo 1028 ton, v letu 1975 pa že 8080 ton. Leta 1968 je bila dozidana nova proizvodna hala, leta 1973 pa novo skladišče gotovih izdelkov in polizdelkov površine 2200 m^2. Zgrajeno je bilo tudi regalno skladišče polizdelkov.

Z zgraditvijo teh objektov in nabavo opreme so bili zagotovljeni vsi pogoji za večjo proizvodnjo obstoječega programa in za preusmeritev v predelavo povrtnin. Z nabavo nove strojne opreme so se izboljševali tudi delovni pogoji delavcev, ki so bili v starem obratu in v prvih letih preselitve v nov obrat slabi.

Prvi delavski svet v Eti je bil izvoljen v januarju 1950. Le malo je še članov kolektiva med nami, ki se dobro spominjajo delovanja prvih delavskih svetov. Ti delavci in naši nekdanji sodelavci – upokojenci pa se spominjajo, da je bila takrat večja delovna zavest in delovna disciplina boljša. Delavski svet je imel sestanke samo popoldne, vendar kljub temu ni bilo nikdar vprašanja sklepčnosti.

Izleti kolektiva so bili organizirani s tovornjaki, ni bilo toplega obroka med delom. Kolektiv pa je bil enoten in je držal skupaj, prav zato je dosegel takšne rezultate.

Ko se pogovarjam z našimi nekdanjimi sodelavci – upokojenci, ugotavljam, da prav ta generacija, ki je bila v Eti v obdobju izgradnje in investicij, zaradi česar ni bilo denarja za OD, in ki je veliko vlagala v našo delovno organizacijo, za svoj trud in velik prispevek ni primerno nagrajena, saj imajo nekateri naši nekdanji sodelavci – upokojenci zelo nizke pokojnine.

Z razvojem delovne organizacije se je tudi število zaposlenih delavcev večalo iz leta v leto. Leta 1948 je bilo samo 10 zaposlenih, leta 1983 pa že 395 delavcev.

V zadnjih letih v delovni organizaciji posvečamo večjo skrb družbenemu standardu zaposlenih. Urejena je družbena prehrana, letovanje in preventivno zdravljenje delavcev.

Sedanje zaostrene gospodarske razmere terjajo, da vsi zaposleni z zavestnim in odgovornim delom premagujemo težave zaradi neugodnih zunanjih vplivov in da poiščemo znotraj delovne organizacije še neizkoriščene možnosti v notranjih rezervah, kar pomeni, da moramo izredno skrbno gospodariti z vsemi sredstvi, s katerimi razpolagamo. Vse težave pa bomo premagali le, če bomo enotni in se bomo zavedali, da le z dobrim in zavestnim delom lahko ustvarimo boljše delovne in življenjske pogoje.

MARICA TAJČ

Utok med željami in možnostmi

V začetku sedemdesetih let so v Utoku ustanovili novo temeljno organizacijo, in sicer TOZD Konfekcija, ki se je po obsegu iz leta v leto širil in kmalu začel izvažati svoja modna oblačila iz svinjske nape in velurja. Uspehe na modnem področju so dosegli v manj kot desetih letih svojega obstoja.

Prvo večje priznanje so dobili enainosemdesetega leta na sejmu mode v Ljubljani – »zlatega zmaja«. Dvainosemdesetega leta so v Beogradu dobili »zlato košuto«, v Skopju »biljano«, v Zagrebu »zlati ogrtač« in zlato priznanje na Tednu mode in lepote v Sarajevu. Najbolj pa so seveda ponosni na letošnji »zadetek«. Na sejmu mode v Beogradu je Utok oz. njihova modna kreatorka Lidija Kočevar, dobil priznanje za izjemno modno kreacijo – »zlati pav«. To priznanje, ki ga podeljujejo akreditirani novinarji in modni strokovnjaki, so doslej dobili le trije v Jugoslaviji. Prislužijo si ga le tisti, ki, če tako rečemo, pokažejo res nekaj posebnega. Utok je letos imel to »posebno«: potiskano usnje in na poseben način obdelano svinjsko napo-fet napo. Prevladali so odtenki rumene, oranžne in safari zelene barve, slog pa športno ohlapen, z mnogo zadrgami, kovinskimi zakovicami, lovskimi pasovi. Povedati moramo, da so se za celotno kolekcijo, razstavljeno v Beogradu, zanimali mnogi tuji partnerji in se dogovarjali za izvoz na konvertibilni trg.

Poglejmo, kakšen razvoj si Utok obeta v naslednjem obdobju. Osnovna dejavnost bo tudi v bodoče predelava svinjske kože v kvalitetno svinjsko usnje za potrebe čevljarske, konfekcijske, galanterijske in tapetniške proizvodnje. Prizadevali si bodo čim več potrebne surovine pridobiti na domačih tleh, da bi tako zmanjšali uvoz. Čim več usnja, ki ga naredijo v TOZD Usnjarna naj bi predelali v končni proizvod in ga kot takega ponudili na domači in tuji trg. TOZD Konfekcija zato razvija in pripravlja naslednje proizvodne programe:

- usnjena konfekcija
- galanterija
- zaščitna sredstva
- oblazinjeno pohištvo
- program svetil

V Utoku so prišli tudi do spoznanja, da bi morali v bodoče večji poudarek dati razvoju dopolnilnih programov. Proizvodnja konfekcije (ženske, moške in otroške) mora obvezno z enim delom preiti v visoko modno konfekcijo, ki bo s cenovnega vidika za uvrstitev na tuji in domači trg bistveno bolj rentabilna. Zato bo potrebno tudi večje sodelovanje na razvojnem in tehnološko kreativnem področju med obema proizvodnima tozdoma (TOZD Usnjarna in TOZD Konfekcija).

V Utoku razmišljajo tudi o programih kompletiranja usnjenih proizvodov za potrošnika v ustreznih barvnih tonih – od čevljev, oblačila, plašča in pokrivala, ki bodo dopolnjeni z galanterijskimi proizvodi – pas, torbica, rokavice, denarnica, etui za očala, za ključe in za potni list, toaletna torbica, itd. Vse navedeno bodo v Utoku lahko realizirali, še posebno zato, ker so s tozdom Maloprodaja (ustanovljen 1982. leta) uvedli lastno maloprodajno mrežo. Prodajalne oziroma pol butike imajo po vsej Jugoslaviji: Sarajevo, Zenica, Dubrovnik, Novi Sad, Koper, Ljubljana, Bled, Velenje, Celje, Maribor in Kamnik. V teh prodajalnah kupcu poleg lastnih izdelkov ponudijo tudi programe ekskluzivnih modelov drugih tekstilnih tovarn. V njih prodajo že 32% celotne proizvodnje tozda Konfekcija.

Vendar pa moramo opozoriti na premnoga tarnanja kupcev, češ da prelepih modelov, ki jih vidijo na sejmih, s katerimi Utok žanje velike uspehe, mnogokrat ni videti niti v njihovih lastnih prodajalnah. Vzrok temu je prevelika obremenjenost TOZD Usnjarna in TOZD Konfekcija, ki hitita delati izdelke za izvoz. Prihodnje leto nameravajo povečati izvoz na konvertibilni trg za 32 odstotkov v primerjavi z letošnjim letom. Velik problem predstavlja pomanjkanje surove kože v Jugoslaviji, potrebno jo ie uvažati.

ROMANA GRČAR

Razstava o koncentracijskih taboriščih Evrope

Upokojeni inženir, znan politični delavec v Kamniku, Ferdo Cvetko, se je spomnil na nas v Domu upokojencev in nam predstavil svoje delo. Z večletnim trudom je pripravil in zbral vso dokumentacijo, slike in spominska obeležja koncentracijskih taborišč Evrope v II. svetovni vojni. Sam je bil eden od jetnikov v taborišču Mauthausen – Gusen od leta 44 do 45 in nam je mogel še bolj živo posredovati življenje in grozote v taboriščih.

Ob otvoritvi razstave, 17. oktobra, nam je predavatelj na zanimiv način prikazal ves razvoj, od začetkov, ko je Hitler prišel na oblast v letu 33, in dalje do leta 42, ko je bilo taborišč že cela vrsta in to v Nemčiji, Avstriji, na Poljskem, Češkem, v Italiji in Jugoslaviji. Navedel je najhujša, uničevalna, (Auschwitz, Treblinka, Majdanek, Sobibor Chelmno, Bergen Belsen), in druga, ki so bila delovna. Govoril je o naseljevanju v njih, o grozi in umrljivosti, saj je umrlo v taboriščih 12 milijonov ljudi, od tega 6 milijonov Židov. Opisal nam je taborišča, postopke ob prihodu, množične usmrtitve Židov in ruskih vojnih ujetnikov, pičlo hrano in veliko lakoto, delovne ekipe in vlogo kapojev, zdravniške preizkuse na živih ljudeh (Rawensbrück, Buchenwald) itd. Zlasti so bila plastična osebna doživetja, njegovi vtisi o velikem strahu, ki ga je občutil, o vonju krematorija, o mrtvih pred bloki, o kremiranju, in ne nazadnje o ušeh in boleznih, in o tem, da ga je reševala življenjska vedrina in delno znanje nemščine.

Po njegovem govoru smo si ogledali razstavljene slike, fotografije in zapise iz 20 taborišč. Slikovni material je povedal veliko in vse, tako da je bil sam po sebi zgovoren vodilni zapis z razstave: »Od od so bežale še ptice«. V slikah in številkah so bila predstavljena taborišča Mauthausen, Dachau, Rawensbrück, Sachsenhausen, Buchenwald, Auschwitz, Jasenovac, Ljubelj, Rab, Begunje, vojni zločini v Lidicah na Češkem, v Kragujevcu in Kraljevu.

To so bile dokumentarne fotografije, na katerih smo videli

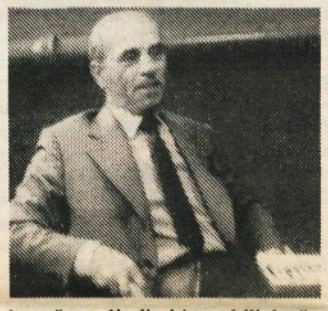

izmučene ljudi, ki so bili le še sence samih sebe. Predstavljena je bila obleka jetnikov ter njihove oznake. Zbrani so bili podatki o številu mrtvih in preživelih jetnikov. In končno, povojna ureditev taborišč s spominskimi parki in pokopališči.

Vse to je vsakega od nas pretreslo, ogledali smo si vse in tudi prelistali brošure, ki so dopolnjevale razstavo in jih je bilo s knjigami skupaj kar 22. Mnogi naši stanovalci so v vsem tem iskali zapise o svojih ljudeh, ki so bili v taboriščih, a se marsikdo ni več vrnil. Razstava je spet priklicala pred oči grozote vojnih časov, spomnila je na strahote in trpljenje minule vojne, kar je opozorilo, da se »kaj takega ne sme več zgoditi«.

Tovarišu Cvetku smo dali vse priznanje za neumorno delo.

M. LAVRIČ
Dom upokojencev, Kamnik

Božični večer 1944

Štirideset let mineva od tistih težkih dni, ko se nas je štirideset Slovenk, obsojenih na 10 do 20 let in še tiste, ki so bile obsojene na smrt in pozneje pomiloščene, stiskalo za rešetkami v bednem prostoru, ki nam je služil za vse. V svet so vodila ena sama vrata, v katerih so neprestano rožljali ključi paznic. Tisto popoldne je bilo drugačno kot ostala.

Paznice so že kmalu popoldne razdelile borno večerjo in hitele domov praznovat božič. Ta dan so bile nekako bolj znosne, niso nas zmerjale niti preklinjale. Za njih je bil božič. Za nas pa se je začelo duševno trpljenje. Misel na podobne dneve v domovini je glodal v globino in ni je bilo stvari, ki bi nas odtrgala od misli, kako smo bile nekoč srečne na ta dan sredi dragih staršev, bratov in sestra. Težki vzdihi in pritajen jok so se slišali z vseh pogradov. Nenadoma se je Rezka spomnila: »Dekleta, pojdimo se rihtarja bit!« Vse smo zagrabile za bilko, ki nas bo mogoče rešila more. Dolgo smo vztrajale, celo nasmejale smo se tu in tam. Toda, kakor je umiral dan, tako je kopnelo tudi veselje do igre, ki so jo posamezne že zapuščale in polegale po pogradih. Črna misel je vrtala dalje in spet jo je pregnala močnejša. Kati je skočila na mizo, koketno popravila črno raševinasto jetniško obleko z rumenim trakom na rokavu, tako, da je celo zvabila nasmeh, se elegantno poklonila avditoriju nesrečnic in napovedala odlomek iz Traviate. Zapela je z lepim nežnim glasom: »mlada ljubezen, kako si ti čudežna«. Na pogradih so se dvigale glave in večno lepa melodija je valovila po vseh kotih in prehitro izzvenela. Tišino je spet pretrgala Jenkova mama. Odtrgala se je s spodnjega pograda in stopila na sredo prostora. »Tovarišice, drage sotrpinke! Sem preprosta kmečka žena, ve mlade ste iz drugega testa, vendar čutim potrebo, da vam kot najstarejša povem nekaj besed. Naše misli so nocoj enotne. Vse nas pesti domotožje še bolj kot sicer. V naši domovini sedaj kadijo okrog domačij, ki so še ostale, kadi se tudi iz zapuščenih, požganih ognjišč. Spomnimo se naših mož, očetov, bratov in sestra, ki mogoče kot preganjana zver iščejo dobre ljudi, ki jim bodo v strahu ponudili košček topline nocojšnjega večera, po katerem nam je nocoj vsem tako hudo. Vem pa tudi, da se, kadar je trpljenje prehudo, mora nekaj spremeniti in tudi za nas se bo. Še nekaj vam polagam na srce – ne pozabite narodnih običajev, po katerih nocoj tako hrepenimo. Zapomnite si, da je narodni običaj najžlahtnejši del narodovega bogastva, dediščina naših pradedov, negujte ga, če se vrnete, kar upam, da nam bo prinesla pomlad. Samo obupati ne smemo.«

Zaključila je svoj spodbudni govor in se vsedla na pograd. Še danes vidim pred seboj njeno čokato postavo in slišim njen glas, čeprav je že davno našla svoj mir na radovljiškem pokopališču. Dekleta so se spet predramila. Od nekod so priletele copate in se obrnile proti vratom, za njimi še sandale, ki so se dobesedno zarile v podboj vrat, obrnjene navzven. Dekleta! Domov gremo, vse smeri so nakazane navzven, naj živi svoboda, so se veselile vse.

MARICA BREJC

Lep zaključek 90-letnice planinskega društva

Leta 1893, ko je bila postavljena solidna osnova za delo in razvoj planinske organizacije na Kamniškem, skoraj nihče ni mogel slutiti tako vsestranskega napredka, ki je sledilo ustanovitvi planinskega društva v od 1893. do 1983. leta.

Devetdeset let intenizivnega dela; v začetku pretežno narodno obrambnega pomena, saj je bila ustanovitev slovenskega planinskega društva – podružnice v Kamniku uresničena z željo ohraniti naše gore slovenske pred vse večjim pritiskom nemškutarstva, pa se je kasneje aktivnost okrepila tudi na drugih področjih. Planinsko društvo je v celoti izpolnilo svoje poslanstvo, saj se je od svojih skromnih začetkov razvilo v eno najbolj aktivnih in številčno najmočnejših organizacij v sedanjem času na Kamniškem.

Leto 1983 pomeni za kamniške planince vsekakor prelomno leto, ne le zaradi 90-letnega plodnega dela, ampak predvsem zaradi izrednih uspehov, ki jih je društvo doseglo v tem jubilejnem letu.

Že 19. julija letos je bil na slavnostni seji Planinskega društva Kamnik podan pregled dela, uspehov in težav, ki so društvo spremljali vsa leta od ustanovitve dalje. Ugotovljeno je bilo, da so bili potrebni maksimalni napori, osebne žrtve in odrekanja organizatorjev, da je društvo napredovala in ni nikoli niti za trenutek malodušno dvignilo rok pred skoraj nepremagljivimi težavami. Tej vztrajnosti z vsem srcem predanih planincev gre zahvala, da so naše planine ostale to, kar so in še vedno dajejo polno zadovoljstva vsem obiskovalcem, ki hodijo po gorah z odprtimi očmi in znajo uživati naravo.

Mnogi dolgoletni aktivni člani društva so ob tej priliki prejeli zaslužena priznanja, veliko med njimi pa je takih, ki kot mravlje še naprej neumorno delajo in gradijo planinsko organizacijo, privlačno za slehernega člana ter jo materialno in duhovno bogatijo.

Julija je bil odprt popolnoma prenovljen planinski dom na Kamniškem sedlu, ki je ponos planincev in dostojen prispevek ob jubileju. Planinski dom kraljuje na dominantnem mestu v osrčju kamniških planin in vabi planince, da ga obiščejo.

Nastopajoči na slovesni akademiji

Nepopolni podatki kažejo, da je bila investicija zelo potrebna in utemeljena. Število obiskovalcev se je krepko povečalo. Dom tudi ustreza vedno večjim zahtevam obiskovalcev, vendar komajda zmore sprejeti vse goste v poletnih mesecih, zlasti ob sobotah in nedeljah.

Nemogoče je našteti vse uspehe društva, najsi bodo s področja alpinizma, gorske reševalne službe in mladinske aktivnosti ter gorske straže ali na področju označevanja poti in vse bolj aktivnega zmajarstva, pa do načrtne vzgoje članstva in propagandnega dela, in seveda do urejanja organizacijskega in društvenega življenja sploh.

Le usklajeno delo teh in drugih dejavnikov je omogočilo, da je imelo planinsko društvo Kamnik 18. novembra slavnostno akademijo za vse ljubitelje planin v kinu Dom Kamnik.

Skoraj polna dvorana je sprejela klene planince in druge obiskovalce gora, ki so želili tudi v prijetnem vzdušju podoživeti planinske občutke in pripadnost gorskemu svetu ob planinski besedi in pesmi.

Vsebinsko bogat program je poskusil z besedami pričarati prehojeno pot planinskega društva. Številni obiskovalci so zagotavljali, da je ta zamisel v celoti uspela, zato so se zadovoljni vračali na svoje domove.

Ne samo uvodna beseda predsednika društva tovariša Slavka Rajha in pregled dela, ki sta ga obiskovalcem posredovala Mojca Lah in Tone Ftičar, marveč tudi posamezni vložki in recitacije, ki so jih povedali Boni Sušnik, Darja Jenko, Romana Rojc, Irena Urbanec in Andrej Vuda ter pesmi Kati Turk, ki jih je sama čitala, ampak tudi nastop ženskega pevskega zbora Solidarnost iz Kamnika in harmonikarjev iz glasbene šole iz Domžal, so zaokrožili nepozaben planinski večer, ki se je začel in končal s fanfarami. Slavnostna akademija je v organizaciji prof. Tine Romšak v celoti uspela.

Težko je opisati razpoloženje obiskovalcev, velja pa potrditi večkrat izrečeni misli, da so taki in podobni jubileji smiselni in prepričljivi, če za njimi stojijo ustrezni rezultati in uspehi.

STANE SIMŠIČ

Odlok bo zaščitil kmetije

Z določitvijo zaščitenih kmetij naj bi se uredilo dedovanje kmetij tako, da se omeji prehod kmetijskih zemljišč v last tistih, ki zemlje ne obdelujejo, preprečuje delitev kmetij kot kmetijskih gospodarskih enot ter omogoča prevzem kmetij pod pogoji, ki dediča preveč ne obremenjujejo; z zaščitenimi kmetijami pa tudi ni mogoče razpolagati v nasprotju z določbami zakona o dedovanju kmetijskih zemljišč in zasebnih kmetijskih gospodarstev – kmetij (Ur. list SRS, št. 26/73) pri sklepanju pogodb o izročitvi in razdelitvi premoženja za življenja in pogodb o dosmrtnem preživljanju.

Zaščitena kmetija obsega vse, kar sestavlja gospodarsko celoto in rabi za redno kmetijsko proizvodnjo ter z njo povezano dejavnostjo. Vanjo spadajo poleg kmetijskih zemljišč zlasti gospodarska in stanovanjska poslopja skupaj s funkcionalnim zemljiščem, s kmetijo povezane služnosti in njim podobne pravice, kmetijske priprave, orodja in živina, pravice in dolžnosti iz trajnega gospodarskega sodelovanja z zadrugo ali OZD ter pravice in dolžnosti, ki izvirajo iz kmečke skupnosti, objekti kmečkega turizma ter terjatve in dolgovi, ki so nastali v zvezi s kmetijsko proizvodnjo ali z njo povezano dejavnostjo.

Zaščitena kmetija naj bo tista kmetijska in gozdna gospodarska enota, ki bo zagotavljala lastniku kmetije s kmetijsko in drugo z njo povezano dejavnostjo primerno preživljanje ter jo bo kot tako določila skupščina občine z odlokom na predlog kmetijske zemljiške skupnosti in krajevne skupnosti po opravljeni javni razpravi in po krajevnih skupnostih. Pri tem je treba upoštevati zlasti naslednja merila:

– občinski prostorski plan;

– ogroženost smotrnega izkoriščanja kmetijskih in gozdnih zemljišč, ki bi nastala zaradi drobitve kmetije;

– možnost proizvodnega sodelovanja z OZD;

– družbeni interes na ohranitvi določenih kmetijskih in gozdnogospodarskih enot, zlasti glede varstva krajine, njihove pomembnosti za splošni ljudski odpor, njihove ohranitve iz zgodovinskih in kulturnih razlogov ter podobno;

– če je treba preprečevati drobitev kmetij iz drugih pomembnih razlogov;

Zaščiteno kmetijo deduje praviloma samo en dedič, v primerih, ki jih določa zakon, pa lahko deduje to kmetijo tudi več dedičev.

Z javno razpravo po krajevnih skupnostih naj bi pričeli s 15. decembrom 1983 in naj bi trajala do 15. januarja 1984, tako da bi pred pripravo predloga odloka lahko rešili vsa vprašanja in nejasnosti glede določitve zaščitenih kmetij.

KMETIJSKO ZEMLJIŠKA SKUPNOST OBČINE KAMNIK

Šesto srečanje s krvodajalci Doberdoba

Zveza prostovoljnih krvodajalcev »ADVS« Doberdob je bila pred šestimi let pobudnik organiziranih srečanj krvodajalcev, aktivistov Rdečega križa in družbenih delavcev. Občinska organizacija Rdečega križa Kamnik in Kranj, sta na temelju mednarodnega sodelovanja RKJ in RKS sprejela skupen program, ki zajema pomembna vprašanja iz človekovega vsakdanjega življenja in dela. Ta so skupna vsem, ki sodelujejo z Rdečim križem, tako, da darujejo svoj čas, znanje, materialna sredstva, krepijo prijateljstvo med narodi in razvijajo prostovoljno krvodajalstvo.

V soboto 19. novembra je v hladnem jutru občinska organizacija Rdečega križa Kamnik, skupaj s predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine Kamnik sprejela na pijateljsko in delovno srečanje skupino »Zveze prostovoljnih krvodajalcev »ADVS« Doberdob, ki jih je spremljal podpredsednik občine Doberdob Jože Frfolija.

V želji, da vsako drugo leto predstavimo našim gostom del življenja in dela v naši občini, smo jih tokrat popeljali na ogled v delovno organizacijo »SVILANIT«. Vodstvo delovne organizacije je Doberdobčanom in kamniškim organizatorjem krvodajalstva predstavilo celotno proizvodnjo. Po ogledu je predsednik OO RKS Kamnik dr. Vladimir Breznik v pozdravnem nagovoru zaželel prijetno počutje Doberdobčanom in poudaril vlogo in namenu sodelovala obeh organizacij. Sledil je pozdrav sekretarja OK SZDL Jožeta Zagorca in predsednika OSS Franca Sikoška.

Predsednik Združenja prostovoljnih krvodajalcev »ADVS« Doberdob Jože Ferletič nam je izrazil prijateljske pozdrave in z velikim zadovoljstvom poudaril pomen in vrednost našega že večletnega sodelovanja matičnega naroda z zamejskimi Slovenci.

Sekretar delovne organizacije SVILANIT Bogomir Wiegele je predstavil razvojne dosežke delovne organizacije, ki letos slavi 20-letnico.

Pot smo nadaljevali k spomeniku revolucije NOV, kjer so gostje v spomin padlim borcem položili venec.

Ob kosilu v Malograjskem dvoru je stekla beseda o nadaljnem sodelovanju in izmenjavi simboličnih daril. V popoldanskih urah smo krvodajalcem predstavili še kulturne znamenitosti v Komendi, ki jih je izjemno lepo opisala profesorica Anda Peterlin. Ob 16. uri so Doberdobčani krenili v občinsko org. RKS Kranj.

PREDSEDSTVO OO RKS KAMNIK

● *Naš pomenek*

Triintrideset let vztrajnosti

Marica Hribernik, vodja kuhinje v Planiki: »Čeprav je v preteklih letih odšlo iz naše delovne organizacije že precej delavcev, vztrajam že triintrideseto leto. Vztrajala sem, ker imam rada svoje delo, tudi blizu doma sem, rada pa bi delala še toliko časa, da bi gostinstvo v Kamniku zares zaživelo.

Upam, da nam ga bo sedaj, ko smo združeni z Malograjskim dvorom, uspelo oživiti. Mislim, da so edina ovira, ki jo bo še treba premostiti, kadrovske težave. Danes je težko dobiti dobrega gostinca, saj mladi bežijo iz teh poklicev. Res je pogosto precej naporno, saj delovni čas pri nas ne traja samo osem, ampak tudi deset, dvanajst ali šestnajst ur, kolikor pač zahtevajo gostje.

Sama že dolga leta delam pogosto cele dneve, pa še ob sobotah, nedeljah in praznikih, saj sem edina ustrezno kvalificirana v naši kuhinji; kljub temu pa se mi ne zdi, da sem preveč obremenjena. Poleg svojega dela v kuhinji sem 2 leti opravljala tudi delo v. d. direktorja. Dokler se je le dalo, sem se ob delu tudi dodatno izobraževala, hodila sem na seminarje in specializacije, tudi v tujino. Izučila pa sem tudi številne vajenke – kakih šestdeset ali sedemdeset jih je bilo. Kljub obilici ur, ki sem jih preživela v kuhinji, imam na pretekla leta mnogo lepih spominov. Med gosti, za katere sem pripravljala jedi, so bile številne znane osebnosti, med njimi tudi Edvard Kardelj in tovariš Tito, ki me je ob svojem obisku v naši delovni organizaciji povabil za nekaj dni na Brione, vendar sem se morala zaradi družinskih obveznosti temu odpovedati.

V svoji delovni dobi sem si pridobila številne izkušnje, med drugim sem spoznala tudi, kaj se zahteva od dobrega gostinca. Mora se potruditi, da ustreže gostu, biti mora prijazen, dobro mora poznati svojo ponudbo, delati pa mora v večini primerov več kot osem ur – dokler so naročila. Pa še nekaj, kar ne velja le za gostince – treba je pošteno delati.«

MATEJA REBA

Ob prazniku naše domovine

Ob 40. obletnici ustanovitve nove Jugoslavije, katere temelje je postavilo zasedanje AVNOJ v Jajcu, 29. novembra 1943, so se tudi krajani Kamniške Bistrice pripravili na proslavitev tega praznika.

Mladinska organizacija je s pomočjo pionirjev OŠ Kamniškega bataljona pripravila krajši, toda zelo zanimiv kulturni program. Čeprav je bil nedeljski večer deževen kot že dolgo ne, je bila avla OŠ proti pričakovanju polna. Vse, ki so kakorkoli sodelovali in pomagali pri organizaciji je bilo strah, da bodo ostali brez poslušalcev oz. gledalcev, kar ne bi bilo prvič.

Zazvenela je pesem Lepo je v naši domovini biti mlad in na oder so začeli prihajati nastopajoči, ki so hkrati gledalcem razdeljevali razna gesla: Živel Tito, Živeli jugoslovanski narodi, Narod si bo pisal sodbo sam... Z jugoslovansko himno se je začel kulturni program. Predsednik KS Zdravko Bodlaj je v svojem govoru med drugim orisal razvojno pot Jugoslavije, od začetka njenega razvoja, ko je bila s sklepi AVNOJ v Jajcu na znotraj že zgrajena kot demokratična federativna Jugoslavija in je bil s tem omogočen njen notranjepolitični razvoj, do obdobja, ko se je Jugoslavija začela in se še otepa gospodarskih problemov in s posledicami le-teh. Čeprav nas je razvoj tehnike, kulture in morale pripeljal na stopnjo razvitosti, ki ne dovoljuje vrnitve v razmere, ki so vladale pri nas v letih po osvoboditvi, pa bi nas danes morala spremljati vsaj taka zavest, odločnost in želja po rešitvi iz nastale gospodarske situacije kot je nekdaj spremljala naše prednike, ki so bili boj za obstanek.

Sledile so pevske točke pionirskega zbora pod vodstvom Karle Bernot, ki se je ob relativno majhni zasedbi odlično »izkazal«. Prijetna in zanimiva sprememba je sledila v nastopu mladincev, ki so se razkropili med gledalce in tako posredovali svoj recital ob spremljavi citer, kitare in klavirja. Njihovi glasovi so se nevsiljivo, brez prekinitev in povsem spontano razlegali po dvorani. Glas preko zvočnika pa je ob ustreznih trenutkih, v skladu z vsebino recitala, posredoval glavna dejstva z obeh zasedanj AVNOJ v Bihaću in Jajcu.

Po končanem programu smo na obrazih odhajajočih lahko ugotovili, da so bili zadovoljni s proslavo in da si želijo še podobnih, predvsem pa pogostejših kulturnih oz. kulturno-zabavnih prireditev.

SABINA BARAKOVIČ

Tako kot zdaj nam še ni bilo

Francka Grden, šivilja v Svilanitu: »Še nekaj mesecev in po tridesetih letih dela se bom starostno upokojila. Še bi delala, vendar me hrbtenica zaradi vsakodnevnega sklanjanja nad šivalni stroj že pošteno boli. Norma je precej visoka in človek mora dobro prijeti za delo, da jo doseže. V mlajših letih to ni tako hudo, ko pa si starejši, te stalno hitenje že kar malo obremenjuje in utruja. Mislim, da bi morali delavce vsaj nekaj let pred upokojitvijo prestaviti na manj naporna delovna mesta, da bi bolj čili dočakali zasluženo upokojitev. Sicer pa v vseh preteklih letih z menoj v delovni organizaciji niso imeli nobenih problemov – vedno sem dosegala normo, tudi bolniških izostankov nisem imela mnogo.

Precej se je spremenilo v teh tridesetih letih v Svilanitu, a tako dobro, kot nam je danes, nam še ni bilo. Delavci smo zelo zadovoljni z osebnimi dohodki, z informiranjem, vsi smo zainteresirani za delo, imamo dobro organizacijo in tudi zelo dobro vodstvo, kar je pomembno za vsako delovno organizacijo. Kljub vsemu pa mi čez nekaj mesecev, ko bom zapustila ‚svojo' tovarno, ne bo preveč dolgčas, saj me čakajo številni opravki. Tu je ročno delo, za katerega dosedaj nisem imela toliko časa kot bi rada, tu sta vnuka, ki mi bosta krajšala dneve. Morda bom pogrešala le prijateljice iz delovnih hal, vendar pa se bo prav gotovo našel še kakšen trenutek za obisk in pogovor z njimi.«

MATEJA REBA

Ambulanta za borce

V Kamniškem občanu spomladi objavljeni sklepi KO ZZB NOV Kamnik so v kamniškem Zdravstvenem domu naleteli, kar se borčevske ambulante tiče, na negativno oceno. Želim poudariti, da je želja borcev, da bi imeli svojo, od drugih ločeno ambulanto, le želja. V tem trenutku se vsi zavedamo, da je v starem zdravstvenem domu ni mogoče izpolniti. Kar pa zadeva sedanje razmere, smo povsem drugega mnenja. Ambulanta za borce je v prostorih, v katerih delajo tudi druge ambulante; borcem so določene v okviru ambulante doktorja Kralja ure, ko naj bi se posvečal predvsem sterejšim občanom, v katerih naj bi imeli borci prednost. Kot starostna skupina spadajo starejši občani prav gotovo med borce, kiso že tudi sami starejši kot priviligirana skupina pa ne, ker ostali, ki so prav toliko stari ali še starejši, enako težko čakajo na zdravnika, kot borci.

Vemo, da je čakalna doba tisto zlo, ki je najbolj podvrženo kritiki pacientov. Moram priznati, da je čakanja v kamniškem zdravstvenem domu manj kot prej, tega pa ni mogoče reči o borčevski ambulanti, ker je v borčevski ambulanti osnovna zahteva, da je treba vsakega bolnika temeljito in potrpežljivo obravnavati. Zato smo borci postavili minimalno zahtevo, da naj bo borčevska ambulanta vedno ob istem času in na istem mestu, da ne bi borci zaman prihajali v ambulanto, ne glede na to, ali je doktor Kralj prisoten ali odsoten t. j. bolan ali na dopustu. Meni samemu se je zgodilo, da sem letos trikrat prišel v ambulanto ob času, ko je bila ta zaprta in ni bilo v njej nobenega zdravnika, dvakrat sem prišel ob 12.30, doktor pa je prišel šele ob dveh, ker je bil ves dan dežurni. Negodovanja borcev, ki so bili v Zdravstvenem domu ob tem času, je bilo veliko. Tu pa se šala neha, ker ne verjamemo, da bi se z malo volje ne dalo urediti tega tako, da bi borčevska ambulanta v času odsotnosti doktorja Kralja ne bila zasedena z drugim zdravnikom in da bi bil zdravnik v času borčevske ordinacije dežuren ali urgentne službe.

Odnos do borcev v Kamniku nam sploh ni posebno všeč. Borci v Domžalah se pohvalijo z drugačnimi ugodnostmi kot pri nas v Kamniku. Tako je bilo v letu 1982 na zdravljenju v zdraviliščih od 485 članov naše krajevne organizacije le 13 članov (v celi občini pa menda 19), in vendar so vse bolj pogosti očitki, kaj vse gre za borce. Res je, da plačuje federacija beneficirano dobo posebej, toda beneficirano dobo imajo tudi drugi občani, ki so delali na nevarnih ali zdravju škodljivih mestih. Zdi se mi, da so zaslužili beneficirano dobo tisti, ki so se borili za našo skupnost v večni nevarnosti, da bodo izgubili glavo. Take in večje beneficije imajo povsod po svetu. Zdi se mi, da to, kar imamo od naše ambulante, ni vredno očitkov, ki padajo na nas, in da bo treba na občnem zboru pomladi leta 1984, če se kaj ne spremeni, resno premisliti o tem, ali nam je taka ambulanta, kot je, sploh potrebna.

VINKO GREGORC

Novo v kamniški knjižnici

Enciklopedija-tehnika Cankarjeva založba 1983.
Mc Bain, E.: Kalipso Cankarjeva založba 1983.
Štajner, R.: Kriza. 3. del Cankarjeva založba 1983.
Novak, B.: 1001 stih Državna založba Slovenije 1983.
Pregledna karta občine N. Gorica Geodetski zavod SRS 1983.
Spomini na Janeza Marentiča Kmački glas 1983.
Zupan, V.: Gora brez Prometeja Mladinska knjiga 1983.
Kirst, H. H.: Zadnjo karto izigra smrt Založba Obzorja 1983.
Kirst, H. H.: Noč generalov Založba Obzorja 1983.
Banove, T.: Topografski priročnik RK ZRVS Slovenije 1983.
Mally, M.: Organizacija zdravstvenega varstva Zveza društev medicinskih sester Slovenije 1983.
Arbitražna pravila Uncitral... DDU Univerzum 1983.
Ousmane, S.: Poslednji iz cesarstva Pomurska založba 1983.
Mlinar, Z.: Humanizacija mesta Založba Ozborja 1983.
Lipovec, F.: Analiza in planiranje poslovanja Delo 1983.
Wedam-Lukić, D.: Mednarodna in medrepubliška pristojnost Uradni list 1983.
Bajec, V.: Jogode. Kmečki glas 1983.

Delovna akcija mladincev iz Most

Vse bolj se bliža zima, z njo pa tudi smučanje. Ker je zaradi visokih cen alpsko smučanje skoraj onemogočeno, se vse bolj zanimamo za tekaško smučanje.

V lanski zimi smo s pomočjo KS in SZDL zaorali prvo brazdo: uredili smo progo in organizirali tekmovanje. Ugotovili smo, da je privržencev teka na smučeh v naši KS kar veliko. Le-ti so si želeli, da bi progo podaljšali.

S tem namenom se nas je šestnajst mladincev v ponedeljek, 31. oktobra s tovarišem Žibertom in Lavračem odpravilo na delo. Oskrbeli smo se s potrebnim orodjem in se vse bolj oddaljevali vaškemu hrupu. Pot do našega delovišča nam je kar hitro minila.

Najprej smo odstranili odvečne veje, ki bi ovirale rekreativce. Nato smo si delo razdelili. Fantje so požagali drevesa, jih oklestili in tako začeli z gradnjo mostu čez Tunjico. Dekleta pa smo s struge pospravile veje in v njej nabrale kamenje, ki nam je kasneje služilo pri utrjevanju dostopa k mostu.

Če bi nas kdo opazoval, bi se najbrž spomnil na mravljišče. Vse je oživelo, vsakdo je bil zatopljen v svoje delo. Tišino gozda so zmotile pesmi sekir, pokanje trhlih vej, vse pa je preglasila motorna žaga. Nato smo prinesli iz gozda smrečje, s katerim smo prekrili kamenje ter s tem izravnali prehod na most.

Naše delo je po velikem trudu rodilo sad. Pred nami je zrasel utrjen most. Ogledali smo si ga z vseh strani, ga preizkusili in se tako prepričali, da smo delo uspešno opravili.

Popravili smo orodje in zadovoljni odhajali z delovišča. Utrujeni, a vendar: delo, ki smo si ga zastavili, smo izvedli. Prepričani smo, da bo most dolgo služil svojemu namenu in vas že sedaj vabimo na tekaško tekmovanje.

P. Ž.

DECEMBRSKE SEJE ZBOROV SKUPŠČINE

Pred novim letom se bodo delegati zborov občinske skupščine sestali še enkrat, in sicer bo v **četrtek, 15. decembra seja družbenopolitičnega zbora, v petek 16. decembra** pa bo skupna seja **zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti.**

Za seje je predviden naslednji dnevni red:

– analiza uresničevanja resolucije o izvajanju družbenega plana občine v devetih mesecih letošnjega leta

– poročilo o izvajanju zakona o energetskem gospodarstvu v občini z informacijo o izvajanju daljinske oskrbe s toplotno energijo

– izvajanje obveznosti priključevanja na glavni kolektor in na centralno čistilno napravo Domžale-Kamnik

– problematika vzdrževanja kolektivnih komunalnih naprav in način za njihovo financiranje

– poročilo o izvajanju zakona o pravni pomoči

– predlogi odlokov o: – zakloniščih in drugih zaščitnih objektih v občini

– spremembi in dopolnitvi odloka o proračunu občine za letošnje leto

– začasnem financiranju splošnih družbenih potreb v občini za prvo tromesečje prihodnjega leta

– spremembi odloka o zazidalnem načrtu za območje zazidalnega otoka BS-3 Novi trg (samo ZZD in ZKS)

– pobude, predlogi in vprašanja delegatov

Objavljamo nekatera gradiva, ostala hrani INDOK služba, kjer so vsem zainteresiranim na voljo.

Poročilo o izvajanju zakona o energetskem gospodarstvu v občini z informacijo o izvajanju programa daljinske oskrbe s toplotno energijo

1. Zakon o energetskem gospodarstvu (Ur. list SRS, št. 33/81) nalaga občinam v SR Sloveniji, da veliko bolj skrbno in preudarno kot dosedaj skrbijo za racionalno gospodarjenje z energijo, s smotrnim družbenim načrtovanjem, s sprejemanjem sanacijskih programov in ukrepov ter opravljanjem nadzorstva nad uresničevanjem sprejete politike racionalnega pridobivanja, transporta in izrabe energije. Temu določilu in smiselni uporabi določil zvezne uredbe o ukrepih za manjšo porabo in varčevanje goriv (Uradni list SFRJ št. 25/81) in Pravilnika o jugoslovanskih standardih za toplotno tehniko v gradbeništvu (Uradni list SFRJ št. 3/80) ter družbenega dogovora o ukrepih in aktivnostih za racionalno pridobivanje in porabo energije (Ur. list SRS št. 21/78), so že sledile nekatere občine v SR Sloveniji (Ljubljana, Maribor, Celje, Cerknica, Domžale...) **s sprejetjem odloka o ukrepih za zmanjšanje porabe toplotne energije že v lanskem oz. letošnjem letu.**

Ti ukrepi so:

– zagotavljanje enakomernosti temperature pri ogrevanju z uravnoteženjem sistemov za ogrevanje in prezračevanje;

– zagotovitev spremljanja porabe v odvisnosti od zunanje temperature;

– zagotovitev pregleda instalacij sistemov centralnega ogrevanja in opravilo vzdrževalnih del na istih (nastavitev gorilnikov, zamenjave šob, popravila in dopolnitev avtomatske regulacije) pred ali v začetku posamezne kurilne sezone;

– za zagotovitev ustreznega nadzora in sankcije so pristojne občinske inšpekcijske službe.

Glede na vse globljo energetsko krizo in nujnost varčevanja goriv so omenjene občine sprejele odlok po enofaznem postopku.

2. Postopek ustanavljanja Občinske samoupravne interesne skupnosti za energetiko je trajal od januarja 1982. Nosilec akcije za celotno področje SR Slovenije je RK SZDL oz. pooblaščeno izvršilno telo Republiški komite za energetiko v Ljubljani.

Na osnovi določil zakona o energetskem gospodarstvu je bila dne 30. 6. 1983 s posebnim samoupravnim sporazumom, ki ga je podpisala večina udeležencev, konstituirana Samoupravna interesna energetska skupnost za območje občin Domžale in Kamnik. Na ustanovni skupščini je bil sprejet tudi statut občinske energetske interesne skupnosti za območje občin Domžale-Kamnik, izvoljeno je bilo predsedstvo skupščine in predsednika zbora uporabnikov in izvajalcev ter izvršena opredelitev nalog do naslednje skupščine.

3. Na podlagi zaključkov razširjene seje IS Skupščine občine iz junija letošnjega leta je treba program preskrbe mesta Kamnika s toplotno energijo s sodelovanjem Fakultete za strojništvo v Ljubljani dopolniti tako, da bo lahko služil kot osnova za izdelavo glavnih projektov, urbanistične in lokacijske dokumentacije, združevanje sredstev in vse ostale aktivnosti.

Realizacija zadolžitev nekoliko zamuja zaradi težav pri zagotovitvi finančnih sredstev, ki jih v ta namen združuje Raziskovalna skupnost občine Kamnik s posebnim samoupravnim sporazumom in predhodnem dogovoru z ostalimi družbenopolitičnimi dejavniki naše občine.

Aktivnosti tehnične narave s strani Samoupravne interesne komunalno-cestne skupnosti občine Kamnik, ki je bila nosilec programa in Stanovanjskega in komunalnega gospodarstva Kamnik (ki je izdelal idejni in tehnični del programa) ter Fakultete za strojnišvo v Ljubljani so se že začele in bodo predvidoma končane do 1. 2. 1984, seveda ob pogoju, da bomo v občini Kamnik zagotovili potrebna sredstva.

Izvajanje obveznosti priključevanja na glavni kolektor in na centralno čistilno napravo Domžale – Kamnik

Problemi na področju onesnaževanja okolja v občinah Kamnik in Domžale, ki so se pojavili kot posledica razvoja v povojnem obdobju in ki ga je narekovala industrializacija in razvoj stanovanjskega gospodarstva, so vplivali tudi na onesnaževanje vodotokov, predvsem pa glavnega vodotoka ki poteka skozi obe občini tj. Kamniške Bistrice.

Na osnovi študije, ki je bila izdelana za območje obeh občin, je prišlo do odločitve o izgradnji skupne centralne čistilne naprave, ki naj bi s svojo kapaciteto omogočila izvedbo mehansko biološkega čiščenja in čiščenja fekalnih odplak, tako za stanovanjska področja kot tudi za industrijo do leta 1990. Naloga industrije pa je, izhajajoč iz študije, da ob priključitvi na centralno čistilno napravo izvede predčiščenje odplak do ustrezne stopnje.

Centralna čistilna naprava je bila zgrajena in je pričela poskusno obratovati, zgrajen pa je bil tudi glavni kolektor, ki centralno čistilno napravo povezuje z območjem Kamnika.

Samoupravna interesna komunalno-cestna skupnost občine Kamnik je v svoje usklajene programe vnesla tudi naloge, ki jih je narekovala študija in od leta 1979 do 1982 zgradila primarne kanalizacije za nekatere soseske in s tem omogočila nadaljevanje priljučevanja uporabnikov na teh prostorih. Za izgradnjo navedene kanalizacije je najela tudi ustrezne finančne kredite pri poslovni banki.

Tako je bila zgrajena kanalizacija Podgorje–Šmarca z navezavo na glavni kolektor, ki naj bi pokrivala bodoče potrebe v Podgorju, potrebe industrijske obrtne cone in del krajevne skupnosti Šmarca. Zgrajen je bil kanal na levem bregu Kamniške Bistrice, od železnega mostu do Perovške brvi s prečrpavališčem. Ta kanal pokriva potrebe soseske BS-3 Novi trg z obstoječo zazidavo, kot za nadaljnje predvidene gradnje na tem področju, vključno s področjem Zgornje Perovo do Veterinarskega zavoda. Ravno tako je bil zgrajen v letošnjem letu podaljšek glavnega kolektorja od delovne organizacije Utok do novoustanovljene šole »27. julij«.

Vsa ta zgrajena kanalizacija omogoča priključevanje na teh področjih upobnikom preko sekundarne in individualne kanalizacije in s tem doseganje cilja, da se fekalne odplake usmeri na centralno čistilno napravo Domžale-Kamnik.

Občinski odlok predvideva, da vsak uporabnik, ki so mu dani pogoji za boljše koriščenje kanalizacijskih sistemov, priključi v 6 mesecih na višjo kvaliteto, v tem primeru na glavni kolektor in s tem na centralno čistilno napravo Domžale-Kamnik. Inšpekcijske službe so na osnovi naše pobude in na osnovi pobude upravljalca centralne čistilne naprave izdale odločbe nekaterim uporabnikom (Stol, Perutnina, Zalog), da se priključijo na primarno kanalizacijo.

Ker pa so sankcije za neizvršitev določil upravnih odločb neznatne in s tem ne učinkovite, spričo znane gospodarske situacije uporabniki ne upoštevajo določil občinskega odloka.

SIKCS je v svojih planih predvidevala, da bo s priključevanjem uporabnikov dobila vrnjena vložena sredstva za zgrajene komunalne naprave in s temi sredstvi nadaljevala z gradnjo komunalne infrastrukture na področjih, kjer še takega omrežja ni oz. je neustrezno. Ker se to ne izvaja oz. ker se priključitve ne vršijo po predvidenem programu, je prišlo do izpada prihodkov SIKCS in s tem do zastoja pri nadaljnji izgradnji potrebne komunalne infrastrukture. Omenjena problematika je bila že obravnavana na Izvršnem svetu Skupščine občine Kamnik v sklopu sanacijskega programa komunalnega gospodarstva, ki ga je Izvršni svet podprl na svoji 53. seji dne 4. 10. 1983.

DELEGATSKA PRILOGA

gradivo pripravlja INDOK SLUŽBA Skupščine občine Kamnik tel.: 831-311

Skupna naloga v občini Kamnik je, da v smislu doseganja dogovorjenih ciljev in skrbi za varstvo okolja vložimo vse napore, da bomo programe nadaljevali in svoje naloge na tem področju izpolnili.

Nujno je zato izvršiti naslednje:

– izpolniti vse naloge, ki jih predvideva študija in sicer, da vse organizacije združenega dela, ki so priključene na glavni kolektor, izvedejo v celoti svoje obveznosti tj. predčiščenje odplak (Utok, Titan, ostali) ter s tem omogočijo normalno delovanje centralne čistilne naprave Domžale–Kamnik,

– izvesti priključitve delovnih organizacij (Stol, Fructal Alko in Zalog), kakor tudi krajevne skupnosti Šmarca na področju industrijskega kanala Podgorje–Šmarca,

– priključitve obstoječe stanovanjske soseske na področju Novega trga (Lobodova ulica),

– priključitve področja Jeranovega kakor tudi naselij Vrhpolje in Nevlje.

Pri naporih za uresničitev zgoraj omenjenih nalog bo SIKCS potrebovala pomoč in podporo vseh prizadetih, kakor tudi družbenopolitičnih faktorjev v občini Kamnik.

Problematika vzdrževanja kolektivnih komunalnih naprav in način za njihovo financiranje

Z zakonom o komunalnih dejavnostih (Ur. list SRS št. 8-350/82) so opredeljeni komunalni objekti in naprave individualne in pa skupne rabe.

Financiranje objektov individualne rabe se vrši preko cen storitev, ki se zaračunavajo uporabnikom le-teh, za vzdrževanje objektov skupne rabe pa se sredstva združujejo na podlagi samoupravnega sporazuma, ki so ga sprejele delovne organizacije in katere združujejo sredstva iz doseženega dohodka, osnovo za izračun obveznosti pa predstavljajo bruto osebni dohodki.

V prilogi dostavljamo pregled, iz katerega je razvidno na eni strani združevanje sredstev za vzdrževanje, na drugi strani pa poraba sredstev vključno s sredstvi, ki jih SIKCS namenja za odplačilo anuitet kreditov, najetih za komunalne objekte individualne in skupne rabe.

Iz navedenega pregleda lahko ugotovimo, da sredstva, ki so se združevala in se še združujejo za namene vzdrževanja, niso in ne zadoščajo za pokrivanje planiranega vzdrževanja objektov, ki ga predvideva za določena leta upravljalec oz. Komunalno podjetje Kamnik. Vzrok za to ne tiči le v visokih stroških vzdrževanja, ampak tudi v tem, da smo imeli v naši občini v teh letih podpovprečno stopnjo, po kateri smo taka sredstva združevali. Stopnja je bila v Kamniku 0,80%, npr. Ljubljana, ki predstavlja približno republiško povprečje, pa ima že od začetka tega srednjeročnega obdobja stopnjo 1,1 %. Glede na to je bila ta problematika ob priliki priprave sanacijskega programa komunalnega gospodarstva tudi izpostavljena in je bil kasneje podan usklajen predlog za povišanje te stopnje od 0,8 na 1,1%. Predlog je bil s strani Izvršnega sveta SO Kamnik podprt in ob priliki usklajevanja stopenj na področju družbenih dejavnosti posredovan vsem delovnim organizacijam v naši občini v sprejem.

Na osnovi pregleda dosedaj prejetih pristopnih izjav delovnih organizacij, ugotavljamo, da sprejemanje aneksa k samoupravnemu sporazumu ne poteka zadovoljivo. Kljub urgencam se situacija ni bistveno spremenila, zato je potrebno tudi s strani predstavnikov družbenopolitične skupnosti to problematiko posebej izpostaviti.

Pri ugotavljanju možnosti pokrivanja stroškov vzdrževanja objektov je potrebno tudi upoštevati, da SIKCS občine Kamnik pokriva tudi anuitete za najete kredite za že zgrajene komunalne objekte individualne rabe, kar po eni strani direktno zmanjšuje možnost financiranja rednega vzdrževanja, po drugi strani pa tudi zajeda v sredstva, ki bi jih lahko namenili za nadaljnjo izgradnjo komunalne infrastrukture. Področje vzdrževanja komunalnih objektov in naprav je bilo tudi predmet sanacijskega programa, ki ga je poleg ostalih organov obravnaval tudi izvršilni odbor Ljubljanske banke Stanovanjskokomunalne banke Ljubljana na svoji 18. seji, dne 19. 10. 1983 in sprejel sklep, ki ga citiramo:

»V sanacijo komunalnega gospodarstva Kamnik se vključi Komunalno podjetje Kamnik s tem, da prevzame obveznost odplačevanja kreditov za tiste investicije individualne komunalne rabe, katere je prevzelo v svoja osnovna sredstva, kar pomeni spremembo kreditojemalca za te kredite. Učinki tega prenosa bodo zagotovili hitrejše poplačilo zapadlih obveznosti.

Sklepa pod 3. in 4. se realizirata najkasneje do 15. 12. 1983, sicer se uveljavijo zamudne obresti.

Ta sklep je torej treba realizirati do 15. 12. 1983, v nasprotnem primeru bo poslovna banka zaračunala SIKCS zamudne obresti, ki bi odpadle na ustrezni delež neporavnanih obveznosti.

Omenjeni sklepi se nanašajo na objekte, ki so bili že prenešeni, v zvezi z objekti, ki naj bi jih upravljalec v prihodnosti še prevzemal, pa je po sklepu organa komunalne skupnosti potrebno prenašati tudi vir, tj. v primeru uporabe kreditnih sredstev pri zgraditvi teh objektov tudi celotne anuitete iz tega naslova. Omenjene anuitete naj bi Komunalno podjetje Kamnik pokrivalo iz sredstev amortizacije, ki jo je za vsa osnovna sredstva te vrste po predpisih dolžna obračunavati. Tako bi se razbremenile obveznosti komunalne skupnosti in s tem omogočilo tej skupnosti, da vlaga več sredstev v nadaljnji razvoj na tem področju. Na drugi strani pa bi pri izvajalcu izpostavilo problem višine cen komunalnih storitev, ker se pač tudi iz sredstev amortizacije vlagajo sredstva v izgradnjo novih objektov in naprav. Po podatkih, ki so na razpolago, lahko ugotovimo, da so cene komunalnih storitev v naši občini v primerjavi s cenami v ostalih občinah ljubljanske regije daleč pod povprečjem.

Zakon o komunalnih dejavnostih nalaga obvezen prenos komunalnih objektov in naprav v upravljanje komunalnim organizacijam, ki so jih le-te dolžne sprejeti in tudi obračunavati amortizacijo. Ugotavljamo, da je SIKCS z izvršenimi prenosi v letošnjem letu prenesla vse objekte, pri katerih je bila investitor in pa tudi objekte, ki so bili zgrajeni iz ostalih virov, razen objektov, za katere pa je postopek za prenos še v teku, in sicer:

– čistilna mehanska naprava v Komendi (problem deponije blata s centralno čistilno napravo Domžale-Kamnik še ni rešen) ter

– prečrpavališče primarne kanalizacije soseske BS-3 ob obvozni cesti (prenos funkcionalnega zemljišča z dostopom).

V preteklem in sedanjem obdobju po sprejetju Zakona o cestah (Ur. l. SRS, št. 38/81) smo del sredstev, ki se zbirajo za vzdrževanje kolektivnih komunalnih naprav, namenili za vzdrževanje občinskih lokalnih cest. Tudi v letošnjem letu namenjamo sredstva za vzdrževanje občinskih cest, ker Skupnost za ceste Slovenije tretira letošnje leto kot prehodno obdobje in še ni zagotovila sredstev za vzdrževanje občinskih lokalnih cest. To pomeni, da so tudi iz tega razloga sredstva za vzdrževanje ostalih naprav temu ustrezno manjša. Predvidevamo pa, da bo Skupnost za ceste SR Slovenije v finančnem načrtu za leto 1984 predvidela ustrezni delež sredstev, koliko pa bo to, je še popolnoma odprto vprašanje glede na velike obveznosti, ki jih ima Skupnost za ceste Slovenije.

Na podlagi navedb iz tega gradiva lahko sprejemamo naslednje ugotovitve in zaključke:

1. V celoti je treba realizirati začeto akcijo v zvezi s povišanjem stopnje za združevanje sredstev za vzdrževanje komunalnih objektov in naprav. Pri tem pa je tej akciji potrebno dati tudi družbenopolitično podporo.

2. Izvršiti je treba prenos anuitet iz naslova kreditov, s katerimi so bili zgrajeni komunalni objekti in naprave individualne rabe, ki jih sedaj pokriva SIKCS, na upravljalca teh osnovnih sredstev, tj. Komunalno podjetje Kamnik.

Ob prenosu komunalnih objektov in naprav individualne rabe je potrebno prenašati tudi vir sredstev.

3. Ugotavljamo, da so cene komunalnih storitev v naši občini podpovprečne in da ne omogočajo istočasno pokrivanja stroškov vzdrževanja in pa vlaganja v razvoj, kar pomeni, da je potrebno v ceno komunalnih storitev vključiti postopoma tudi delež, ki bo namenjen za razširjeno reprodukcijo.

4. SIKCS si mora preko svojih delegatov v skupščini Skupnosti za ceste Slovenije prizadevati za čim ustreznejše oblikovanje sredstev za vzdrževanje občinskih lokalnih cest.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE
Stane Zobavnik, l. r.

Pregled virov in porabe sredstev za vzdrževanje komunalnih objektov in naprav za obdobje 1981–1983

Zap. št. Predmet	1981	1982	do 30. 9. 1983
1. ulice	880.445,40	729.900,00	395.541,80
2. ceste	4,407.066,80	3,815.630,20	4,726.373,40
3. čiščenje jav. površin	1,953.307,50	2,279.728,70	2,044.484,15
4. zimska služba	3,409.519,55	1,628.650,20	3,656.893,95
5. prometna signalizacija	549.723,50	795.138,65	646.558,60
6. prometni objekti	262.206,35	1,525.156,80	40.526,90
7. KS za ceste II. reda	1,056.091,35	1,089.028.05	604.791,00
8. obn. mostu Zg. Tuhinj	509.646,75	242.688,95	–
Skupaj	13,028.007,20	12,168.921,55	12,415.169,80
Skupaj porablj. sred. za vzdrž. kom. obj. in naprav	15,225.303,75	16,820.224,25	15,123.121,10
Delež od 1–8 v skupaj porabljenih sredstvih	86%	72%	82%
Delež cest v skup. por. sr.	29%	23%	31%
Anuitete za kredite za kom. nap. indiv. rabe	4,933.039,00	5,343.794,00	5,343.794,00
Anuitete za kredite za kom. nap. skupne rabe	14,257.652,00	15,730.572,00	15,062.800,00
Skupaj vzd. + anuitete	34,415.994,75	37,894.590,25	35,529.715,10
Prihodki po SaS 0,8%	13.686.184,00	18,400.555,55	16,895.716,55
Prihodki po SaS 1%	6,887.300,50	8,771.630,10	14,460.398,85
Negativna razlika	13,842.510,25	10,722.404,60	4,173.599,70

V Kamniku, dne 3. 11. 1983

Izvršni svet Skupščine občine Kamnik je na seji 4. 11. 1983 obravnaval poročila Samoupravne interesne komunalno-cestne skupnosti in sprejel naslednja stališča:

1. Izvršni svet sprejema poročilo SIKCS o izvajanju zakona o energetskem gospodarstvu ter v zvezi z njegovim izvajanjem predlaga naslednje:

a) SIKCS naj skupaj z občinskim komitejem za družbenoekonomski razvoj pripravi osnutek odloka o ukrepih za zmanjševanje porabe toplotne energije za obravnavo in sprejem na zborih skupščine v decembru 1983.

b) Izdelava dolgoročnega programa preskrbe mesta Kamnik s toplotno energijo se mora vključiti v program dela SIS za raziskovanje občine v letu 1983 in 1984 in zagotoviti v okviru te SIS tudi potrebna sredstva za financiranje naloge,

c) V izdelavo programa naj se vključi tudi SIS za energetiko občin Domžale-Kamnik.

2. Izvršni svet vztraja na izvajanju dogovorjenih nalog in obveznosti priključevanja na glavni kolektor in na centralno čistilno napravo Domžale-Kamnik, ki temelje na izdelani študiji, in sicer:

a) OZD, ki so že priključene na glavni kolektor (Utok, Titan in druge OZD), so dolžne izvajati obveznosti predčiščevanje odplak;

b) OZD (Stol, Fructal-Alko, Perutnina Zalog) se priporoča, da izvedejo priključitev na primarno kanalizacijo;

c) postopoma se pristopi k dograditvi kanalizacijskega sistema skladno z razpoložljivimi finančnimi sredstvi tudi za območje: Novi trg (BS-3), Podgorje, Šmarca, Jeranovo, Vrhpolje, Nevlje v skladu s programom SIKCS.

3. Izvršni svet sprejema informacijo o problematiki vzdrževanja in financiranja komunalnih naprav in objektov ter v zvezi s tem predlaga naslednje:

a) V okviru akcije SIKCS za povišanje prispevne stopnje za vzdrževanje komunalnih objektov in naprav (od 0,8% na 1,1%) poziva OZD, ki še niso pristopile k podpisu sprememb samoupravnega sporazuma, da čimpreje sprejmejo predlagane spremembe.

b) Izvršni svet vztraja, da se izvede prenos sredstev in njihovih virov s SIKCS na Komunalno podjetje skladno z izhodišči sanacijskega programa SIKCS.

Zadolžuje se tudi Komunalno podjetje Kamnik, da čimprej izdela plan vzdrževanja individualnih in kolektivnih komunalnih naprav in objektov v letu 1984.

Podpira se tudi postopno povišanje cen komunalnih storitev, ki bi pokrivale tudi stroške za razširjeno reprodukcijo.

c) V okviru republiške skupnosti za ceste je treba v letu 1984 zagotoviti tudi ustrezna sredstva za vzdrževanje občinskih lokalnih cest.

IZVRŠNI SVET
SKUPŠČINE OBČINE KAMNIK

Poročilo o izvajanju zakona o pravni pomoči

Pregled stanja v občini nam pokaže, da ima približno 80 večjih in srednjih samoupravnih organizacij ali skupnosti (vseh skupaj jih je veliko čez 100) le 6 organizacij združenega dela trenutno zaposlene diplomirane pravnike (od tega dve po dva) na delih in nalogah normativnega dograjevanja in spremljanja izvajanja samoupravnih družbenoekonomskih odnosov. V približno petih organizacijah združenega dela opravljajo to delo delavci z višjo šolsko izobrazbo, ki praviloma opravljajo bolj ali manj le delovno pravna opravila, vse ostale organizacije združenega dela pa so bolj ali manj prepustile to področje sprotnim in ad hoc oblikam zagotavljanja najbolj nujno potrebne pravne pomoči, ali pa se s temi vprašanji ukvarjajo povsem nekvalificirani posamezniki.

Zaradi zahtevnosti dograjevanja vrste področij v organizacijah združenega dela (dohodkovno, delovno pravno, statusno in drugo), že sedaj organizacijam, ki imajo strokovne delavce, ni mogoče naložiti odprave neustrezno urejenih razmerij, prej kot v 6 mesecih, praviloma pa so sposobne odpraviti pomanjkljivosti oziroma nepravilnosti v letu dni ali več, kar se odraža tudi v zaostajanju prilagajanja samoupravnih aktov spremembam zakonodaje oziroma družbenega dogovarjanja.

Organizacije združenega dela so po zakonu dolžne zagotoviti svojim delavcem brezplačno pravno pomoč v primerih, ki izhajajo iz delovnega razmerja, ko le-ti pred samoupravnimi organi uveljavljajo svoje pravice. Glede na prejšnje ugotovitve moramo vedeti, da takšna oblika pomoči ni vedno zagotovljena.

Preverjanje stanja je pokazalo, da se delavci v organizacijah združenega dela ne poslužujejo pravne pomoči samo za uveljavljanje svojih pravic, pridobljenih iz delovnega razmerja, temveč tudi iz ostalih pravnih področij, kar kaže na to, da so delovni ljudje in občani premalo seznanjeni z vsemi možnostmi in oblikami zagotavljanja pravne pomoči v občini. V eni izmed analiz, ki so jo zbori skupščine že obravnavali, je bil omenjen predlog, da bi v Kamniškem občanu po zgledu nekaterih drugih časopisov imeli rubriko, ki bi bila namenjena za pravne nasvete ali odgovore občanom. V kolikor bi prišlo do realizacije tega predloga, bi lahko sodišče v Kamniku, kakor Sekretariat za občo upravo in družbeni pravobranilec samoupravljanja poskrbeli, da bi bilo odgovorjeno na vsa vprašanja s tega področja. Naj navedemo nekaj področij, na katerih delavci v organizacijah združenega dela najpogosteje uveljavljajo urejanje svojih pravic in sicer področje osebnih dohodkov in nadomestil, stanovanjska problematika in razporejanje ali prerazporejanje na določena dela in naloge; pri tem je treba poudariti, da je dostikrat vzrok za nepoznavanje predpisov s strani delavcev, s strani strokovnih služb pa slabo strokovno delo posebno na formalnih zahtevah zakonov (npr. nepravilna sestava organa, ki odloča o delavčevi pravici, nespoštovanje rokov in podobno). Naj ugotovimo, da je v preteklosti pomembno vlogo v nudenju pravne pomoči v občini odigral Občinski svet ZSS prek odvetnika, vendar moramo danes žal ugotoviti, da je ta odvetnik opustil dejavnost, ker se mu z vidika nekaterih predpisov in premajhne stimulacije ni več zdela interesantna.

Naj ob podajanju tega poročila ugotovimo in zapišemo, kateri so tisti subjekti, ki poleg pravnih služb v OZD še lahko v občini nudijo pravno pomoč, To so predvsem sodišče, posamezni upravni organi, družbeni pravobranilec samoupravljanja in samostojni odvetniki, pri čemer prvi trije omenjeni organi ne morejo nuditi celovite pravne pomoči občanom, to je zastopanja v celotnem postopku pred le-temi.

S ciljem, da bi se problematika pravne pomoči reševala celovito v občini Kamnik je Izvršni svet imenoval delovno skupino, ki bi proučila možnosti zagotavljanja le-te in v kakšni obliki, Skupina je ugotovila, da bi bila za občino Kamnik ustrezna rešitev v ustanovitvi pravne pisarne, ki bi jo vodil samostojni odvetnik, s tem da bi se njegova pretežna aktivnost na področju deficitarne pravne pomoči (samoupravnim subjektom, delovno pravna pomoč) zagotovila z ustrezno stimulativno vodeno davčno politiko.

Poleg tega je bil problem pravne pomoči s strani Izvršnega sveta osvetljen tudi na nivoju regije, toda pobuda o skupnem reševanju te problematike je zaenkrat ostala na papirju, morda tudi zaradi tega, ker se celotna družba sooča z drugimi problemi, katerim pa trenutno posveča več pozornosti.

Izvršni svet je ob obravnavanju problematike pravne pomoči v občini Kamnik sprejel sklepe s katerimi je pozval organizacije združenega dela in skupnosti, da v cilju razreševanja nakopičenih problemov, ki so razvidni tudi iz tega poročila, pristopijo k zaposlovanju ustreznih kadrov.

Izvršni svet predlaga zborom skupščine, da sprejmejo naslednje zaključke:

1. Skupščina občine poziva vse večje organizacije združenega dela, da čimprej organizirajo pravne službe oziroma zaposlijo ustrezne kadre za to področje.

2, Za manjše organizacije združenega dela se predlaga, da se pravna pomoč organizira v okviru pravne pisarne, ki bi jo vodil samostojni odvetnik.

3. Izvršni svet mora preveriti možnosti organiziranja pravne pomoči v okviru občin ljubljanske regije.

PREDSEDNIK IS
Franc Jeras, ing. l.r.

DELEGATSKA PRILOGA

gradivo pripravlja
INDOK SLUŽBA
Skupščine občine
Kamnik tel.: 831-311

PREDLOG ODLOKA O:
– SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ODLOKA O PRORAČUNU OBČINE KAMNIK ZA LETOŠNJE LETO IN
– ZAČASNEM FINANCIRANJU SPLOŠNIH DRUŽBENIH POTREB V OBČINI ZA PRVO TROMESEČJE PRIHODNJEGA LETA

Proračun občine Kamnik za leto 1983 je bil sprejet v mesecu marcu 1983. Z odlokom o proračunu se je načrtovalo, da bodo izvirni prihodki rasli v poprečju za 11,0% in skupni prihodki za 14,6% ter dosegli višino 157,4 milijona din. Od skupnih prihodkov naj bi po dogovorjenih merilih odpadlo na dovoljeno porabo 104,5 milijona din ter na sredstva, ki se izločajo na posebni račun ter sredstva po posebnih predpisih 52,9 milijona din.

Izvršni svet je zaradi problematike znižanja splošne porabe na račun nepredpisanih davkov v letu 1982 v skupni višini 8,5 milijona din sprejel sklep o začasnem omejevanju proračuna v poprečju za 5%. Vendar pa se je s spremembo družbenega dogovora o izvajanju politike na področju splošne porabe na ravni občin v SR Sloveniji v letu 1983 situacija nekoliko spremenila in sicer v tem smislu, da v letu 1983 ni potrebno znižati splošne porabe za celotnih 8,5 milijona din, pač pa se ta obveznost porazdeli na 3 leta po 2,8 milijona din. Navedeno spremembo dogovora je Izvršni svet obravnaval na eni od novembrskih sej. Sprememba dogovora je tudi v tem, da občini Kamnik dopušča povečanje splošne porabe za 2,7% z ozirom na to, da je bilo z občinskim proračunom v letu 1982 razporejenih 80% do 85% vseh sredstev za dejavnost DPS, DPO in priznavalnine.

V mesecu juliju je občinska skupščina sprejela Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka v zagotavljanju in usmerjanju sredstev za intervencije v proizvodnji hrane na osnovi katerega se je posebni občinski davek iz OD delavcev po stopnji 0,40% preimenoval v prispevek.

Z ozirom na to spremembo ne bo evidentiran kot proračunski prihodek niti ne bo vplival na višino proračuna.

Upoštevajoč navedene spremembe ter izvršeno ponovno ocenitev možnih prihodkov se pričakuje, da naj bi skupni proračunski prihodki dosegli višino 149,4 milijona din.

Spremembe prihodkov so razvidne iz priloženega primerjalnega pregleda ter so naslednje:

– ukinjeni davek iz OD delavcev po stopnji 0,40%,
– delno zvišanje davka od obrtne dejavnosti v pavšalnem znesku,
– povišanje davka od skupnega dohodka občanov zaradi doslednejšega predpisovanja akontacij,
– povišanje davka od premoženja od oddajanja poslovnih prostorov, zaradi povečanih cen stanarin,
– znižanje davka po odbitku, zaradi omejevanja sklepanja pogodb o delu,
– manjše uskladitve davka od premoženja, prometnega davka, taks in prihodkov po posebnih predpisih,
– večji prihodki upravnih organov.

S tako ocenjenimi prihodki v višini 149,4 milijona din bodo napram preteklemu letu izvirni prihodki porasli le za 5% ter skupni prihodki za 8,8%.

Navedene spremembe med prihodki ter sprememba družbenega dogovora o izvajanju politike na področju splošne porabe, vplivajo tudi na razporeditev prihodkov.

Znesek v tisoč din	Po sprejetem proračunu	Po spremem. proračuna
Skupni prihodki	**157.400**	**149.400**
Razporeditev:		
1. Sredstva dovoljene porabe	104.468	106.279
2. Sredstva nad dovoljeno porabo za izločitev	39.602	42.671
3. Sredstva poseb.obč. davka za intervencije	13.230	330
4. Sredstva razlik v cenah	100	120

Skupni prihodki so po predlogu proračuna manjši za 8,0 milijonov din zaradi ukinitve davka iz OD delavcev po stopnji 0,40, medtem ko se je obseg dovoljene porabe povečal za 1,8 milijona din vsled upoštevanja sprememb dogovora o splošni porabi ter višje planiranih sredstev občinskih upravnih organov.

V mejah sredstev proste dovoljene porabe so bile napram prvotnemu proračunu izvršene za posamezne proračunske porabnike ustrezne uskladitve, katere predstavljajo napram preteklemu letu poprečna povečanja za osebne dohodke 20,7% in za druge namene pretežno materialnega značaja 10,9%.

Izven tega so v predlagani spremembi proračuna zajeti še povečane ali zmanjšane postavke oz. nameni porabe, za katere jim v prvotnem proračunu ni bilo možno zagotoviti potrebnih sredstev, oz. za potrebe, ki ob sestavi proračuna še niso bile v celoti znane.

Višje postavke so predvsem naslednje (- v tisoč din). V namen: dejavnost DPS, stroški pokroviteljstva ter stroški objav čestitk in razglasov 34 din, za veterinarsko higiensko službo 50 din, za materialne izdatke DS 500 din, za financiranje vratarske službe 230 din, zavarovanje nepremičnin 80 din in za troške delitve benciskih bonov 50 din. Vzporedno s tem pa so znižane sledeče postavke: stroški sej skupščine in objave občinskih dokumentov 221 din, stroški premoženjsko pravne službe 25 din, stroški avtomatske obdelave 60 din ter sofinanciranje medobčinske inšpekcije 150 din. Z 1% je omejena dejavnost pravosodnih institucij, LO in TO.

Raznim društvom in družbenopolitičnim organizacijam je bilo namenjenih za 912 din več posebnih udeležb ter KZ za 500 din. Negospodarske investicije so znižane za 400 din ter komunalna dejavnost za 130 din. Obveznost za izločitev prihodkov na posebno partijo se je povečala za 3.069 din.

O delu navedenih sprememb je v skladu z določili odloka o proračunu izvršni svet sklepal že v teku leta ter vskladil in sprejel dokončni predlog, kot je predložen.

Ker še niso znana vsa merila za sestavo predloga proračuna za leto 1984, je izvršni svet pripravil tudi predlog odloka o začasnem financiranju splošnih družbenih potreb v prvem trimesečju 1984 ter na osnovi navedenega predloga predlaga zborom skupščine, da sprejmejo sledeče sklepe:

1. Sprejme se odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o proračunih občine Kamnik za leto 1983.

2. Sprejme se odlok o začasnem financiranju splošnih družbenih potreb v občini Kamnik v I. trimesečju 1984.

PREDSEDNIK IS
Franc Jeras, ing., l. r.

Nekaj pripomb k opisu poti

Od pomnika do pomnika

Komisiji za urejanje in utrjevanje tradicij NOV pri ZZB NOV Kamnik je treba dati vse priznanje, da bi tudi v naši občini določili magistralno pot mimo številnih spomenikov in obeležij bogate zgodovine narodnoosvobodilnega boja in ljudske revolucije na Kamniškem. Komisija je z željo, da bi opis poti in pomnikov čimbolj odražal zgodovinske dogodke in njihovo označitev, pozvala bralce, naj k predlogu opisa dajo svoje pripombe.

V tem smislu želim dati nekaj predlogov in pripomb k zapisu, v katerega je avtor tovariš Vinko Gregorc gotovo vložil veliko truda in prizadevanj, da bi prišel do pravih podatkov.

Najprej splošna pripomba: razmisliti bi bilo treba, ali spada naštevanje gostiln, gostišč in trgovin v tak opis. Ali je res treba pri vsakem spomeniku NOB napisati, kje je najbližja gostilna. Spomenik začetku vstaje na Kamniškem in prvima žrtvama, skojevcema Mlakarju in Miklavčiču, je bil odkrit ob 40-letnici vstaje ob občinskem prazniku leta 1981. Opis navaja bivše obeležje – skalo, ki je ni več in je prenešena v muzej, ne omenja pa sedanjega spomenika, ki sta ga oblikovala kipar Janez Pirnat in arh. Vlasto Kopač. Spomenik stoji na poti prek Perovske brvi ob obvozni cesti.

Spominsko obeležje na Mali planini je postavljeno v spomin na izredno pomembne dogodek v zgodovini mladinskega revolucionarnega gibanja v Jugoslaviji, na V. državno konferenco SKOJ, ki je bila 6. avgusta 1939. Udeležil se je tudi Edvard Kardelj, na njej pa so za sekretarja CK SKOJ izvolili Ivo – Lola Ribarja. Zato ta dogodek zasluži podrobnejši opis, kot pa je v predlogu, ki pravi, da je to spomenik skojevcem.

V opis bi kazalo vključiti tudi partizanske tehnike in kurirske postaje, ki so že obeležene (npr. G 7 na Vegradu itd.) Brošurico – vodič bi bilo potrebno opremiti s slikovnim gradivom – posnetki posameznih obeležij.

V vseh nadaljevanjih je omenjen kamnosek Vetorac, menim, da bi bilo treba ime znanega kamnoseka iz Stranj, pokojnega Franca Vetoraca, ki je postavil veliko spominskih obeležij NOB, pravilno zapisati. Enako velja tudi za nekatera druga imena

F. S.

★

Na članek Vinka Gregorca »Od pomnika do pomnika« v 18. in 19. številki Kamniškega občana sporočam popravke tistih obeležij, ki so mi poznani in pri opisu katerih sem zasledil preočitne pomote: **Kamniški občan št. 18**

1.) V Črni so Nemci postrelili iz maščevanja 51 talcev dne 9. julija 1942 in ne 8. julija kot navaja opis.

2.) V borbi z Nemci v Kališu je padlo 19. januarja 1943 zaradi obkolitve iz nenadnega napada 22 borcev in ne 24. Tako je opisano tudi v knjigi »Kokrški odredi. Narodnoosvobodilni boj pod Karavankami« na strani 481. Mrtve tovariše so prepeljali v Stranje in jih pokopali južno pod hribom, na katerem stoji Stranjska cerkev. Prav tam stoji 6 m visok obelisk, ki ga zakriva OŠ Kamniškega bataljona Stranje, dohod do obeliska pa je po poti od mostu mimo gasilskega doma.

Kamniški občan št. 19

1.) Spominska plošča, ki je vzidana pod arkadami kulturnega doma na Vegradu je bila odkrita 26. julija 1964 in ne leta 1963, saj je bilo delo naročeno šele 10. aprila 1964 in to pri Obrtno kamnoseškem podjetju Naravni kamen Ljubljana. To podjetje je opravilo vsa dela, in ploščo tudi vzidalo. Torej ne drži, da je ploščo naredil kamnosek Vetorac. Zanj je bilo delo za tako veliko spominsko ploščo tistikrat preveliko in je bil prisiljen našo ponudbo odkloniti.

2.) Pomota je tudi pri opisu drugega obeležja, ki stoji na Vegradu. Tam ni pokopan prvoborec Jurij Libnik, temveč označuje pomnik le kraj, kjer je padel prvi partizan v bivši občini Kamniška Bistrica – ta pa je zajemala sedanje krajevne skupnosti: Kamniška Bistrica, Črna in Godič. 8. aprila 1954 je bil po odloku takratne občine 9. junij proglašen za občinski praznik kot spomin na prvo žrtev oboroženega odpora proti okupatorju – na 9. junij 1942, ko je padel Ivan Libnik – Jurček in bil pokopan na pokopališču v Stranjah. Za njegov grob skrbi KO ZZB NOV Kamniška Bistrica – Godič, spomin nanj pa je živ, saj imata krajevni skupnosti Kamniška Bistrica in Godič 9. junija krajevni praznik.

Njegovo obeležje na Vegradu je bilo obnovljeno za odkritje spominske plošče v Domu pod arkadami. Obnovitev obeležja je opravil pokojni kamnosek Franc Vetorac.

3.) Opis spomenika v Zg. Stranjah je več kot pomanjkljiv. Spomenik, ki stoji na južnem vznožju hriba, kjer stoji cerkev je posvečen žrtvam, ki so tam pokopane in njihovih posmrtnih ostankov niso prekopavali po II. svetovni vojni. Tam počivajo borci Kamniškega bataljona, ki so padli 19. januarja 1943 na Kališu in družina Šif: oče, mati in sin, ki so padli v Korošici 6. februarja 1945. Podatki, da je tam posvetilo tudi žrtvam, padlim na Puški, niso točni. Tudi podatek, da je na Kališu padlo 28 borcev in da so vsa imena vpisana na spomeniku ni resničen. Na spomeniku je vpisano 17 znanih od 22 padlih borcev na Kališu in sicer: Anton Štefe (tudi v knjigi Kokrški odred I; str. 481), Lado Skopin (v knjgi dodano ime Marjan, str. 482, Tomaž Prelovšek (v knjigi z imenom Franc Prelovšek-Miha, str. 482), Peter Rokavc (isto v knjigi, str. 482) Miha Osolin (ni v knjigi, Rudolf Maselj (v knjigi), Franc Podmilščak (ni v knjigi), Franc Pirnat (ni v knjigi), Stanislav Bevc (ni v knjigi), Franc Grilj (ni v knjigi), Ivan Kavka (ni v knjigi), Ivan Šuštar (ni v knjigi), Karol Logar (v knjigi Karel Logar-Bolte, str. 482) Vincenc Sušnik (ni v knjigi). Nadaljnjih pet mest je na obelisku praznih. Ker bo KO ZZB NOV Kamniška Bistrica – Godič v letu 1984 obelisk obnovila, bi dopolnila seznam padlih, če bodo preživeli borci dodali podatke. V knjigi ostaja namreč na strani 482 še priimek Javor, sami pa razpolagamo z informacijo, da sta padla na Kališu usodnega dne tudi Albin Mahkovec, Dolsko, roj. 1927 in Dinko Kokalj. Obstaja tudi dvom, če ne gre za dve osebi pod priimkom Prelovšek, ker se odkrivajo imena Tomaž, Franc in Miha. Tudi v knjigi Kokrški odred I. na strani 482 je opomba, da natančnejših podatkov o padlih na Kališu 19. januarja 1943 ni bilo mogoče zbrati in da zbiranje teh podatkov ostaja predvsem naloga KO ZZB NOV. Moja pripomba z opisom naj ostaja osnova za zbiranje manjkajočih podatkov, zato sem jo podrobneje opisal.

4.) V vasi Okroglo je spomenik odkrila KO ZZB NOV Kamniška Bistrica – Godič 16. aprila 1978 in ne leta 1976.

5.) Spomenik, ki stoji v zaselku Slevo, pod Kamniškim vrhom, ni posvečen 19 padlim borcem Zidanškove brigade, temveč desetim (10). Od tega je osem imen borcev padlih usodnega 8. januarja 1945 vklesanih na spomeniku; ime borke iz Sovjetske zveze in enega borca pa je še neznano. Spomenik ima na hrbtni strani vklesan verz: »V to zeleno deželo, z vencem belih gora, smo z mlado krvjo zapisali oporoko srca – Ljubite svobodo«. Odkrila ga je KO ZZB NOV Kamniška Bistrica-Godič 14. oktobra 1979. Nad obeležji Okroglo, zaselek Slevo in Praprotno Zakal je prevzela patronat Lovska družina Stahovica.

6.) Pisec Vinko Gregorc tudi ni povedal bistva, ko omenja, da je v cerkvi v Stranjah zanimivost, ki jo je uredil Plečnik.

Stranjsko cerkev je fašistični okupator spremenil v betonski bunker. Še vedno se vidijo na vzhodni strani »line«, uperjene proti mostu čez reko Kamniška Bistrica in v nasprotni hrib. V ladji cerkve pa je bila urejena postojanka z armirano betonsko ploščo in povezavo v zunanje utrdbe. Po osvoboditvi je zahtevalo čiščenje betonske džungle in ladje cerkve izredne napore. Takrat je krajanom pomagal arhitekt prof. JOŽE PLEČNIK. Pri obnovitvi cerkve je sodeloval vse do svoje smrti 7. januarja 1957. Urejal je zunanjost in notranjost cerkve, vsa umetnina pa je v njegovi izvirnosti. Umetniki so postajah celo izvajalci Plečnikovih zamisli, saj je oblikoval vse, kar je novega, do opreme cerkve. Stranjska cerkev po umetniških svaritvah arhitekta prof. Jožeta Plečnika postaja ne le »zanimiva«, temveč znamenita v jugoslovanskem in evropskem merilu za vse, ki cenijo pokojnikovo umetnino.

Franc Uršič
Zg. Stranje 16 a
Stahovica

Pevsko srečanje v Pliberku

V nabito polni Schwarzlovi dvorani v Pliberku so se v soboto, 29. oktobra, v toplem vzdušju srečali na koncertnem odru trije profilirani zbori: Mešani pevski zbor Podjuna–Pliberk pod vodstvom prof. Toneta Ivartnika kot prireditelj srečanja, z njim pa nemški mešani pevski zbor Pliberk (Gemischter Chor Bleiburg), ki ga vodi glavnošolski učitelj Siegfried Schwanzer, in Mešani študentski pevski zbor Kamnik iz Slovenije ki je pod taktirko mladega dirigenta Janeza Klobučarja prispeval levji delež k sijajnemu uspehu kulturnega večera, saj mu je bila odmerjena kar polovica celotnega večernega sporeda.

Vsi trije zbori so se predstavili z visoko pevsko kulturo in kvaliteto, za kar jih je hvaležno občinstvo nagradilo z navdušenim aplavzom. Slovenska in nemška pesem sta v lepi slogi praznično zadoneli na odru kot blagodejni izraz skupnega hotenja obeh omejenih pliberških zborov, kot dokaz prizadevanja za harmonično sožitje obeh narodov v deželi in hkrati kot poziv, da naj bi prav pesem s toplino medlodije in harmonije pomagala taliti ločilne stene, ki ovirajo pot od človeka do človeka, od soseda do soseda, od naroda do naroda.

Prav s to željo je prišel na Koroško gostovat tudi Mešani študentski pevski zbor Kamnik iz Slovenije. Da bi pesem čimbolj združevala, so mladi gostje iz Kamnika za svoje prvo srečanje s Korošci pripravili izrazito koroški spored. Od dvanajstih pesmi, ki so jih zapeli, jih je bilo devet koroških, med njimi osem skladb koroškega slovenskega skladatelja Hanzija Artača, ubranih na besedilo koroške slovenske pesnice Milke Hartmanove. Mladi pevci in pevke iz Kamnika so se pred nedavnim tesno povezali s pesnico z Liburskega polja in skladateljem izpod Obirja v svojevrstno muzično trojico, ki si z vnemo utira svojo posebno pot k bogatitev slovenske glasbeno-pevske kulture.

Znano je, da Milka Hartman že desetletja bogato zalaga slovensko glasbeno-pevsko kulturo s svojimi lahko pevnimi pesmimi. Že v mladih letih je kot gospodinjska učiteljica razodevala svoj pesniški, pevski in »vižarski« talent. Med obema vojnama je blizu petdesetim pesmim svoje prve pesniške zbirke MED CVETJEM IN V SONCU sama dala tudi ustrezne »viže«, tj. melodije. Mnogo pevnih pesmi vsebujejo tudi njene poznejše zbirke z naslovi MOJE GREDE (1952), LIPOV CVET (1972), PESMI Z LIBURŠKEGA PUELA (1977), kakor tudi bogati zbornik v treh knjigah, ki je izšel lani ob 80-letnem življenjskem jubileju še vedno neutrudne pesnice in obsežno prikazuje tudi njeno poezijo in melodije. Po njenih pesmih in nelodijah so radi segali in še segajo slovenski skladatelji in harmonizatorji, med njimi Marko Bajuk, Luka Kramolc, Matija Tomc, Radovan Gobec, France Czigan, Pavle Kernjak, Silvo Mihelič, Jože Ropitz, Janez Petjak, Hanzi GABRIEL, Hanzi Artač idr. Nekatere njene pesmi so že ponarodele. Predsednik avstrijske republike dr. Rudolf Kirchschläger je umetnici za njene velike kulturne zasluge v javno priznanje podelil častni naziv profesorice.

Mlademu skladatelju Hanziju Artaču z Obirskega pa je muza umenosti že v zibelko položila talent za petje in glasbo. Kot samorastnik je pri svojem delu nabiral melodije, ki so se mu porajale na dolgi, zveneči struni. Za marsikateri napev, ki je zvenel v njegovi duši, je našel ustrezen besedni izraz v pesmih Milke Hartmanove. V kratkem bo izšla prva zbirka Artačevih skladb s 25 pesmimi, od katerih jih je 23 ubranih na njena besedila. Zbirki so z nasveti botrovali znameniti skladatelji in profesorjev glasbene akademije v Ljubljani, Artačevi učitelji, Samo Vremšak, Uroš Krek in Jurca. Prof. Vremšak je dal zbirki laskavo oceno in ji želi vse dobro na poti med naše zbore. Tej želji se pridružujemo tudi mi. Hkrati nadarjenemu skladatelju iskreno čestitamo, da mu je koroški deželni glavar Leopold Wagner kot zaslužnemu kulturnemu delavcu v priznanje podelil posebno nagrado in povrhu še delavno štipendijo za strokovno izpopolnjevanje v študiju harmonije in kompozicije.

Precejšnje število Artačevih pesmi je že in bo še posnel celovški radio. Dve Artačevi skladbi na besedilo Milke Hartmanove sta posneti na samostojni plošči, in sicer pesem »Ob reki Dravci«, s katero je skladatelj na festivalu v Števerjanu leta 1979 odnesel prvo nagrado za najlepšo melodijo, in druga, prav tako priljubljena »Ostanimo prijatelji«.

Mešani študentski pevski zbor iz Kamnika je s svojimo dličnim nastopom na pevskem srečanju v Pliberku še na poseben način osvetlil vrednost in mesto Artačeve glasbene in Milkine pesniške umetnosti v širšem slovenskem kulturnem prostoru. Naj bi prav ta zbor njuno pesem iz Koroške ponesel tudi še na koncertne odre onstran Karavank vsem Slovencem v bratski pozdrav!

DR. PAVLE ZABLATNIK

Razstava Keltov v Cankarjevem domu

Pred kratkim so v Ljubljani v Cankarjevem domu odprli razstavo Keltov. Seveda smo si jo šli ogledat. Videli smo veliko starih predmetov, med njimi čelade, meče, posode, denar in podobno. Opisana je tudi zgodovina Keltov: kje so živeli in se selili, vse to si lahko videl na posebnih zemljevidih. Ves tekst je napisan v slovenskem, srbohrvaškem in angleškem jeziku. Lahko smo si tudi kupili plakat ali značko s podobo keltskega jahača.

Kot povsod je bilo tudi tu nekaj napak, na primer: pri nekaterih predmetih je manjkalo pojasnilo. To seveda ni skoraj nič vplivalo na razstavo, saj si lahko vprašal uslužbence, ki so nepretrgoma hodili gor in dol po dvorani in odgovarjali na vprašanja. Menim pa, da bi predmet z napisom: »strgalo za otiranje potu« zaslužil dodatno pojasnilo. Ne vem, če je bilo vsem jasno, kako so si vrli Kelti z železno pripravo otirali pot. Kaj menite?

Voja Brajović v naši šoli

V ponedeljek, 14. novembra, je v našo šolo prišel beograjski igralec Voja Brajović. Verjetno se ga še vsi spominjate iz serije Vrnitev odpisanih, v kateri je igral vlogo Tihega.

V večnamenskem prostoru se je nabralo veliko učencev, ki so hoteli videti tega popularnega igralca. Takoj po njegovem prihodu se je začel program, ki so ga pripravili v ta namen. Slišali smo opis kamniških šol, pesem Jugoslavija, Jenkovo pesem Slika, nekaj pesmi je zapel pevski zborček pod vodstvom tovarišice Aparnikove. Videli smo tudi nekaj nastopov folklorne skupine iz Mengša, katere mentorica je pozneje povedala nekaj besed. Slišali smo še nekaj skaldb na klavirju, humorista Borut in Andrej sta zaigrala nekaj skečev, kitarista Sane in Peter pa nekaj pesmi na kitaro. Ves program je trajal eno uro.

Po tem (malce predolgem) programu je končno nastopil Voja Brajović. Povedal nam je nekaj o sebi, o filmu, o filmskih trikih, nato pa še recitiral pesem Miroslava Antića. Potem so bila na vrsti še vprašanja otrok, ki pa so bila že napisana na listu. Pri branju teh vprašanj smo ugotovili, da zna Voja kar precej dobro slovensko. Kmalu je bilo tudi vprašanj konec in igralec se je moral posloviti. Srečanje nam bo še dolgo ostalo v spominu, ker je bilo zelo prijetno.

ANDREJ KRŽIČ,
novinarski krožek,
OŠ Frana Albrehta,
Kamnik

Domovini ob 40-letnici

Moja domovina ni stara – ima le 40 let. Prav zdaj preživlja težke trenutke življenja. Svetovna gospodarska kriza je zelo prizadela Jugoslavijo. Nezaposlenost je že velika. Želim si, da bi ta problem čim hitreje rešili. Blagostanje, ki smo ga bili vajeni, je izginilo, čeprav še ni tako zelo hudo. Upam in želim si, da bo naša domovina hitro prebrodila težave, v katerih je zdaj.

★ ★ ★

Domovina, želim ti, da bi vodila svoje ljudstvo po poti miru, pravice in da bi ljudje vedno živeli svobodno. Želim ti, da odpraviš krizo v državi in za nas mlade zagotoviš šolanje in delo.

★ ★ ★

Ker je zdaj naša Jugoslavija v težkem obdobju, jo moramo še toliko bolj ljubiti.

★ ★ ★

Želim, da bi prebrodili gospodarske težave in da bi nesposobni ljudje odšli z vodstva. Da bi še naprej hodili po poti neuvrščenosti in samoupravljanja. Želim, da si ne bi izmišljali takih idej, kot so skupna šolska jedra, depoziti in podobno.

★ ★ ★

Štirideset let je, kar se je rodila nova Jugoslavija. Svoji 40 let stari domovini ne želim, da bi jo gospodarska ali kakršnakoli druga kriza ali pa vojaška sila uničila. Domovini hočem pomagati s svojimi močmi, s svojim poštenim delom.

★ ★ ★

Moja želja domovini je, da bi našli izhod iz gospodarske krize, ki pa bo uspešen, če se bomo boja za obstanek udejstvovali vsi, vsak po svojih močeh.

★ ★ ★

Štirideset let domovine je štirideset let boja, štirideset let ustvarjanja, štirideset let težav, ki pa jih ne smemo reševati naslednjih štirideset let.

★ ★ ★

Želim ji, da bi čim prej prebolela – preživela stabilizacijo in zopet zaživela brez velikih omejitev.

Želim ji, da bi o njej spet govorili kot o odprti deželi. Na koncu pa ji čestitam za 40. rojstni dan in želim, da bi še vedno plula v vodah neuvrščenih, da se ne bi mešala v tujo politiko in oboroževanje.

Učenci 8. a
OŠ Toma Brejca

Pokažimo, kaj znamo

Kultura mladih v Kamniku čez zimo kratkomalo zaspi, gre v svoj brlog. Vneto se pripravljamo na mesec mladosti, čeprav je to še zelo daleč. Vendar to ni opravičilo za našo dejavnost. Prazne zimske dni in večere vam bomo skušali popestriti z nastopi raznih kantavtorjev in plesnih skupin, o čemer lahko podrobneje berete v zadnji številki (4) Viharnika in v tem razpisu.

V bistvu je to tekmovanje za najboljši film, gledališko in kulturno igro, spis, ipd. Najboljša dela bodo vključena tako ali drugače v kulturni teden, ki ga mislimo pripraviti prihodnje leto.

Seveda pa bo vse vaše delo na tem področju upoštevamo tudi pri ocenjevanju za najbolj aktivno OO ZSMS.

Ta razpis pa ne bo zvenel samo v mladinske organizacije, temveč tudi k društvom in še komu, ki se ukvarja s to dejavnostjo, tako da bo ta konkurenca zares močna.

Pogoji tekmovanja pa so naslednji:

1. V BESEDNI UMETNOSTI
– naštudirajte svojo igro. Tema in njena dolžina sta neomejeni (prednost bodo imela izvirna gledališka dela). Tekmovanje bo v mesecu maju 1984.
2. V GLASBI
– zabavna (razne zvrsti)
– klasična
– zborovska
– s plesom (tu pridejo v poštev narodni plesi – folklorne in narodne plesne skupine – izrazni ples)

Posebno tekmovanje pa bo v glasbi brez not, v improviziranju.

Svoje znanje bodo pokazala predsedstva OO ZSMS, sodelovalo pa bo tudi predsedstvo OK ZSMS. Instrument je poljuben (lonci, pokrovke, žlice, vilice...) Dobro se izurite, saj bo tekmovanje že v APRILU 1984. Lahko nam zaigrate že znane melodije ali pa tudi svoje.

3. V LIKOVNEM USTVARJANJU
Teme so proste. Razstava vseh prispelih del bo v FEBRUARJU 1984.
4. FILM, FOTOGRAFIJA
V poštev pridejo 8 mm super filmi. Teme izberite sami. Predstavitev in razstava bo v MARCU 1984.
5. LITERATURA
– poezija
– proza
Najboljše spise in pesmi bomo izbrali ob koncu APRILA 1984.
6. ZBIRATELJSTVO (denar, značke, znamke, ročna dela, nenavadni predmeti...) v JANUARJU 1984.
7. IN ŠE KAJ? (vaše ideje)

Rok za prijave je 14 dni po izidu tega razpisa, razen za gledališke igrice, kjer je rok 15. januar 1984.

Vse dejavnosti se bodo odvijale v Kamniku. Poiščite vse svoje mladince, ki se bavijo z opisanimi dejavnostmi in jih spodbudite k sodelovanju za vse splošno zadovoljstvo.

MLADINSKI ZDRAVO!

Kulturna komisija pri
OK ZSMS Kamnik

Slovenska in koroška pesem v Komendi

V nedeljo, 23. oktobra smo člani moškega pevskega zbora Kulturno prosvetnega društva »JANEZ ČEBOLJ« iz Komende pripravili koncert slovenskih in koroških narodnih in umetnih pesmi. Nastopila sta Študentski mešani pevski zbor iz Kamnika in domačini – organizatorji moški pevski zbor KPD »JANEZ ČEBULJ«. V lepo pripravljeni dvorani doma v Komendi je zazvenelo nekaj lepih, nežnih melodij, posebno iz grl študentskega mešanega pevskega zbora, ki je prepeval koroške pesmi izpod peresa pesnice MILKE HARTMAN in skladatelja HANZIJA ARTAČA, ki sta s še nekaj gosti iz Slovenske Koroške tudi prisluhnila koncertu.

Na žalost, kljub dobri obveščenosti (plakati, RTV obvestila, vabila otrokom v šoli, ustna povabila) je bila dvorana zelo slabo zasedena. Med poslušalci nismo opazili NOBENEGA predstavnika družbeno političnih organizacij, ostalih sekcij našega društva, prosvetnih delavcev in šolske mladine. Zanimanja za lepo pesem smo zbudili le pri ožjih sorodnikih in prijateljih pevk in pevcev iz Kamnika in Komende.

Vendar se bomo še potrudili in pripravili kakšen koncert, na katerega pa že sedaj vabimo vse ljubitelje lepe pesmi iz Komende in okolice. Pridite, odzovite se našemu vabilu, NE BO VAM ŽAL.

PEVCI IZ KOMENDE

Krajevna skupnost Duplica ima organizirano vadbo predšolskih otrok od četrtega do sedmega leta starosti v telovadnici na DUPLICI vsak torek od 17,00 do 18.00 ure.

Kemijska industrija Kamnik n. sol. o., Kamnik, Fužine 9

Komisija za delovna razmerja delovne skupnosti skupnih služb

objavlja
prosta dela in naloge

organiziranje in vodenje prevzema, skladiščenja in izdajanja vseh materialnih sredstev (1 kandidat)

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:
– da ima strokovno izobrazbo ing. organizacije dela
– proizvodna smer ali ing. kemijske tehnologije – profil ing.
– da ima najmanj 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih

Osebni dohodek je določen s Pravilnikom o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke ter merilih za vrednotenje dela, način izkazovanja in obračunavanja osebnih dohodkov.

Druge pravice in obveznosti so določene s Pravilnikom o delovnih razmerjih delovne skupnosti skupnih služb.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: Kemijska industrija Kamnik, Fužine 9, s pripisom »komisiji za delovna razmerja delovne skupnosti skupnih služb.«

Vse podrobnejše informacije o objavljenih prostih delih in nalogah posreduje kadrovska služba delovne organizacije, tel. 831-011.

Še enkrat: skupina NOVA

Konec oktobra je bila v galeriji NEPTUN odprta manjša (omejen prostor) razstava skupine NOVA. Bil sem na otvoritvi, prav tako mi je znana vsebina poročila o tej razstavi. Odgovor na ta članek je v naslednji, 20. številki Kamniškega občana podal tov. Rovšnik, kustos muzeja Kamnik, z občutkom prizadetosti.

Če nekdo trdi, da spremlja likovno dogajanje v našem kraju, bi ga res pričakovali na otvoritvi, zlasti če kulturna skupnost ni mogla nič drugega prispevati k organiziranju razstave. Ob tej priliki bi rad prikazal še eno potezo Kulturne skupnosti, ki trditev o spremljanju likovnega dogajanja negira. Lani novembra sem vložil prošnjo za samostojno razstavo ob letošnjem dnevu republike. Odgovor s podpisom tov. Rovšnika je sledil čez tri tedne. Bil je negativen z obrazložitvijo, da sem zamudil rok in mi daje edino možnost priključiti se razstavi amaterjev. Vsebina se ni sklicevala na kakršenkoli sklep seje ali razpored zasedenosti razstavišča.

Vložil sem ponovno prošnjo s poudarkom, da sem pripravljen sam nositi stroške razstave, le razpoložljiv termin praznega razstavišča prosim. Ker odgovara dolgo ni bilo, sem se obrnil po pomoč na predsedstvo OK SZDL. Kulturna skupnost je hotela ignorirati tudi to in je predsedstvu OK SZDL odgovorila šele po dveh mesecih, ko sem že opozoril na to republiški komite za kulturo. Seveda je bil tudi ta odgovor negativen.

Da bi vložil še tretjo prošnjo za naslednje leto? Komu? Pristojni v kulturni skupnosti ne poznajo niti te svoje dolžnosti (v medčloveških odnosih bi temu rekli olike), da ima občan pravico dobiti odgovor na svojo prošnjo. Ti ljudje, katerim strokovnosti ne oporekam, rajši vidijo, da razstavišče sameva, kot da bi podprli in spodbudili samoiniciativo. So pač uradniki, ki opravljajo svoje delo brez čustvenega odnosa do tradicije in prosperitete našega mesta. Pred leti so vsaj za občinski praznik običajno organizirali razstavo vseh kamniških likovnikov in je to bil nekakšen pregled in primerjava. Danes se pač vsak po svoje bori, kako naj si pridobi naklonjenost novih fevdalcev iz Zapric. Sreča, da še lahko slikamo in razstavljamo drugje.

POLDE MIHELIČ

Hitrost vožnje prilagoditi voznim razmeram

2: 11. 1983 ob 20.55 je v Pivnici na Prešernovi ulici v Kamniku razbijal steklenino in izzival pretep vinjeni Franc Ž. ml. iz Kamnika. Na opozorilo miličnikov se je znan izgrednik pomiril, sledi pa pozdrav sodnika za prekrške.

6. 11. 1983 ob 11.55 je Franc B. iz Lok doma vinjen pretepel svojo 80 let staro mamo in ji grozil, da jo bo ubil. Miličniki so kršitelja zalotili pri dejanju in ker kljub opozorilom ni prenehal, je bil priveden na PM. Ker se še na PM ni pomiril, je bil dan v prostor za pridržanje do iztreznitve. Sledi pozdrav sodnika za prekrške in upamo, da se bo odnos do starejših ljudi izboljšal.

7. 11. 1983 ob 1. uri sta v gostilni Ledrar v Lokah vinjena razbijala steklenino in se nedostojno vedla do ostalih gostov znana povratnika Brane Š. in Ciril K. iz Lok. Sledi pozdrav sodnika za prekrške za lepo vedenje.

8. 11. 1983 ob 18.55 se je nedostojno vedel Pavle G. iz Nevelj v ordinaciji ZD Kamnik in grozil tudi medicinski sestri. Bolniška in napotnica sodniku za prekrške.

10. 11. 1983 ob 4. uri so v gospodarskem poslopju – kozolcu gostilne Leder v Lokah igrali karte za denar Janez V. iz Lok, Viljem S. iz Šmartnega, Anton E. iz Srednje vasi, Marjan V. iz Buča in Mirko S. iz Porebra. Karte in denar so zaseženi, napisan pa je predlog sodniku za prekrške.

18. 11. 1983 ob 19.10 je doma vinjen razgrajal, razbijal in grozil, da bo ubil ženo Franc G. iz Kamnika. Mlajša otroka sta morala zbežati iz stanovanja. Ker se ob prihodu miličnikov še ni pomiril, tudi opozorila niso zalegla, je bil priveden na PM in pridržan do iztreznitve. Zoper njega je napisal predlog za kaznovanje.

17. 11. 1983 ob 21.50 sta še vinjena Ciril K. in Brane Š. oba iz Rožičnega, zelo drzno vedla, z vpitjem in grožnjami strežnemu osebju v gostilni pri Ledrarju v Lokah. Miličniki so ju opozorili in napotili domov. Čez približno 15 minut sta se vrnila in hotela na silo odpreti vhodna vrata, ki so bila zaklenjena in tako priti v lokal. Pri tem sta izrekala žaljivke in grožnje. Izgrednik Ciril K. je napadel miličnika, zato je ta uporabil fizično silo ter gumijevko. Priveden je bil na PM in ker se še na PM ni pomiril, je bil dan v prostor za pridržanje. Zoper oba sledi predlog sodniku za prekrške.

18. 11. 1983 ob 17.45 sta se v Planinki pretepala in razbijala stole vinjena Amir Š. in Ljutfija M. iz Neveljske poti v Kamniku. Kršitelja sta bila privedena na PM, opozorjena in napotena domov. Sledi predlog.

Istega dne ob 20.15 je bil pridržan do iztreznitve Amir Š., ker je pred tem iskal Ljutfija po mestu Kamnik s sekiro z namenom, da bi se maščeval za pretep v Planinki.

25. 11. 1983 ob 22.40 je bil dan v prostor za pridržanje do iztreznitve vinjeni Bojan G. iz Kamnika. Bojan je prišel vinjen v stanovanje Helene B. na Bakovniku, s katero ima otroka in jo obrcal ter pri tem kričal in motil nočni počitek. Ker se na opozorila miličnikov ni pomiril, celo fizično se je uprl, je bila uporabljena fizična sila, priveden je bil na PM.

KAZNIVA DEJANJA

V mesecu novembru na PM Kamnik ni bilo prijavljeno niti obravnavano hujše kaznivo dejanje in ki bi ga bilo potrebno opisati v kroniki, razen obvestila:

PROMETNE NESREČE

8. 11 . 19883 ob 05.40 je voznik osebnega avtomobila Stojan T. iz Kamnika vozil osebni avtomobil po Usnjarski cesti v Kamniku z neprimerno hitrostjo glede na stanje ceste, zaradi česar je, ker se ni mogel ustaviti, zapeljal naravnost v reko Kamniško Bistrico. Pri tem je nastala materialna škoda, telesno poškodovana pa je bila tudi potnica v tem avtomobilu Draginja M. iz Most.

16. 11. 1983 ob 18.20 je Miran L. iz Cerkelj vozil svoj osebni avtomobil po Korenovi poti iz smeri Podgorja proti Duplici. Pri JATA na Korenovi poti ga je začelo zanašati zaradi neprimerne hitrosti tako, da je zapeljal na levi prometni pas, po katerem je takrat pripeljal iz nasprotne smeri Franc Z. iz Kamnika. Voznik Miran L. je dobil hudo telesno poškodbo, nastala pa je tudi večja materialna škoda.

19. 11. 1983 ob 14.30 se je v naselju Buč zgodila prometna nesreča. Voznica osebnega avtomobila Milena P. je vozila iz smeri Tuhinja proti Kamniku z neprimerno hitrostjo glede na stanje vozišča, ter je trčila v nasproti vozeči osebni avtomobil Ivana H. Pri tem je nastala večja materialna škoda, ena oseba je dobila lažjo telesno poškodbo.

24. 11. 1983 ob 15.50 se je na regionalni cesti Kamnik-Motnik v naselju Vrhpolje zgodila prometna nezgoda s smrtnim izidom. Voznik tovornega avtomobila Božidar K. iz Zg. Tuhinja, ki je vozil iz Tuhinja proti Kamniku, je v naselju Vrhpolje povozil otroka Klemena M., starega 8 let iz Vrhpolja ki je neprevidno stekel čez cesto iz voznikove leve strani izza lokalnega avtobusa na avtobusni postaji. Otrok je med prevozom v Zdravstveni dom Kamnik umrl.

POHVALNO

V mesecu novembru so pošteni najditelji na PM prinesli najdene predmete: denar, električno peč, kolesa in ključe...

POŠTENI NAJDITELJI SO:

Pavle KOROŠEC, Ravne, Mitja JESENOVEC – Kamnik, Janez GOLOB – Godič, Albin POLJANŠEK, – Srednja vas, Mavricij KOTNIK – Duplica, Vera RAKOVIČ – Kamnik, Angela POGLEDNIK m. – Kamnik, Roska MOŽINA – Šmarca, Sašo MIKUŠ – Podgorje, Anton BURJA – Srednja vas, Anica ŠKRABA – Podgorje, Husnija TIGANA – Bakovnik, Slavka NOGRAŠEK – Košiše, Milan VUKOVIČ – Kranj.

ZK

OBVESTILO

Dne 28. 11. 1983 v večernih urah je do sedaj neznani voznik osebnega avtomobila, modre ali oranžne barve neznane znamke, poškodoval semafor v semaforiziranem križišču v Šmarci. Neznani voznik ali storilec je s kraja na do sedaj nepojasnjen način odnesel glavo semaforja (ohišje z lučmi) v vrednosti približno 70.000 din.

Postaja milice Kamnik prosi vse, ki bi karkoli vedeli o dejanju da o tem obvestijo PM in s tem pomagajo čimprej izslediti neznanega storilca.

POROKE

ZAVOLOVŠEK Joško, viličarist iz Poljane in SLABAJNA Sonja, prodajalka iz Kamnika

VESEL Mirko, kmet iz Češnjic pri Moravčah in LANIŠEK Marjeta, kuharica iz Laniš

PRAZNIK Matjaž, prodajalec iz Mengša in ŠUBELJ Marija, prodajalka iz Kamnika

LETNAR Bogdan, pomočnik varilca iz Mekinj in VERŠIČ Marija, delavka iz Duplice

BERGANT Marjan, strojni tehnik iz Duplice in KOČEVAR Stanka, uslužbenka iz Kamnika

REPANŠEK Janez, lesarski tehnik iz Kamnika in PANČUR Poldka, delavka v proizvodnji iz Hriba pri Kamniku

KOREN Vincenc Franc, dipl. ing. rudarstva iz Kamnika in MEDVEŠEK Silva, gradbeni tehnik iz Celja

SMRTI

MIHELIČ Klemen, učenec II. razreda osn. šole iz Vrhpolja pri Kamniku št. 151, star 8 let

– TONIN Angela, druž. upokojenka iz Potoka v Črni št. 3, stara 79 let

– ŠTRITOF Anton, Delavec iz Gozda št. 20, star 46 let

– POTOČNIK Anton, inv. upokojenec iz Stolnika št. 12, star 80 let,

– MATJAN Janez, km. upokojenec iz Vira pri Nevljah št. 3, star 83 let,

– JERMAN Mihael, km. upokojenec iz Duplice, Ljubljanska 47, star 91 let,

– GOLOB Marjeta, druž. upokojenka iz Kamnika, Perovo št. 10, stara 78 let

– TERBOVŠEK Cecilija, osebna upokojenka iz Nasovč št. 1, stara 76 let,

– BERGANT Marija, druž. upokojenka iz Nasovč št. 9, stara 78 let,

– KOŽELJ Marija, osebna upokojenska iz Gore pri Komendi št. 16, stara 79 let

Prodam trajno žarečo peč in brako prikolico. Informacije na tel. 831-578 od 19. do 20. ure.

Iščem varstvo za 9-mesečno deklico od 1. februarja dalje. Slavka Čop, Zikova 4, Kamnik.

Industrija pohištva STOL Kamnik vas vljudno vabi na otvoritev prodajne slikarske razstave akademskega slikarja Dušana Lipovca v razstavnem prostoru Interier Duplica pri Kamniku, v četrtek, 12. decembra 1983 ob 18. uri. Razstava bo odprta do 15. januarja 1984. Ob otvoritvi bo krajši kulturni program.

Študent III. stopnje išče garsonjero ali enosobno stanovanje, po možnosti s telefonom. D. Mutar, Groharjeva 2/53, Kamnik.

Ugodno prodam 60 basno klavirsko harmoniko. Tel. 832-350.

Kemijska industrija Kamnik

n. sol. o. Kamnik, Fužine 9

Komisija za delovna razmerja
TOZD Namenska proizvodnja

objavlja
prosta dela in naloge

izdelava in popravilo zahtevnejših orodij – 4 ure
izdelava in popravilo orodij – 4 ure

1 kandidat

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:
– da ima strokovno izobrazbo orodjar – širok profil
– da ima najmanj tri leta delovnih izkušenj v stroki

Osebni dohodek je določen s Pravilnikom o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke ter merilih za vrednotenje dela, način izkazovanja in obračunavanja osebnih dohodkov.

Ostale pravice in obveznosti so določene s pravilnikom o delovnih razmerjih TOZD Namenska proizvodnja.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh od dneva objave na naslov: Kemijska industrija Kamnik, Fužine 9 – s pripisom »Komisiji za delovna razmerja TOZD Namenska proizvodnja.

Vse podrobnejše informacije o objavljenih prostih delih in nalogah posreduje kadrovska služba delovne organizacije, tel. 831-011.

ZAHVALA

Kruta zahrbtna bolezen je pretrgala življenje dragemu možu in očetu

IVANU PLANINCU

z Duplice

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, znancem, sosedom in vsem prijateljem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in številno spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala kamniški godbi, pevcem iz Črne, praporščakom, častni straži, družbenopolitičnim organizacijam in govornikoma za poslovilne besede.

Žalujoči:

žena Rozka in sin Miran z družino

Duplica, novembra 1983

ZAHVALA

Nenadoma nas je zapustil dragi mož, oče in dedek

LEOPOLD PROSEN

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, stanovalcem Kajuhove 1 do 9, še posebeno najbližjim sosedom, njegovim sodelavcem iz Titana in mojim sodelavcem iz OŠ Frana Albrehta za podarjeno cvetje, spremstvo na zadnji poti in izrečena sožalja. Hvala tudi osebju Doma upokojencev Kamnik, praporščakoma in govorniku za ganljive besede slovesa.

Žalujoči:

žena Angela in sin Miha z družino

Kamnik, Markovo, decembra 1983

ZAHVALA

Ob boleči izgubi najine dobre in skrbne mame in tete

ANGELE TONIN

rojena RAK iz Potoka v Črni

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, posebno pa družinam Lojzeta Pavlina, Franca Pavlina, Puškarjevim in Zamernikovim za pomoč, izraze sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti v njen zadnji dom. Hvala tudi dr. Kocutarju za lajšanje bolečin v času njene bolezni in g. župniku za pogrebni obred.

Žalujoči:

hči Angela, sin Slavko in ostalo sorodstvo

Potok v Črni, Črna, Kamnik, Križ, Ljubljana, Litija, novembra 1983

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, deda, pradeda, brata in strica

ANTONA POTOČNIKA

iz Stolnika

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sotrpinoma iz Mauthausna, prijateljem in znancem, ki ste z nami sočustvovali, nam izrazili ustna in pisna sožalja, darovali vence, cvetje in sveče in ga spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se sindikalnim organizacijam in sodelavcem DO Donit in Stol Kamnik, ZB Kamniška Bistrica-Godič, tovarišu Mirku Štirnu za poslovilni govor, praporščaku, pevcem za zapete žalostinke in župnikoma za lepo opravljen pogrebni obred. Še enkrat vsem iskrena hvala.

Žalujoči:

vsi njegovi

Stolnik, Kamnik, Volčji potok, 24. novembra 1983

ZAHVALA

V prometni nesreči smo nenadoma izgubili našega ljubljenega sinčka, bratca, vnuka in nečaka

KLEMENA MIHELIČA

učenca 2. r. OŠ Nevlje

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, sodelavcem in sosedom za vsestransko pomoč in tolažbo, za izraze sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno zahvala miličniku Francu Čučku in Ivanu Sodniku za takojšno pomoč, kolektivu in učencem OŠ Nevlje, posebno ravnatelju Štefanu Luštreku ter g. duhovniku za poslovilni obred.

Žalujoči:

ati, mami, bratec Mitja, obe stari mami in stari ata, tete in strici

Vrhpolje, Tuhinj, Nevlje, Domžale, Olševek, Nemčija, novembra 1983

ZAHVALA

Ob mnogo prerani in boleči izgubi mojega moža očeta, tasta in dedka

VENCLJA DROLCA

iz Rožičnega

se iskreno zahvaljujemo vsem, še posebno sosedom, ki ste nam ob težkih trenutkih nudili pomoč, z nami sočustvovali, poklonili vence in cvetje in ga tako številno pospremili na zadnji poti. Enaka zahvala tudi sodelavkam in sodelavcem iz Utoka in KIK. Zahvaljujemo se tudi predsedniku KS Sela za poslovilne besede, pevcem za petje in g. župniku za pogrebni obred.

Še enkrat vsem iskrena zahvala.

Žalujoči:

žena Micka, hčerka Micka z družino, brat in sestra z družinama

Rožično, Sela, Loke, decembra 1983

Kakšna je in kakšne so razvojne možnosti Velike planine

Pod tem naslovom sem v začetku lanskega leta napisal nekaj člankov za Kamniškega občana. Od takrat je bilo kaj malo napisanega o dogajanjih na Veliki planini. Marsikaj se je spremenilo na boljše in vesel sem, da je bila marsikatera misel iz lanskih člankov uresničena. Tudi ta članek ima namen spodbujati vse delovne ljudi in občane Kamnika in širše okolice, da bi Veliko planino imeli radi in da bi ji nesebično dajali, saj jim bo bogato vračala?

Napisal sem razmišljanja o osnutku programa SIS RTC Velika planina; o njem bo njena skupščina razpravljala in odločala v začetku prihodnjega leta. Do takrat, spoštovani bralci, še vi napišite kaj kritičnega ali pohvalnega, ali kak predlog, kaj bi kazalo postoriti na Veliki planini, da bi se obiskovalci prijetneje počutili in rade volje vračali.

OSNUTEK PROGRAMA SIS RTC VELIKA PLANINA ZA LETO 1984

Program SIS RTC Velika planina temelji na sporazumno dogovorjenih nalogah in obvezah članic. Vsaka članica sama ali v povezavi z drugimi članicami prevzema določene naloge in obveze v skupnem izkoriščanju naravnih in ustvarjenih danosti Velike planine. V raznih programih je bilo doslej naštetih že obilo nalog, ki jih ni bilo moč izvršiti v dosedanjem času, prav pa je, da so uresničljive leta 1984; bodisi, da imamo resne načrte, ki bodo obogatili Veliko planino, bodisi, da bodo takoj dali ekonomske učinke.

Letos je bil storjen na več področjih gospodarjenja in urejanja Velike planine ogromen napredek. Žičnice je prevzelo z vsemi hipotekami Komunalno podjetje Kamnik. Komunalni delavci z direktorjem Andrejem Skodlarjem na čelu so v šestih mesecih napravili neverjetne spremembe. Vse naprave so bile obnovljene in letna sezona je zaživela, kot nikdar doslej. Letna sezona je tudi dokazala, da moramo v bodoče izkoristiti predvsem letno turistično ponudbo Velike planine. Na velikem delu smučišč okoli Gradišča proti Šimnovcu kot tudi proti Tihi dolini in pri Mali griči so vojaki – planinci pobrali kamenje, zgladili strmine, s čimer so omogočili zatravitev velikega dela odprtih površin, ki so jih zorali minerji in buldožer. Urejena je bila tudi traktorska cesta od Zelenega roba do Vetrnic tako, da bo moč po novi cesti voziti tudi s teptalnimi stroji, kar doslej ni bilo mogoče. Vse to je bilo postorjeno pod vodstvom in nadzorom komunalnih delavcev. Zato je povsem upravičen optimizem vseh obiskovalcev Velike planine in turističnih delavcev Kamnika, da bo ponudba zimske turistične sezone na Veliki planini vzorna.

Penzion Šimnovec in gostišče Zeleni rob je prevzel gostilničar Ivan Dulmin v petletni zakup. Planinski dom je prikupno urejen in vzorno vzdrževan. Danes imamo na Veliki planini kvalitetno gostinsko ponudbo.

Biotehnična fakulteta oz. njen botanični oddelek je pod vodstvom prof. dr. Vinka Strgarja skrbno oblikovala projektno nalogo: botanični vrt »Alpinum Vetrnice« na Veliki planini, zakoličene so bile meje.

Za vse te naloge so zbrale dovolj denarja dosedanje članice SIS RTC Velika planina in tudi nekatere nove.

Opravljeno delo in način izvajanja potrjujeta, da je bila pravilna odločitev za enodomno samoupravno skupnost. V njej so zbrani izvajalci in uporabniki hkrati, včasih uporabnikov skoraj ni mogoče določiti; gozdarji so namreč zgradili cesto zase in za znane in neznane uporabnike Velike planine; lastniki počitniških hišic se bodo smučali po urejenih smučiščih, ki so si jih zagotovili s skupno zbranimi denarnimi prispevki; Komunalno podjetje Kamnik upravlja z žičniškimi napravami, ki jih uporablja vsaj 100.000 obiskovalcev Velike planine, mnogi turisti so znani, še več pa je neznanih; gostinska ponudba je povsem svobodna; kmetje pasejo živino za svoje potrebe; mleko, mlečne izdelke in živino za zakol nudijo na trgu povsem svobodno razen če niso povezani v kaki kooperaciji; lovcev ne kaže posebej omenjati, saj je njihov vpliv pri urejanju Velike planine majhen; nazadnje je prav omeniti še šolske izlete in uporabo Velike planine za študijske potrebe mladih in osveščanje starejših obiskovalcev v bodočem botaničnem vrtu »Vetrnice«.

Skupščina SIS RTC Velika planina je tako osrednji prostor za sporazumevanje med vsemi uporabniki velikoplaninskega prostora. Med vsemi članicami je potreben sproten in dolgoročen dogovor o skupnem izkoriščanju in skupni skrbi in zaščiti Velike planine.

Zaradi nejasnosti delovnih nalog in mnogih nedorečenih členov v samoupravnem sporazumu o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti rekreacijsko turističnega centra Velika planina bo potrebno samoupravni sporazum precej spremeniti in dopolniti. Danes je poudarjeno rekreacijsko turisitčno delovanje skupnosti, v bodoče naj bi se člani skupnosti dogovarjali predvsem o gospodarskih nalogah, ki jih želimo uresničiti na Veliki planini. Ni kazno, da morda preimenujemo SIS v gospodarsko turistično skupnost, kajti mnogim gre rekreacija v nos, češ za zabavo pa res ne kaže v današnjih težkih ekonomskih časih zapravljati denarja. V vseh naših pogovorih smo vedno imeli pred očmi gospodarsko izkoriščanje Velike planine za potrebe gozdarstva, živinoreje in turizma. Povsem napačno se pri utemeljevanju enodomne interesne skupnosti sklicujemo na zakon o združenem delu, ko je vendar prava podlaga 53. in 60. člena Ustave SRS. Seveda je razumljivo, da mora delovanje interesne skupnosti biti v skladu z zakonom o združenem delu in tudi mnogimi drugimi dokumenti.

V dobrih treh letih delovanja SIS RTC Velika planina smemo z zadovoljstvom ugotoviti velik napredek pri oživljanju mnogih gospodarskih dejavnostih. Velika planina je bolj živa poleti in pozimi. Pri ocenjevanju moramo takoj ugotoviti, da ima Velika planina še obilo neizkoriščenih možnosti v gozdarstvu, živinoreji in turizmu. Premalo je še prevladala misel, da bo Velika planina vračala le toliko, kolikor ji bomo dali. Vse dosedanje delo je bilo bolj delo posameznih zanesenjakov, tako profesionalcev kot volonterjev, kot pa rezultat načrtnega dela upravljalcev družbenega premoženja. Člani izvršnega odbora so se trudili, vendar pri slabo organizirani počitniški in pašniških skupnostih ni velikega učinka. Na Veliki planini je še na desetine izkoriščevalcev naravnih bogastev, pa niso člani SIS in ničesar ne dajejo za skupen razvoj, kar seveda ni prav.

SIS RTC Velika planina torej v nobenem primeru ni investitor, ker pač nima svojstva upravljalca družbenega premoženja. To svojstvo imajo na Veliki planini naslednji upravljalci: pašniške skupnosti, gozdno gospodarstvo, počitniška skupnost, Komunalno podjetje Kamnik, Kozorog, biotehnična fakulteta in seveda vsi člani SIS RTC Velika planina. Vsi našteti upravljalci smejo graditi samo na osnovi skupno dogovorjenega programa, vlagajo svoja sredstva in po dogovoru v skupščini z zbranimi sredstvi v SIS RTC Velika planina. Skupščina SIS odloča o namenskih nepovratnih ali o povratnih sredstvih. V vseh letih delovanja so člani zbrali okoli 16 milijonvo dinarjev, od tega so dale družbenopolitične skupnosti iz splošne porabe polovico.

Dokler je Integral TOZD Gostinstvo in žičnice upravljal z žičnicami in gostinstvom na Veliki planini, je bil to najslabši člen v verigi upravljalcev. Razmere so se iz leta v leto slabšale vse do ustanovitve SIS RTC Velika planina, nato so se začele izboljševati. To trditev potrjuje tudi število prepeljanih potnikov z nihalko:

1977	1978	1979	1980
91.000	88.700	50.600	49.300
1981	**1982**	**1983**	**do 30. nov.**
72.800	66.700	104.300	potnikov

Zimska sezona 1982/83 je bila na Veliki planini najbrž ena najslabših v zadnjih petdesetih letih. Podatki o prevozu potnikov iz letošnjega leta, ko so novi upravljalci prevzeli žičniške naprave, kažejo, da smemo biti optimisti, ker se napori novega upravljalca resnično kažejo. Za prihodnje leto mora biti naš cilj, da bi Komunalno podjetje Kamnik prepeljalo z nihalko vsaj 120.000 potnikov. To bi bili hkrati rentabilnostni prag, ko delovna enota ne bi bila več v izgubi. Na žičnicah je bilo v zadnjih dveh letih in še posebej letos mnogo postorjenega. Za prihodnje leto ostaja prednostna elektrifikacija počitniških koč v naseljih Na jamah in Zagradiščem, vlečnica Tiha dolina–Gradišče in obe vlečnici v Tihi dolini. Elektrifikacija vlečnic bi močno pocenila njihovo obratovanje, povečala število prevozov in nobenih skrbi ne bi bilo več z nafto, pa tudi ne s prevozi nafte ali onesnaženja planine z njo.

Zemeljska dela na Veliki planini za urejena in s travo prekrita smučišča bodo vedno potrebna in nikdar končana. To, kar smo naredili doslej, je šele začetek, pa vendarle obetaven. Nobena smučarska proga še ni zadovoljivo urejena in zaključena. Še največ je narejenega na progah: Gradišče–Šimnovec, Gradišče–Tiha dolina in Mala gria–Tiha dolina. Vse druge proge: družinska proga Gradišče–Velika jama–Kobilja dolina–Šimnovec, družinska proga Purman–Kobilja dolina, dalje tekmovalni progi ob vlečnici Purman in urejanje smučišča ob otroški vlečnici »Jurček« kot tudi gradnja druge proge ob vlečnici Šestica so šele grobo začete in so stvar programa za leto 1984 in naslednja leta. Zemeljska dela in zatravitev nikakor ne bodo dovolj. Celotno območje Velike planine je v zadnjih tridesetih letih izgubilo mnogo gozdnih površin. Celotno območje Šimnovca je bilo pokrito z macesni, smreko in bukovjem, območje od Velike planine do Tihe doline in med Malo in Dovjo gričo so pokrivale stoletne smreke. Nadmorska višina Velika planine je še vedno dovolj pod drevesno mejo, da je pogozdovanje uspešno. Začeti bo treba intenzivno pogozdovati, če hočemo imeti na Veliki planini sneg. Veter je namreč začel gospodariti; vetrolomi so pogost pojav in trava postaja lesena, površje zemlje se hitro suši. Z vetrom prihajajo neurja in površinska voda se zbira v silne potoke, ki žro in odnašajo zemljo. Zato moramo ustvariti režim, ko ne bo smelo pasti nobeno drevo brez strokovne odločitve.

Brez novega teptalca snega lahko v prihodnji smučarski sezoni upravljalec Komunalno podjetje Kamnik Veliko planino kar zapre. Zastarela teptalca oz. eden in pol nista več kos obsežnim smučarskim terenom in obilnim prevozom po Veliki planini.

Na območju Šimnovca bo kmalu urejenih okoli 10 hektarov smučišč. Prevozna zmogljivost sedežnice bi morala biti vsaj 1500 smučarjev na uro, obstoječa jih prepelje le 350. Zato bo nujno izdelati projektno nalogo za novo sedežnico od Penziona Šimnovec na Gradišče. Sedanja sedežnica ni edino ozko grlo, nihalka zmore prepeljati 1500 smučarjev v dobrih štirih urah; zato je cestna povezava z Veliko planino edina alternativa za udoben prevoz smučarjev brez čakanja.

Na vzhodno stran Velike planine je pripeljala nova cesta, ki jo moramo že za drugo smučasko leto usposobiti za zimski promet; če to zmorejo na Soriški planini, ki ima običajno 2–3 metre snežnih padavin, potem bo to na Veliki planini še precej laže. Seveda brez parkirnih mest na zaključku ceste oz. v bližini planine Ušivec ne bo šlo. Od Ušivca bi seveda morali postaviti vlečnico v smeri proti Mali griči. Tako bi bil vzhodni del Velike planine z zahodnim povezan z nepretrgano verigo žičnic in smučarskih prog. Takšno smučarsko popotovanje po Veliki planini bi bila čudovita zimsko turistična ponudba.

Gozdarji nameravajo prihodnje leto nadaljevati z gradnjo ceste od Ušivca proti planini Dol. Ob gradnji ceste naj bi z enim krakom povezali Gojško in Malo planino, z drgim pa Tiho dolino, seveda bi oba kraka cest služila izključno za gospodarske potrebe planšarjev in gozdarjev in za gradnjo turističnih naprav na Veliki planini. Sleherni osebni avtomobilski promet po planinah bi moral biti resnično strogo prepovedan.

Gostinska ponudba na Veliki planini se je močno popravila s prihodom novega gospodarja v Penzion Šimnovec in gostišče Zeleni rob. Ob velikem navalu smučarjev pozimi in turistov poleti bi moralo imeti vsako gostišče obsežno teraso, saj turisti pridejo na planino le v lepem vremenu; zato je lahko okrepčilo četudi ponujeno na zimskem soncu, kar prijetno in še ceneno. Tiha dolina nujno rabi tudi novo brunarico – gostišče, ker je staro neugledno in v senci, pa še v napoto novi smučarski progi z Male Griče. Hiba Velike planine je, da ni žive vode oz. jo je zelo, zelo malo. Prevoz vode iz doline pa ni poceni; potrebne bodo raziskave in projekti za najcenejšo rešitev.

V programu za prihodnje leto je tudi priprava lokacij za nove počitniške hišice Na jamah. Seveda: vse nove lokacije bi morale biti odbrane z veliko občutka za urbanost naravnega okolja in z zahtevo po gradnji obstoječih tipov velikoplaninskih počitniških koč.

Zadnje mesece smo kar pogosto videvali botanike, ki so nekaj šarili okoli Vetrnic. Skrbno so zapisovali rastlinje in ugotavljali mikroklimatske razmere. Tako je nastajal projekt Alpinuma Vetrnice na Veliki planini. Prihodnje leto bomo večinoma prostovoljno zastavili razna dela za bodoči botanični vrt. Seveda bo potrebna še prej razprava in odločitev v delegatski skupščini Kamnik. Alpinum Vetrnice bo pravzaprav sestavni del – podružnica ljubljanskega Botaničnega vrta, ki ga upravlja VTO za biologijo pri Biotehnični fakulteti. Alpinum Vetrnice bo vsekakor povečal zanimanje za Veliko planino v poletnem času, kar je še posebej pomembno v boju za rentabilnost žičniških naprav.

Zadnji dve leti so pastirji pasli po planinah Velike planine zopet precejšnje število mlade živine. Vendar planine lahko dajejo še več s skrbnim gospodarjenjem v pašnih skupnostih. Že več let govorimo o nekakšni zbiralnici mleka in sirarni na Veliki planini. Primerna bajta že stoji; ob njo se obregajo domačini, češ: »glejte, kako propada občinska bajta, pa naše poglejte«. Kolektivni duh in skupno delo Velikoplanincev sta pač že dolgo na zapečku.

Velika planina je največja planina na Slovenskem. Redek je poznavalec, ki na njej ne bi začel; kažipotov in markacij je zelo malo. Potrebne bodo nove poti za krajše in daljše sprehode. Skrbno jih bo treba izbrati, da bodo pripeljale obiskovalce planine na najlepše razgledne točke in pokazale mnoge naravne in kulturne znamenitosti velikoplaninskega prostora.

V prihodnjem letu naj bi zaživel tudi Železničarski dom na planini Kisovec. Do tja je speljana lepa cesta. Z ne prevelikim trudom bi bila vozna tudi pozimi. Ta planina je polna sonca in na osojnih strminah Pirčevega vrha je moč ustvariti smučarske proge za vsak okus. Nagovoriti moramo železničarje, da bi tamkaj uredili manjše smučarsko središče zanje in za šolo v naravi, pa še smučarski tekači bi prišli na svoj račun. Po planotah Rakove ravni in planine Kisovec je moč strasirati na desetine kilometrov tekaških prog na nadmorski višini med 1200–1260 metrov.

Program je smel, pa vendar uresničljiv z mnogimi sodelavci, in seveda z zagnanim delom. Doslej smo običajno začeli delati pozno poleti ali celo pozno jeseni, zato nas je lovila zima in smo morali marsikatero delo odložiti za naslednje leto. Vedeti moramo, da je na planini delovno obdobje kratko, pred majem ni moč začeti in z oktobrom je že treba oditi s planine, še krajša je vegetacijska doba. Zato je ta trenutek za pogovor o programu SIS RTC Velika planina ravno pravšenj.

Albin VENGUST

Zaradi poživitve športno-rekreacijskega življenja in razvoja rokometa v Kamniku, šolsko športno društvo osnovne šole Frana Albrehta Kamnik

Razpisuje

III. novoletni turnir v rokometu za prehodni pokal OSS

– turnir bo v soboto, 24. decembra v športni dvorani s pričetkom ob 8. uri.
– prijavijo se lahko delovne organizacije, krajevne skupnosti in druge organizirane skupine
– prijave je treba poslati na naslov: ŠŠD Osnovne šole Frana Albrehta Kamnik, Šutna 9 do 13. decembra s pripisom »Novoletni turnir«
– ob prijavi ali najkasneje pri žrebanju mora vsaka ekipa vplačati prijavnino 1.000 din (vsak tekmovalec dobi sendvič, nabavijo se nagrade in pokali, plačajo sodniki itd.)
– žrebanje bo v torek, 20. decembra ob 16. uri v dvorani OŠ Frana Albrehta.

Servis šivalnih strojev Klančar Tine, Čufarjeva 6, Domžale – odprto od 14. do 18. ure, sobota od 8. do 12. ure.

ČIŠČENJE vseh vrst talnih oblog (tapisom, itison ipd.) in čiščenje stekla. MILAN DESINGER, Kidričeva 35, Kamnik, tel. 831-748.

SERVIS TERMOAKUMULACIJSKIH PEČI. Matija Zibelnik, Zavrti 5, Mengeš, tel. 737-194.

Prodam skoraj nov 200 l brzoparilnik. Tomelj Helena, Šmarca 63, Kamnik.

OBČINSKA SKUPNOST OTROŠKEGA VARSTVA KAMNIK

Številka: 39/83
Datum: 22/11-1983

Na podlagi 55. in 61. člena zakona o družbenem varstvu otrok (Ur. list SRS, št. 35/79), 21. člena samoupravnega sporazuma o temeljih plana OSOV Kamnik za obdobje 1981–1985, v skladu z dogovorom o enotnih pogojih in merilih za pridobitev pravice denarnih pomoči je skupščina OSOV Kamnik na svoji 8. seji dne 22. 11. 1983 sprejela

SKLEP
o valorizaciji denarnih pomoči v letu 1983 v občini Kamnik

Družbenodenarna pomoč in povečana denarna pomoč otrokom delavcev v občini Kamnik se od 1. 9. 1983 dalje valorizira po 1. členu 2., 2. in 3. točke, 4. člena 1. in 2. točke ter 6. člena prega odstavka in znesek po dohodkovnem pogoju je za vsakega otroka enak ne glede na število otrok v družini. Dohodkovni pogoj se ne spremeni.

1. člen

Družbeno denarna pomoč in povečana denarna pomoč se poviša:

dohodkovni pogoj	denarna pomoč od 1. 5. 1983	povečana denarna pomoč od 1. 9. 1983
1. od 3.900 din	1.400	1.600
2. od 3.900–4.200 din	1.000	1.200
3. od 4.200–4.700 din	800	1.000

4. člen

Povečana denarna pomoč se poviša:

1. za duš. in teles. priz. otroka	1.000	1.200
2. za otroka edinega hran.	400	600

6. člen

Povečana denarna pomoč otrokom kmečkih družin se poviša:

1. za otroka iz kmečkih in drugih družin	800	1.000

13. člen

Sklep o valorizaciji denarnih pomoči v občini Kamnik za leto 1983 stopi v veljavo, ko ga sprejmeta oba zbora skupščine Občinske skupnosti otroškega varstva Kamnik, uporabljati pa se prične od 1. 9. 1983 dalje.

PREDSEDNICA SKUPŠČINE
Marinka Bevc, l. r.

Najmlajše pionirke, igralke dupliške osnovne šole.

Neobičajna pot do uspeha

Na mladinskem sestanku so se mladinci pogovarjali: »Ste slišali kakšna športnica je naša Viki Leskovec.« Ko sem slišala te besede, sem bila nekoliko presenečena, saj nisem vedela, da se moja soseda tako resno ukvarja s športom, o svojih uspehih pa tudi ni širila govoric. Nek ponedeljek sem se odpravila k njej na obisk. Pogovarjali sva se dolgo in odkrito. Spoznala sem, da bi bilo škoda, če bi za njeno »športno kariero« vedela samo jaz – zato sem se odločila, da vam jo predstavim.

Viktorija Leskovec je šele pri osemnajstih letih spoznala, da ji kolesarjenje ni tuje. Pobudo za sodelovanje na sindikalnem tekmovanju je dobila med delavci tovarne Svilanit. Vika je na spodbude, češ da je mlada in vitalna, samo zmajevala z glavo in se nasmihala. Doma pa je začela na vso stvar gledati z drugačnimi očmi. Tuhtala in premišljevala je, ali naj se udeleži tekmovanja ali ne. Odločitev je bila nepredvidena in hitra. Vika se je zavedala, da se skozi leto telesno ni kaj dosti pripravljala, zato tudi ni hlastala po rezultatih. Njeno načelo je bilo: »Važno je sodelovati, ne pa zmagati!«. Rezultati, ki jih je dosegla na tekmovanju v okviru tovarne Svilanit so bili pravo nasprotje pričakovanjem. Na tem tekmovanju je Vika sodelovala v štirih disciplinah in dobila zlato medaljo (za met krogle, tek na kratke proge, kolesarjenje) in bronasto medaljo (v streljanju). Takrat je v sebi začutila potrebo po športnem udejstvovanju. Začela se je resneje ukvarjati s kolesarjenjem na dolge proge. Njeno delo in vložen trud sta rodila uspeh.

Na občinskem sindikalnem tekmovanju je Vika dosegla 1. mesto v svoji starostni skupini in sicer v kolesarjenju (z dirkalnim kolesom). Na sindikalnih športnih igrah na Vrhniki je Vika na progi Vrhnika – Horjul in nazaj dosegla 6. mesto. Nepričakovani uspehi so bili spodbuda, da se je Vika včlanila v kolesarsko društvo Kamnik. Upajmo, da bo v KDK do konca razvila svoje sposobnosti in se njena neobičajna pot do uspeha ne bo hitro končala. Ob pogovoru sem začutila, da kolesarjenje Viki ne pomeni samo rezultat, tako kot prenekaterim športnikom. Vika je v svojem športu odkrila višje vrednote kot so: veselje, sprostitev in zdravje. Ob koncu prijetnega kramljanja je Vika dala recept vsem bralcem Kamniškega občana, ta pa se glasi: »Vsi na kolo, za zdravo telo.«

V. K.

Ženska košarka poleti in jeseni

OBČINSKO PRVENSTVO V MINI KOŠARKI

Meseca junija smo v telovadnici pri OŠ Frana Albrehta organizirali občinsko prvenstvo za najmlajše pionirke. Nastopile so ekipe OŠ Frana Albrehta in dve ekipi dupliške osnovne šole.

To prvenstvo smo organizirali, ker imajo najmlajši veliko željo po tekmovanju in da bi videli kako najmlajši napredujejo. Prvenstvo ni imelo najbolj tekmovalnega značaja (rezultat ni bil tako pomemben). Tekmovale so v večini učenke tretjih in četrtih razredov, pa tudi nekatere mlajše. Najbolj izenačeno tekmovanje je potekalo med I. ekipo Duplice in ekipo OŠ Frana Albrehta. Kljub temu se je videlo, da je Duplica močnejša. Med igralkami se je najbolj odrezala Nataša Poglednik iz ekipe Frana Albrehta. Za njo pa niso preveč zaostajale dupliške igralke Barbara Zupanec, Barbara Božič in Janja Kristan. Kot sodniki so nam pomagali Primož Kač, Tatjana Ravnikar, Mira Maren in Nataša Kovačič. Pri delu se moramo vseskozi zavedati, da cilj ne sme biti tekmovalni uspeh. Košarka naj bo le sredstvo, ki pomaga pri vsestranskem razvoju mladega človeka, njegovemu zdravju in sreči.

DAN ŽENSKE KOŠARKE

Naš namen je organizirati homogeno ekipo in prijetno klubsko življenje, v katerem bi vsak član po svojih zmožnostih pripomogel k zadovoljstvu vseh. V ta namen smo priredili Dan ženske košarke, ki je bil 19. junija na zunanjem igrišču pri OŠ Toma Brejca. K sodelovanju smo povabili ekipo Radomelj, ki se je z zadovoljstvom odzvala. Prireditev je trajala od 11. do 22. ure. Začele so jo najmlajše pionirke iz kamniške občine, ki so prikazale zelo dobro igro. Najbolj sta se izkazali igralki Olga Korošec in Mira Skvarča. Sledile so jim pionirke 5. in 6. razredov, zatem pa še pionirke 7. in 8. razredov. Poznala se je premoč Kamničank nad Radomeljčankami. V ekipi Kamnika so bile najboljše Nataša Palma pri 5. in 6. razredih, pri 7. in 8. pa Suada Duraković, Eva Jaklič, Jasna Juteršek in Neli Mikeli. Slednja je igrala zelo dobro, čeprav je bil to njen prvi resnejši nastop. Po otvoritvi, na kateri je govoril predsednik košarkarskega kluba Kamnik Marjan Plemeniti, so pričele s tekmovanjem članice. V to ekipo so bile poleg članic vključene še mladinke in najboljše pionirke. Tekma je trajala 8 ur. Vse te tekme niso bile tekme v pravem pomenu besede, ampak le prijateljske igre, v katerih smo se vsi dodobra naigrali. Rezultat je kazal nam v prid, čeprav so imeli Radomeljčani najboljšo strelko Majdo Žun.

Vzdušje na prireditvi je bilo prijetno, čeprav nam je nagajalo slabo vreme. Poskrbeli smo tudi za žejo, zato smo odprli majhen bife, v katerem sta poslovala Matej Narat in Janko Rostan. Nove moči in vzpodbude nam je vlivala glasba in komentatorki Nataša Kovačič in Simona Šinkovec. Glavni organizator prireditve je bil ob pomoči predsednika KK Rudi Ocepek.

Ker smo se ob tej prireditvi vsi zabavali in sprostili, želimo, da bi postala tradicionalna. S tem bi propagirali košarko in pridobili nove pristaše. Upamo le, da bomo imeli v prihodnjih letih več sreče z namenom in da bo odziv gledalcev boljši. Pohvaliti pa moramo tudi sodnike, ki so sodili zelo dobro. To so: Primož Kač, Peter Pirš, Franci Ravnikar, Janko Rostan, Igor Praprotnik, Mare Lah in Brane Košir.

TUDI V POLETNIH MESECIH NISMO POČIVALI

Čeprav sta julij in avgust meseca počitnic, smo mi del časa porabili za urejanje igrišča in tekmovanje. Najprej smo se lotili obnove črt na igrišču. Delo pa smo nadaljevali z barvanjem ograje in hišice ob igrišču. Hišico smo tudi prekrili z novo kritino in upamo, da bo še dolgo ostala v takšnem stanju. Z materialom nam je pomagal Janez Vodičar iz STKS.

KAJ PA DELAMO SEDAJ?

V jeseni smo nadaljevali s kadetskim tekmovanjem, kjer sta sodelovali dve ekipi in sicer A in B kadetinje. Drugi ekipi je manjkalo tekmovalnih izkušenj, prva pa si je želela nekaj več, kot je dosegla. Čeprav tekmovalni uspeh ni bil velik, nam to ni zbilo morale. Letos pa so prvič v tekmovanju tudi članice. Od njih ne pričakujemo največ, ker jim manjka tekmovalnih izkušenj. Spomladi pa bodo tekmovale tudi mladinke. Tako imamo sedaj celo piramido: od najmlajših pionirk do članic.

KARLA KAČ
MARTINA TOMŠIČ

Taborniki na Okroglem

Tudi letos smo taborniki odreda Bistriških gamsov iz Kamnika organizirali pohod na Okroglo. To je majhna vasica, ki leži nas Stranjami. V času NOB je bila vasica požgana, vaščane pa je okupator izselil v taborišča po vsej Nemčiji. V boju z okupatorjem, pred požigom vasi, sta darovala življenje dva mlada partizana. V njun spomin in v spomin vseh, ki so darovali življenja za svobodo, je v tej vasici spomenik, ki smo ga obiskali.

V hladno jesensko jutro smo krenili izpred taborniške sobe. Skozi Mekinje, Godič, Stranje, Bistričico in dalje po gozdu, se je vila kolona tabornikov. Mraz nam je obiral kosti. S pogovorom in prepevanjem pesmi smo preganjali misel na nizko temperaturo. Urno smo stopicali proti cilju. Kmalu je posijalo sonce, ki se je na moč trudilo, da nas ogreje. Naposled smo prispeli na Okroglo. Najprej smo potešili naše lačne želodčke in pogasili žejo s toplim čajem. ko smo se opomogli in si odpočili, smo se zbrali ob spomeniku. Pripravili smo kratek kulturni program ter položili šopek rožic in prižgali svečko. Tako smo počastili spomin na padle borce, ki so v hrabrem boju obležali pod sovražnikovo premočjo.

Z diapozitivi po Skandinaviji

Mladinci SŠCRM smo pripravili mladinsko uro na temo potovanje po Skandinaviji. Povabili smo Janeza Markoviča, ki je shranil spomine s potovanja na diapozitivih.

Na platnu so se menjavale najrazličnejše slike, ki so pričale o svojevrstni podobi severnih dežel. Janez nam je slikovito orisal življenje severnjakov, njihove navade ter kulturne in naravne znamenitosti dežel in večjih mest. Pripovedoval nam je razne prigode, ki sta jih s prijateljem doživela na potovanju. Zbrala se nas je le peščica mladincev, ki pa smo z zanimanjem sledili Janezovemu pripovedovanju. Zastavljali smo mu številna vprašanja in tako spoznali stvari, ki so nam bile tuje in nepoznane. Take in podobne mladinske ure so nadvse zanimive. Nimamo vsi možnosti, da si v živo ogledamo tujino, pa jo lahko prek diapozitivov in pogovora ravno tako dobro spoznamo.

DARJA
OO ZSMS SŠCRM KAMNIK

Rekreacijska odbojka za ženske

Kot bi trenil, je leto naokoli in zopet so pred nami odbojkarski turnirji, ki so že v preteklem obdobju pridobili na veljavi. Ponovno se bomo srečale na odbojkarskih igriščih v telovadnicah ter merile moči in veščine v tej, med ženskim spolom še posebej priljubljeni zvrsti rekreacije. Srečale se bomo delavke, pripadnice športnih družtev ter krajevnih skupnosti, pa še kakšna mladenka bo vmes, da bo starostno povprečje boljše. Okrilje nad tekmovanji bosta prevzeli ZTKO Kamnik in Domžale in tako je vse nared, da že tretje leto zaživi medobčinska rekracijska liga v odbojki za ženske.

Prav gotovo se bodo odbojkašice strinjale z menoj, če napišem, da prihaja naših »5 minut«, katerih se zelo veselimo. Težko bi se opredelila, kaj nas bolj veseli: odbojka sama, zaradi katere nas velikokrat bolijo prsti in kolena ter nadvse razburljive tekme, ali srečanja sama, saj je to prilika, da se za nekaj ur preselimo iz domače kuhinje, od moža in otrok na športne terene, kjer poleg tekmovanj še kakšno »žensko rečemo«. Vsa ta mešanica čustev in motivov se prepleta, zato nam je na tekmovanjih lepo in razburljivo, pa še kaj koristnega storimo za svoje zdravje.

V ligi bodo sodelovale ekipe iz kamniškega in domžalskega območja, zato bodo turnirji na domačem terenu in v gosteh. Prijavljene ekipe bodo razvrščene v dve skupini: ena skupina bo sestavljena iz ekip DO, druga skupina pa iz športnih društev in KS. V finalu se bodo srečale med seboj najboljše ekipe iz obeh skupin, seveda pa bo boj hud, saj tekmujemo za osvojitev prehodnega pokala. Ta zdaj leto dni domuje v DO Svilanit, letošnji zmagovalni ekipi. Turnirji bodo: 20. novembra v Kamniku, 18. decembra v Domžalah, 12. februarja 1984 v Domžalah in 18. marca zopet v Kamniku.

Kvaliteta turnirjev iz sezone v sezono narašča, zato bodo srečanja prav gotovo zelo zanimiva. Pričakujemo tudi, da ne bodo naši možje in otroci osamljeni gledalci in navijači

IVANA SKAMEN

Prijateljska tekma v sedeči odbojki

Prijateljska tekma v sedeči odbojki med ŠŠD ZUIM in IŠD Olimpija se je končala z rezultatom 2:3 (9:15), (15:9), (10:15), (15:9), (12:15). V telovadnici ŠŠD ZUIM je bilo 50 gledalcev, sodnik Praček.

Igralci:

– ŠŠD ZUIM: Banfi, Klemenčič A., Mekiš, Golobič, Zupančič, Motoh, Klančišar, Aužner.

– IŠD Olimpija: Dubrovski, Ljubotina, Hauptman, Horozovič, Kosec in Bine.

Kljub temu, da sta ekipi nastopili nepopolni, je bila igra zadovoljiva. Tako domačini, kot gostje, so pokazali, da bodo sodili v vrh lestvice tekmovanja za republiškega prvaka, ki se bo začelo v nedeljo, 20. novembra 1983 v Zavodu za usposabljanje invalidne mladine v Kamniku.

RADKO ZUPANČIČ

Telesna vzgoja predšolskega otroka

V nekaj besedah bi vam radi povedali kako velik pomen ima telesna vzgoja za predšolskega otroka. Prepričani smo, da boste spoznali, kako prav boste storili, če boste pri začetni dejavnosti vztrajali do otrokovega vstopa v šolo. Telesna vzgoja je prva stopnja v splošni vzgoji predšolskega otroka. Naloge telesne vzgoje vodijo k osnovnemu cilju: razvijati zdrave, močne in ustvarjalne osebnosti, polne življenjskega optimizma, sposobne braniti domovino.

Smotri, ki jih zasledujemo pri telesni vzgoji so: biološki, zdravstveni, izobraževalni, vzgojni in razvedrilni. S telovadbo budimo otrokom:

– veselje do gibanja in telesnovzgojnega udejstvovanja, s tem pa pobudo za normalen telesni razvoj,

– zadovoljujemo **naravne potrebe po gibanju,**

– z načrtnim vzgajanjem otroke enakomerno in vsestransko razvijamo. Skrbimo za skladen razvoj telesa, z različnimi vajami pospešujemo rast in razvoj organizma, oblikujemo in usposabljamo za zahtevnejše telesne in duševne napore v kasnejšem življenju (v šoli).

– otrokom privzgajamo čut za čistočo, za osebno higieno, navajamo jih, da sami skrbijo za svoje zdravje (sleče, obleče se) in telesno varnost,

– ob telesni vzgoji otrokom hkrati razvijamo **miselne funkcije:** koncentracija samostojnost, namerna pozornost, presojanje pri izbiri cilja, prizadevanje za uspeh, disciplineranost, pogum, odločnost, previdnost, strpnost ob lastnih neuspehih in uspehih drugih, obzirnost in vljudnost, zavzetost in prizadevnost za skupne cilje, zbujanje veselja ob skupnih uspehih – to pa je *že socialni razvoj – ter karakterne* in moralne vrednote.

Vsi ti smotri in naloge se uresničujejo pri vsaki telovadni uri, kombinirano in koordinirano s prejšnjimi in naslednjimi vadbenimi urami.

KAKO NAVEDENE SMOTRE ZASLEDUJEMO PRI TELOVADNI URI?

Vadbena ura je sestavljena iz treh delov. V kratkem uvodnem delu se otrok psihično in fizično pripravi za delo v glavnem delu vadbene ure. V tem času se poživi krvni obtok in sicer z različnimi hojami, teki, skakanjem. V glavnem delu vadbene ure, ki je sestavljena iz štirih delov, se najprej izvajajo gimnastične vaje, s katerimi sistematično oblikujemo držo telesa. To so zravstvene vaje, pri katerih razvijamo ramenski obroč, prožno in pravilno oblikovano hrbtenico ter kolčni obroč. Nato se izvajajo vaje na orodju in sicer so to vaje za spretnost in moč – vaje s katerimi razvijamo in utrjujemo temeljno gibanje. Tretja skupina vaj so vse vrste skokov: v višino, daljino in globino, nato pa so na vrsti različne vrste hoje in tekov po ožjih orodjih – to so vaje za ravnotežje. Glavni del vadbene ure je najdaljši in je namenjen novim vajam in utrjevanju že znanih vaj, ki pa se izvajajo v *novi obliki. S pridobivanjem novih gi*balnih izkušenj se otrok splošno dobro razvija.

V zaključnem delu vadbene ure se otrok umiri, da se funkcije notranjih organov normalizirajo. Zato so v zaključnem delu igre, s katerimi razvijamo čutila (slušne tipne igre).

Omenjeno je že bilo, da s telesno vzgojo ne samo pospešujemo zdrav telesni razvoj ampak vplivamo tudi na duševni in socialni razvoj. Ta dva vpliva sta neločena, potekata hkrati. Za ilustracijo navajamo za boljše razumevanje oziroma predstavo dva primera teh sočasnih vplivov pri eni vaji.

NPR: PLEZANJE PO RIBSTOLU

Za izvedbo te vaje mora otrok uporabljati: telesno spretnost, svojo moč, ekonomično mora prestavljati roke in noge, premaguje lastno težo, ki jo potiska navzgor, krepi mišice. S tem plezanjem **pridobiva pogum in premaguje bojazljivost.** Pri tej vaji je duševno zaposlen pri: razvoju poguma, iznajdljivosti ter razvoju samostojnosti. Iz navedenega primera je razvidno, da so v eni vaji zastopani trije duševni smotri.

Drugi primer: PRESKOK ČEZ VRVICO:

To je naloga za razvoj odrivne moči, za odmerjanje razdalje za zalet (koliko tekov), za odmerjanje moči za preskok; ta vaja pa tudi zahteva, da otrok tek, let in odriv poveže med seboj. Ta vaja vpliva na razvoj poguma, spretnosti, samostojnosti in odločnosti.

Navedeni sta dve vaji, čeprav je vsaka vzgojno sredstvo, s katerim vplivamo na telesni in duševni razvoj otroka. Še več pa vplivamo na razvoj duševnosti, če nudimo otrokom igre – lahko iste, a izvedene v različnih situacijah. Otrok mora vedno sam reagirati, se znajti, ker se situacije v eni igri ponovijo. Pri igrah otrok pridobi:

gibalne spretnosti, vztrajnost, samostojnost, moč v gibanju: te nam pokažejo kakšna osebnost je otrok, njegove napake (npr. je grob, napadalen, ni pravičen do drugih, ne prenese poraza, pokažejo se tudi pozitivne lastnosti otroka. Tem ugotovitvam vaditelj prilagodi svoje ravnanje, ter tako tudi otroke vzgaja (opogumlja boječe, umirja napadalne).

Raziskave zadnjih let so pokazale in potrdile medsebojno povezanost človeških gibalnih inteligenčnih sposobnosti ter sposobnosti načinov vedenja. Zlasti tiste dejavnosti, ki zahtevajo in razvijajo koordinacijo gibanja in ravnotežja so zelo povezane z inteligenčnimi sposobnostmi otroka in kasneje odraslega človeka, Zaradi tega obojestranskega medsebojnega vpliva, z vadbo, ki zahteva in razvija omenjeni dve sposobnosti, lahko vplivamo na razvoj inteligenčnih sposobnosti.

Športna vadba ima pomembno vlogo pri razvijanju socialne prilagodljivosti pri oblikovanju primernega načina vedenja in pri oblikovanju celotne osebnosti. Ta vpliv pa je toliko večji, kolikor manjši je človek. Odrasli smo odgovorni za zdrav duševni in telesni razvoj otroka in sicer zato, ker se do **sedmega leta starosti oblikuje osebnost otroka, v možgane se vskladiščijo programi znanja.** To pomeni, mlajši ko je otrok, dalj časa ko ta otrok redno obiskuje vadbene ure do sedmega leta, bolj verjetno je, da se bo ukvarjal z nekim rekreacijskim športom vse življenje. Iz tega sledi; če hočemo otroku dobro, moramo starši vztrajati najprej sami in si vzeti čas za otroka, ne glede na prezaposlenost, utrujenost itd. Drugi vzgojni smoter, ki je nadvse pomemben pa je: otrok se mora naučiti, **da je treba tudi končati kar se začne!** Kaj bo kasneje ko bo v šoli? Se bo oprijel vseh športov in krožkov, pa pri nobenem vztrajal? Bo naredil samo eno namesto vseh domačih nalog? Opravičilo za izostanek od telovadne ure v telovadnici naj bi bila le bolezen, obiski, nakupovanje, prelepo ali pregrdo vreme NIKOLI!

Nasvet – vztrajnosti se bo otrok naučil pri vas, torej premagajte nerazpoloženost, delo počaka – otrok ne! Za vse druge objektivne zadržke pa se dogovorite z drugimi člani družine, da bodo prevzeli dolžnost peljati otroka k telovadbi, ali pa se dogovorite s katerim od staršev cicibanov, ki vam je najbljižji po bivališču.

Naj vam ne bo žal časa, ki ste ga uporabili za branje tega prispevka o pomenu telesne vzgoje za predšolskega otroka. Z njim smo vam želeli na čimkrajši, pa vendar dovolj temeljit način prikazati, kako pomembno vlogo ima telesna vzgoja v predšolskem obdobju in kako veliko lahko starši s svojo doslednostjo in vztrajnostjo prispevajo k zdravemu telesnemu in duševnemu razvoju svojega otroka.

TATJANA KALČIČ

Mednarodne tekme tudi na Veliki planini

Znano je že, da je letos Smučarski klub Kamnik organizator ene izmed FIS tekem v slalomu za ženske. To je za Kamničane pomembna naloga, saj lahko pričakujejo kar dobro udeležbo. Takšna tekmovanja služijo namreč tekmovalkam za izboljšanje FIS točk, s pomočjo katerih si pridobijo boljše štartne številke. Letošnja sezona je zaradi OLIMPIJSKIH IGER še bolj zanimiva. Slalom na VELIKI PLANINI, ki bo le dan po pohorski ZLATI LISICI, bo zato ugodna priložnost za vse, ki na prejšnjih tekmah ne bodo najbolje štartale, predvsem pa bo to še ena priložnost za mlade tekmovalke, ki se šele prebijajo v svetovni vrh.

Kamniški smučarski delavci so pripravili torene na Veliki planini in vso zahtevano dokumentacijo o progah predložili strokovnjakom FIS v proučitev. V soboto, 26. novembra si je proge na Veliki planini ogledal pooblaščeni zastopnik FIS, ing. Peter Lakota. Ker se obeta udeleba najboljših tekmovalk, si je teren in proge še posebno skrbno ogledal. Za progi na Purmanu je delegat menil, da potrebujeta vsaj meter snega za izvedbo tekme ter da sta na nekaterih mestih prestrmi in speljani preveč prečno. Povsem na mestu je bilo tudi njegovo priporočilo, da bi preveč zahteven slalom povzročil prevelik izpad, kar za organizatorja ni ugodno. V tem smislu so tudi nova pravila FIS ter pregibni kolci, ki zahtevajo položnejšo progo.

Vsem tem pogojem in zahtevam pa ustreza proga z Zelenega roba s startom pri srednji izstopni postaji sedežnice na višini 1630 m. Proga bo tako dolga 550 do 600 m z višinsko razliko 160 m in poprečno strmino 32 °C. Takšna je potrjena za vsa domača in mednarodna tekmovanja v slalomu. Delegat FIS je svetoval še dodatna dela, ki bi ob razširitvi zgornjega dela omogočila potrdtev tudi za tekmovanja v veleslalomu.

Zelo umestno bi bilo, da bi načrtovalci razvoja Velike planine na novih terenih s Koritnega vrha in v Tihi dolini upoštevali tudi sedanje zahteve tekmovalnega smučanja pri pripravi in izbiri terenov.

Delegat je bil presenečen nad napredkom in razvojem, ki ga je opažal na Veliki planini ob vsakem koraku.

Z nadaljevanjem začetih del na novih terenih in z organizacijo mednarodnih tekem si bo Velika planina pridobila ugled med smučarji.

Tako smo prestali eno izmed najodločilnejših preizkušenj v sklopu pripravljelnih del za FIS slalom za Ženske. Tekma torej BO na VELIKI PLANINI. Sedaj lahko Kamničani začnemo odštevati tudi naš čas, ki nam še ostane za pripravo te tekme, ki bo v PONEDELJEK, 16. JANUARJA 1984 na VELIKI PLANINI.

SM

Marjan je stal na Gangapurni

V jesenskem času so bile v Himalaji kar tri naše odprave. AO Celje je organiziralo svojo odpravo na Gaurishankar (7145 m), AO Ljubljana-Matica na Gangapurno (7454 m), Planinska zveza pa odpravo na Anapurno (8091 m). V Himalaji je bilo v tem času uspešnih le 20% vseh odprav, kar dve naši pa sta dosegli vrh. Glavni vzrok za neuspeh je bilo vreme.

Marjan Kregar, član AO Kamnik, je bil v odpravi, ki je osvajala severno steno Gangapurne in je tudi stal na njenem vrhu. Odprava je štela devet članov, vodil pa jo je naš izkušen himalajec Stane Belak. Marjan je povedal, da je bila to odprava, ki si jo je od nekdaj želel, čeprav njegova tretja udeležba na odpravi. Prva je bila v Hindukuš, kjer je stal na vrhu Nošaka, druga pa Lhotse. Pravi, da je bodočnost v malih odpravah. Čeprav je posameznik bolj obremenjen, pa so take odprave bolj gibljive, cenejše.

Smer, ki so jo preplezali v severni steni Gangapurne, je prvenstvena. Japonci so že dvakrat osvajali isto steno, vendar so bili neuspešni, Osvojena pa je bila že nekajkrat z južne strani. Največja naklonina v steni, ki je visoka okrog 2000 m, je 55–65°, za nameček pa je to kombinirana stena (Led, sneg, skale), v kateri je nevernost padajočega kamenja in ledu.

Postavili so le dva tabora, čeprav so načrtovali tri. Tretjega niso mogli postaviti zaradi hudega vetra. Takoj po prihodu v bazo je kar tri dni in noči snežilo, tako da so imeli veliko težav z gazenjem snega, kar je v teh višinah prava muka.

Marjan Kregar je zaposlen v tovarni Titan, kjer je naletel na razumevanje, pa tudi ZTKO ga je finančno podprla.

O samem vrhu ni dosti povedal. Pravi, da moraš imeti v Himalaji srečo. »Celotna prizadevanja, predhodni treningi in aklimatizacija odpove, če se pokvari vreme. Srečo smo imeli, ker je to severna stena, ker smo prišli pravočasno v bazo... Vsa tehnika in napredek je tu še vedno odvisen od milosti narave in njenih sil.«

V naslednji številki pa bomo objavili pogovor z udeležencem odprave na Anapurno Janezom Benkovičem.

IRENA MARKUŠ

Vili Ameršek – naš gost

Nestrpno smo ga čakali v šolski avli. Koga le? Vilija Amerška, nogometaša ljubljanske Olimpije. Odzval se je povabilu novinarskega krožka, ki na naši šoli deluje dve leti. Začeli smo mu zastavljati vprašanja, na katera je z veseljem odgovarjal.

Povedal nam je, da je član Olimpije ves čas, razen dve leti, ko je igral v Franciji. V Olimpiji je že vrsto let kapetan. Igrati je začel v Trbovljah, vendar se je že zelo mlad preselil v Ljubljano, kjer je sedaj edini še aktivni igralec iz časa velike ljubljanske trojke Popivoda, Oblak, Ameršek. Skupaj z bratom Petrom že štiri sezone predstavljata pomemben del Olimpije.

Njegova nogometna pot je zelo uspešna. Vedno je eden najbolj borbenih in karakternih igralcev v naši nogometni ligi. Žal pa nikoli ni doživel te časti, da bi zaigral v naši reprezentanci, čeprav s svojo igro to zasluži. Vedno se je našel kdo, ki mu Vili ni bil preveč »simpatičen«, tako da so večkrat igrali za reprezentanco slabši igralci od njega. Izbor reprezentantov je vedno bil in bo ostal odvisen od okusa selektorjev. Vzrok za neuspeh v reprezentanci je tudi v tem, ker je bil Vili vedno zvest Olimpiji, kajti znano je, da igralci iz majhnih klubov, kot je Olimpija, nimajo nobene prednosti pri izbiri za našo najboljšo vrsto. Odlika Vilija je v tem, da tudi v najtežjih trenutkih ni obupal in ostal zvest sebi in Olimpiji, ki mu je prirasla k srcu in za katero se še vedno bori z vsem srcem.

Za obisk smo se mu zahvalili in mu dali skromno darilo. Želimo si, da bi bil naslednji naš gost znani plavalec Borut Petrič. Upamo, da se bo povabilu odzval.

NOVINARSKI KROŽEK
OŠ Kamn. bataljona Stranje

OBVESTILO

Obveščamo vse, ki niso pravočasno dvignili smučarske opreme ali denarja s smučarskega sejma, da to storijo v petek, 16. 12. 1983 od 8.00 do 15.00 ure in v sredo 21. 12. 1983 od 8.00 do 17.00 ure v prostorih strokovne službe ZTKO Kamnik, Kajuhova pot 12 (pri Zdravstvenem domu).

V primeru, da opreme ali denarja ne dvignete, smatramo, da to date v korist Smučarskega kluba Kamnik.

SK Kamnik
SEKCIJA STROKOVNIH KADROV

Turistično društvo Kamnik organizira ogled zbirke Topić-Mimara in Meštrovića 17. decembra 1983. Odhod ob 7. uri s Trga prijateljstva. Prijavite se v pisari Turističnega društva do 15. decembra – v ponedeljek, sredo in petek od 9. do 11. ure. V slučaju premajhne udeležbe ogled odpade. Cena prevoza in vstopnin je 700,00 din.

Alpski smučarji že merijo svoje moči

Letošnje zimske razmere so poleg drugih zelo prizadele tudi smučarje. Pomanjkanje snega povzroča smučarjem dodatne stroške in preglavice. Kje je sneg? Kje trenirati? Kako si pridobiti ustrezno pripravljenost pred tekmovalno sezono? Skoraj naj vsa ta vprašanja nam odgovori eno samo ime: Avstrija.

Žal sta dva treninga v Avstriji skoraj do kraja izpraznila denarnice staršev in sedaj iščejo možnosti treninga doma. Teren z umetnim snegom v Kranjski gori po mnenju nekaterih trenerjev ni bil primeren za trening, pa tudi časovna omejitev – treningi bi bili možni trikrat dnevno po eno uro – je bila vzrok, da so se naši smučarji vrnili iz Kranjske gore po ogledu prve tekme za svetovni pokal, ne da bi trenirali.

Sedaj so se trenerji z iskanjem terenov usmerili proti našim južnim republikam, ki imajo vse dovolj snega. Bo morda Sarajevo sprejelo peščico slovenskih, snega in treningov željnih smučarjev? Bodo žepi staršev zmogli stroške dolgega potovanja in še vsega ostalega?

No, mladi smučarji se s temi problemi ne ukvarjajo, ampak maksimalno izkoristijo suhe terene brez snega za kondicijsko vadbo. Še vedno imajo teke v naravi in včasih se pomerijo v nogometu. Tako so se že dobro privadili mrazu. Vsaka skupina je dobila tudi termin v telovadnici, kjer se z raznimi vajami pripravljajo na tekme. Vsako nedeljo pomerijo svoje moči v slalomu in veleslalomu na terenu Poljane. Tam si smučarji postavijo proge za slalom in veleslalom. Na nogah sicer nimajo smuč, ampak le telovadne copate. Sicer pa gre čisto zares, za rezultate, merjene s štoparico. Tako se smučarji pripravljajo na vožnje med palicami, urijo reflekse, okretnost, odriv, pridobivajo na hitrosti. Pri tem se tudi psihično pripravljajo na tekme in urijo koncentracijo. Tekme zahtevajo od smučarjev vsestransko dobro pripravljenost, saj mora takrat v času od ene in pol minute do dveh pokazati vse, kar zmore.

AD

Alpska smučarska šola

V okviru programa občinske selekcije je pri SK Kamnik v alpski sekciji pričela z delom tudi alpska smučarska šola. Njen namen je kondicijska priprava in posebna smučarska gimnastika za otroke, stare do 8 let, da bodo laže in varneje smučali in se učili na smučarskih tečajih med šolskimi počitnicami. Mlajši cicibani imajo vadbo vsak torek od 16. do 17.30 v telovadnici pri zdravstvenem domu, kjer jih lahko starši tudi vpišejo.

Cicibani stari od 8 do 11 let imajo redno vadbo ob ponedeljkih od 15. do 16.30 na prostem, v torkih od 17.30 do 19. ure in v petkih od 16. do 17.30 pa v telovadnici pri zdravstvenem domu.

Ob koncu tedna pa so tekmovanja v suhem slalomu in veleslalomu.

sm

Tekmovanje mladih smučarjev v suhem slalomu

V okviru priprav na zimsko sezono se mladi smučarji občinske cicibanske in pionirske selekcije vneto pripravljajo na bližajočo se zimsko sezono. Medtem ko starejši tekmovalci trenirajo vsak dan, pa se cicibani pripravljajo trikrat tedensko v telovadnici in na prostem. Ob koncu tedna pa imajo pregledna tekmovanja v suhem slalomu in veleslalomu, kjer smučarsko progo pretečejo s smučarskimi palicami. Taka vadba ima namen pripraviti jih na tekmovalno vzdušje in pravilno izbirati smer med vratci. Do sedaj so imeli tekmovalci 4 pregledna tekmovanja, ki so se jih udeležili tekmovalci iz Stranj, Nevelj, Komende, Križa, Tunjic in Kamnika. Na dosedanjih tekmovanjih je nastopilo 238 smučarjev, najboljše pa so tekmovanje v suhem veleslalomu organizirali na novem smučišču člani ŠSD Jurij Libnik iz Stranj, saj je na tekmovanju nastopilo 75 smučarjev vseh kategorij. Tekmovalci so nastopili na 350 m dolgi progi s 27 vratci, najmlajši pa na 100 m krajši progi. V posameznih kategorijah so zmagali: Mateja Bernot, Polona Perne, Riana Kalčič, Marta Kemperle, Lidija Kebetič in Milenka Brajer v ženski konkurenci; med moškimi pa Primož Zlatnar, Rok Rutar, Andrej Golob, Boštjan Okorn, Stane Kregar, Bojan Ličar in Stane Zlatnar.

Na Velikih poljanah se je v suhem slalomu pomerilo 79 pionirjev in cicibanov iz Stranj, Nevelj, Križa, Tunjic in Kamnika na 450 m dolgi progi s 34 vratci. Zahtevnejše tekmovanje v slalomu je pokazalo, da je mladim smučarjem taka vadba še kako potrebna pri učenju slaloma.

Najuspešnejši so bili tekmovalci ŠSD Jurij Libnik iz Stanj, ki prizadevno in najbolj množično vadijo. Tekmovalci so tokrat nastopali v pravih smučarskih kategorijah. Med mlajšimi cicibani so bili najboljši: Mojca Oražem, Nataša Petek, Gregor Arbajter in Uroš Pestotnik; med Cicibani: Nataša Škorjanc, Magda Kandura, Primož Čevka in Rok Rutar; med mlajšimi pionirji pa Riana Kalčič, Metoda Kemperl, Andrej Golob in Iztok Arbajter.

sm

IV. tradicionalni tek po ulicah Most

V soboto, 29. oktobra smo mladinci OO ZSMS iz Most organizirali že IV. tradicionalni tek. Zbrali smo se uro pred pričetkom pred osnovno šolo v Mostah. Vsak mladinec je imel svojo zadolžitev, tako da ni bilo večjih organizacijskih težav. Vsi smo vprašujoče zrli v nebo, na katerem so se zbirali sivi oblaki.

Kmalu so se začeli zbirati prvi tekmovalci, ki nas tudi tokrat niso razočarali.

Kljub kapljam dežja smo ob 15. uri začeli s tekom. Tekmovalci so bili razdeljeni v posamezne kategorije, po nastopu pa smo jim postregli s toplim čajem. Po tekmovanju so najboljši trije v posameznih kategorijah dobili medalje ter diplome.

Rezultati:

Cicibani in mlajši pionirji:
1. Matej Škafar, OŠ Fran Albreht 2,32, 2. Gašper Kepic, OŠ Komenda-Moste 2.57, 3. Rajko Osolnik, OŠ Komenda Moste 3,01.

Cicibanke in mlajše pionirke:
1. Romana Juhant, OŠ Komenda-Moste 3,07, 2. Nataša Oblak, OŠ Komenda-Moste 3,17, 3. Irena Martinjak, OŠ Komenda-Moste 3,79.

Starejši pionirji:
1. Boris Filis, OŠ Fran Albreht 5,20, 2. Rajko Novak, SK Kamnik 5,26, 3. Roman Prelog, OŠ Komenda-Moste 5,40.

Starejše pionirke:
1. Nataša Hribar, SK Kamnik 2,24, 2. Neli Brelih, SK Kamnik 2,27, 3. Irma Klemen, OŠ Komenda-Moste 2,53.

Mladinci:
1. Primož Golob, KS Nevlje 7,19, 2. Damjan Čibej, AK Olimpija 7,41, 3. Robert Sitar, SK Godič 7,54.

Mladinke:
1. Neli Brelih, SK Kamnik 7,13, 2. Nives Hribar, SK Kamnik 7,22, 3. Nataša Hribar, SK Kamnik 7,25.

Člani:
1. Ivan Urh, KS Črna 13,51, 2. Zlato Orehov, AK Olimpija 15,05, 3. Peter Pibernik, SK Ilirija 15,44.

Članice:
1. Irena Mihalec, Domžale 12,14, 2. Ksenija Smolnikar, SK Kamnik 14,05.

Veterani:
1. Ivan Bartal, Lj.-Polje 8,41, 2. Blaž Geč, KS Podutik 10,10, 3. Janez Benda, Moste 10,15.

Veteranke:
1. Terezija Geč, KS Podutik 7,24

Proga je bila krožna, za varnost so poskrbeli naši redarji in na srečo se nobeden od tekmovalcev ni poškodoval.

Tekmovalci so bili zadovoljni, mladinci pa si želimo, da bi se število udeležencev na V. tradicionalnem teku po ulicah Most čez leto dni še povečalo.

P. Ž.

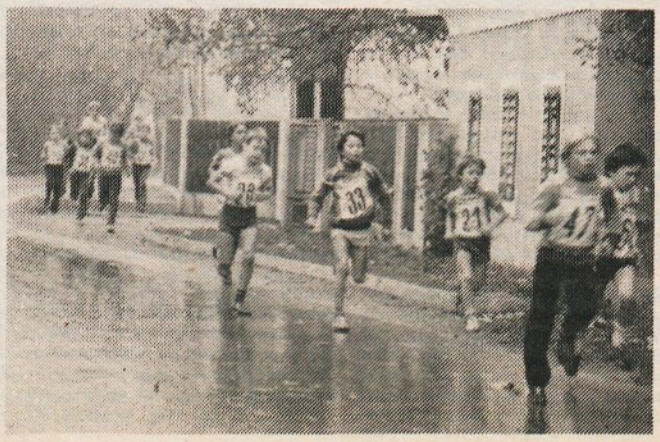

Strokovni tečaji

Sekcija strokovnih kadrov pri SK Kamnik bo v letošnji sezoni organizirala izpopolnjevalne tečaje za strokovne kadre v klubu in okoliških društvih. V programu sekcije so seminarji za vodje tekmovalnih skupin usmerjanja v alpsko tekmovalno smučanje, seminar za poučevanje v smučarskih šolah in komercialnih tečajih s spoznavanjem tujih strokovnih izrazov. Zaradi potreb po novih kadrih bodo organizirali tečaj za vaditelje alpskega smučanja. Poseben program pa je pripravljen za vodje tečajev šol v naravi, otroških vrtcev in osnovnih tečajem med počitnicami.

sm

Smučarski klub Kamnik in ZTKO Kamnik

razpisujeta

začetne in nadaljevalne tečaje smučanja

Začetni in nadaljevalni tečaj v Kranjski gori z vsakodnevnim prevozom. Odhod ob 7.00 uri izpred Zdravstvenega doma Kamnik, prihod ob 17.00 uri.
Cena tečaja je 4.000 din
Termin 26. 1. do 30. 1. 1984

Začetni in nadaljevalni tečaji na Velikih Poljanah, v Nevljah, Mekinjah, Zg. Tuhinju, Selah, Zg. Stranjah, Komendi, Motniku.
Cena tečaja je 350 din.
Termin I. 21., 22., 23. januarja 1984
II. 27., 28., 29. januarja 1984
III. 3., 4., 5. februarja 1984
Prečetek: petek ob 13.00 uri
sobota od 9. do 12.00 ure
in od 13.00 do 16.00 ure
nedelja od 9. do 12.00 ure in od 13.00 do 16.00 ure

Prijavnica

Priimek in ime ..... roj. .....
stanujoč .....
se prijavljam za
a) začetni
b) nadaljevalni tečaj smučanja v, na

1. Kranjski gori			
2. Velikih Poljanah	I.	II.	III. termin
3. Nevljah	I.	II.	III. termin
4. Mekinjah	I.	II.	III. termin
5. Zg. Tuhinju	I.	II.	III. termin
6. Selah	I.	II.	III. termin
7. Zg. Stranjah	I.	II.	III. termin
8. Komendi	I.	II.	III. termin
9. Motniku	I.	II.	III. termin

Ustrezno obkroži kraj in termin!
Izpolnjeno prijavnico oddaj v pisarni svoje šole ali pošlji na ZTKO Kamnik, Kajuhova pot 12, Kamnik.
Prijavljeni za tečaj v Kranjski gori bodo dobili položnice na dom. Tečajnino je treba plačati do 20. 1. 1984. Tečajniki v Kamniku in okolici bodo tečajnino plačali ob pričetku tečaja.

Vzgojno varstvena organizacija
»ANTON MEDVED« KAMNIK

obvešča starše predšolskih otrok, da so še

prosta mesta

v programih cicibanovih uric (za otroke, ki ne obiskujejo VVO) v VVE BAKOVNIK, Klavčičeva ulica 1 in VVE DUPLICA, Groharjeva ulica.

Starši lahko prijavijo otroke roj. do konca 1980 leta na telefon 831-327 ali osebno na upravi VVO, Kidričeva 23.

Kamniški občan

KAMNIŠKI OBČAN, glasilo občinske konference SZDL Kamnik – Kamniški občan je aprila 1981 ob 20-letnici izhajanja prejel srebrni znak OF – Ureja uredniški odbor – glavna in odgovorna urednica Jana Taškar – tehnični urednik Franc Mihevc – strokovna sodelavka Vera Mejač – Izhaja dvakrat mesečno – Naslov uredništva: Kamnik, Tomšičeva 2, telefon 831-311 – tekoči račun pri OK SZDL 50140-678-57039 – Kamniški občan – Rokopisov in fotografij ne vračamo – Tiska ČGP Delo v Ljubljani.